

Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro území ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Ústí nad Orlicí a Česká Třebová

CZ.02.02.XX/00/23_017/0008226

B. Analytická část dokumentu

Verze 7.0 ze dne 24. 9. 2024 (MAP OP JAK)

Dokument Analytická část MAP byl schválen ŘV MAP dne 24. 9. 2024.

OBSAH

1. Analytická část	5
1.1 Obecná část analýzy	6
1.1.1 Základní informace o řešeném území	6
1.1.2 Analýza strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání	13
1.1.2.1 Strategie na regionální úrovni	13
1.1.2.2 Strategie na vyšších územních úrovních	16
1.1.2.3 Strategie na nadnárodní úrovni	19
1.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření	26
1.1.3.1 Dotazníkové šetření realizované MŠMT	26
1.1.3.1.1 Souhrnné informace k výstupům dotazníkového šetření realizovaného MŠMT	26
1.1.3.1.2 Inkluzivní (= společné) vzdělávání - MŠ	30
1.1.3.1.3 Inkluzivní (= společné) vzdělávání - ZŠ	31
1.1.3.1.4 Rozvoj čtenářské pregramotnosti	32
1.1.3.1.5 Rozvoj čtenářské gramotnosti	32
1.1.3.1.6 Rozvoj matematické pregramotnosti	33
1.1.3.1.7 Rozvoj matematické gramotnosti	33
1.1.3.1.8 Rozvoj jazykové gramotnosti	33
1.1.3.1.9 Další oblasti	34
1.1.3.2 Agregovaný popis potřeb škol	35
1.1.3.3 Dotazníkové šetření dle Metodiky rovných příležitostí	35
1.1.3.3a Dotazníkové šetření Nastavení rovných příležitostí: Z pohledu rodičů dětí v MŠ	35
1.1.3.3b Dotazníkové šetření Nastavení rovných příležitostí: Z pohledu rodičů dětí v ZŠ	42
1.1.3.4 Dotazníkové šetření na téma Online výuka	55
1.1.3.5 Informace o stávajícím stavu čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluзивity v území MAP včetně srovnání se situací v ČR	57
1.1.3.6 Informace o stavu integrace ukrajinských dětí a žáků do škol z MAP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová	65
1.1.3.7 Obecné dotazníkové šetření pro ředitele škol	65
1.1.4 Charakteristika školství v řešeném území	76
1.1.4.1 Předškolní vzdělávání	79
1.1.4.2 Základní vzdělávání	89
1.1.4.3 Dostupnost a rozbor školních jídelen	105
1.1.4.4 Základní umělecké vzdělávání a jeho dostupnost a rozbor v řečeném území	106

1.1.4. Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území	107
1.1.5 Zajištění dopravní dostupnosti škol v území	108
1.1.5.1 Předškolní vzdělávání	108
1.1.5.2 Základní vzdělávání	108
1.1.6 Sociální situace	109
1.1.6.1 Sociálně patologické jevy	109
1.1.6.2 Výskyt sociálně vyloučené lokality	110
1.1.6.3 Sociální a další služby zaměřené na děti	111
1.1.7 Návaznost na dokončené základní vzdělávání	111
1.1.7.1 Vazba na středoškolské vzdělávání – učiliště, gymnázia, OA, průmyslové školy apod.	111
1.1.7.2 Možnosti uplatnění na trhu práce	113
1.2 Specifická část analýzy	114
1.2.1 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace apod.	114
1.2.2 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	117
1.3 Východiska pro strategickou část	120
1.3.1 Vymezení problémových oblastí a prioritních oblastí rozvoje	120
1.3.2 SWOT-3 Analýza pro prioritní oblasti	125

SEZNAM ZKRATEK

ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
ČR	Česká republika
DDM	Dům dětí a mládeže
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
EP	Environmentální poradenství
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
KAP	Krajský akční plán vzdělávání
IROP	Integrovaný regionální operační program
MAP	Místní akční plán vzdělávání
MAS	Místní akční skupina
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŠ	Mateřská škola
OP	Operační program
ORP	Obec s rozšířenou působností
PO	Podpůrné opatření
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PV	Předškolní vzdělávání
RSK	Regionální stálá konference
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
ŘO OP VVV	Řídící orgán Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání
SPC	Speciální pedagogické centrum
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SŠ	Střední škola
SVL	Sociálně vyloučená lokalita
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
ŠPZ	Školské poradenské zařízení
ŠZ	Školské zařízení
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola
ZV	Základní vzdělávání

1. Analytická část

Tato verze analytické části dokumentu navazuje na verze vypracované v rámci projektu Místní akční plán vzdělávání pro území ve správním obvodu s rozšířenou působností Ústí nad Orlicí a Česká Třebová (reg. č. CZ.0.3.68/0.0/0.0/20_82/0022877III)¹ a v rámci projektu Místní akční plán vzdělávání pro území ve správním obvodu s rozšířenou působností Ústí nad Orlicí a Česká Třebová (reg. č. CZ.0.3.68/0.0/0.0/20_82/0022877III)².

Aktualizace analytické části vychází ze zpracovaného dokumentu, který byl schválen Řídícím výborem na konci projektu MAP III 24. 11. 2023. Dalšími vstupy pro aktualizaci analytické části jsou podklady, které ukládá zohlednit závazná metodika tvorby projektu zadaná řídicím orgánem. Jedná se o:

- Doplnění poznatků z aktuálních existujících strategických záměrů a dokumentů v oblasti vzdělávání, pokud došlo k jejich aktualizaci nebo byly vytvořeny nové.
- Agregované výsledky dotazníkového šetření, poskytnuté ŘO OP VVV realizačním týmům MAP. Dotazníkově šetření uskutečněno RT MAP na jaře 2024.
- Informace o stávajícím stavu čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluзивity v území MAP včetně srovnání se situací v ČR (Agregovaný popis potřeb škol zájmového území, výroční a aktuální tematické zprávy ČŠI, zprávy o šetření PISA, TALIS v ČR, příp. jiné mezinárodní studie).
- Výstupy z evaluací realizovaných v MAP III.
- Průběžného vyhodnocování akčních plánů.

Aktualizace analytické části je diskutována se školami, pracovními skupinami, Řídícím výborem MAP a je poskytována všem aktérům, kteří se věnují věkové skupině dětí a žáků do 15 let.

Analytická část byla schválena ŘV MAP dne 24. 9. 2024.

¹ Verze 5.0 s účinností od 8. 12. 2022

² Verze 6.0 s účinností 24. 11. 2023

1.1 Obecná část analýzy

1.1.1 Základní informace o řešeném území

Projekt Místní akční plán vzdělávání je realizován na území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Ústí nad Orlicí a Česká Třebová. Na základě dostupnosti statických dat jsou některé části analytické části dokumentu zpracovány odděleně pro jednotlivé správní obvody.

Obr. 1: Územní vymezení MAP Orlickoústecka a Českotřebovska³

³ Zdroj: <https://www.maporlicko.cz/dokumenty/dokumenty-orlickoustecko-a-ceskotrebovska/uzemni-vymezeni>

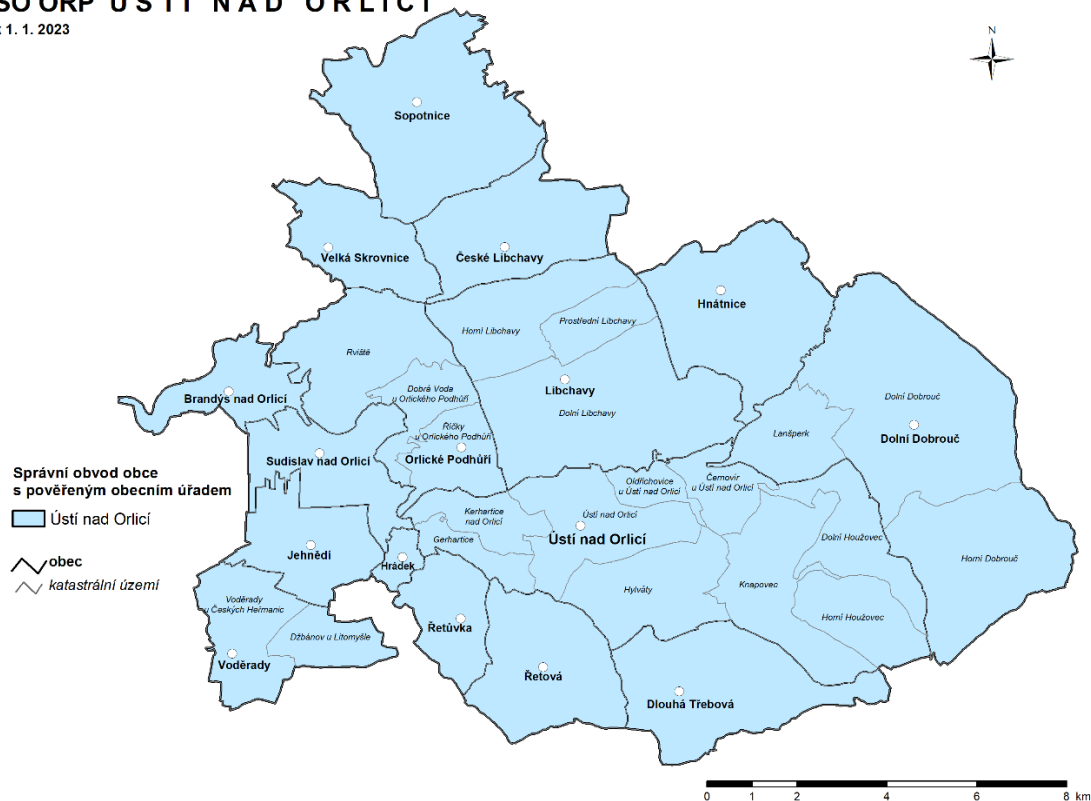
Správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí na Orlicí

Správní obvod ORP Ústí nad Orlicí leží v severovýchodní části Pardubického kraje a sousedí s Žambereckem, Lanškrounskem, Českotřebovskem, Litomyšlskem, Vysokomýtskem a Rychnovskem. Území Orlickoústecka je s rozlohou 19 051 hav krajském porovnání správních obvodů ORP třetím nejmenším po Českotřebovsku a Králicku. Území zahrnuje 16 obcí⁴.

Obr. 2: Administrativní mapa SO ORP Orlickoústecko⁵

SO ORP ÚSTÍ NAD ORLICÍ

K 1. 1. 2023

⁴ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/charakteristika_spravniho_obvodu_usti_nad_orlici

⁵ Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/11272/45457130/ORP5313.png/a2c644de-a688-4cca-8eac-541fd993d51e?version=1.3&t=1689599346886>

Obr. 3: Obecně geografická mapa SO ORP Orlickoústecko⁶

SO ORP Ústí nad Orlicí

 obecně-geografická mapa
 územní struktura k 1. 1. 2016

počet obyvatel obce

- do 499
- 500–999
- 1 000–1 999
- 2 000–4 999
- 10 000–19 999

+ významný výškový bod

🚉 železniční stanice

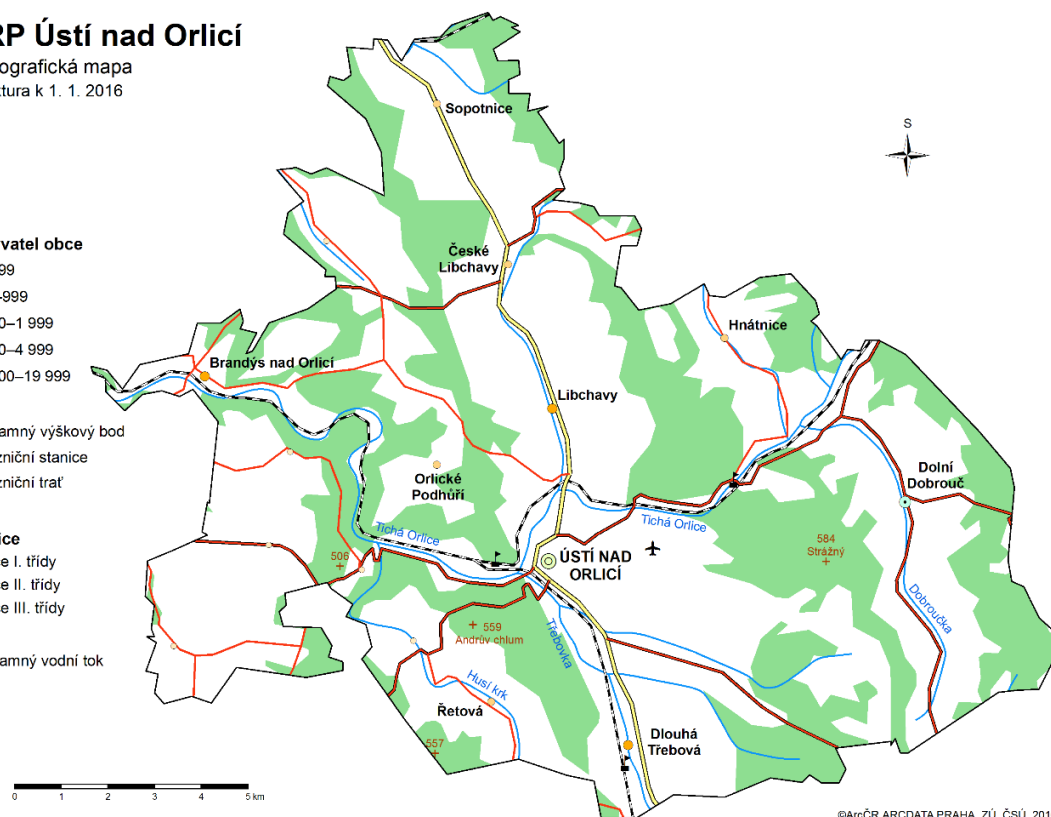
🚊 železniční trať

druh silnice

- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- silnice III. třídy

~ významný vodní tok

🌲 lesy

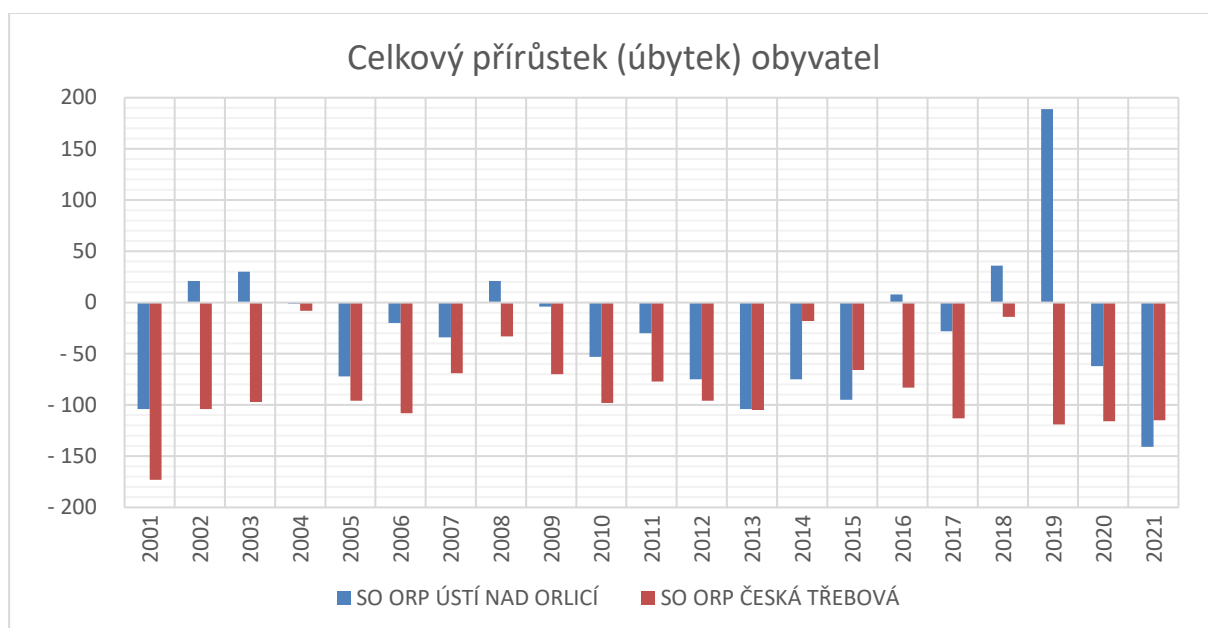
K 31. 12. 2022 žilo na Orlickoústecku 26 493 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel od roku 2001 do roku 2022 je znázorněn pomocí celkového přírůstku/úbytku obyvatel na obr. 3. Zatímco v předchozích letech docházelo k nepatrnému úbytku obyvatel na Orlickoústecku, mezi lety 2018 a 2019 dochází k nárůstu. Oproti nárůstu počtu obyvatel v letech 2018 a 2019, dochází od roku 2020 k opětovnému úbytku obyvatel a v roce 2022 opět dochází k přírůstku obyvatel. Ve městech Ústí nad Orlicí a Brandýse nad Orlicí žije více jak polovina obyvatel SO ORP - 58,6 %⁷. Hustota zalidnění 139,2 osob/km²⁸ je třetí nejvyšší po Pardubicku a Českořeboucku.

⁶ Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/11272/56846206/UnO.png/a14768e1-4d4a-4916-bbfc-09de95360013?version=1.1&t=1494310504825>

⁷ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvody

⁸ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvody

Obr. 3: Meziroční vývoj počtu obyvatel v letech 2001–2021 v SO ORP Ústí nad Orlicí a SO ORP Česká Třebová znázorněný pomocí celkového přírůstku/úbytku obyvatel⁹

K 31. 12. 2022 činil přirozený přírůstek obyvatel (narození vs. zemřelí) – („mínus“) 52 v SO ORP Ústí nad Orlicí¹⁰ a – („mínus“) 64 v SO ORP Česká Třebová¹¹.

Pro potřeby tohoto dokumentu, jehož primárním cílem je mapování vzdělávací soustavy, je důležitým ukazatelem počet osob s nejvyšším dosaženým vzděláním. V tab. 1 je tento ukazatel promítnut na datech ze *Sčítání lidu, domu a bytů*, které proběhlo v březnu 2021 (SLDB). Podíl nezaměstnaných osob (tj. dosažitelných uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 15-64 let) byl ke k 31. 12. 2022 1,97 %¹². Z hlediska odvětvové skladby zaměstnanosti pracuje nadprůměrné množství osob v terciární sféře.

Tab. 1: Počty obyvatel SO ORP Ústí nad Orlicí a SO ORP Česká Třebová dle nejvyššího dosaženého vzdělání při SLDB 2021¹³

		SO ORP Ústí nad Orlicí		SO ORP Česká Třebová	
		absolutní čísla	v %	absolutní čísla	v %
Počet obyvatel s obvyklým	obyvatelstvo ve věku 15+	25 568	x	17 363	x
	nejvyšší dosažené				
	bez vzdělání základní vč. neukončeného	107	0 %	105	1 %
		2 693	11 %	2 070	12 %

⁹ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_usti_nad_orlici
https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_cestka_trebova, zpracování grafu vlastní.

¹⁰ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_usti_nad_orlici

¹¹ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_cestka_trebova

¹² Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_usti_nad_orlici

¹³ Zdroj: Český statistický úřad, 2022.

pobytem	vzdělání	střední vč. vyučení (bez maturity)	7 070	28 %	4 960	29 %
		úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	7 137	28 %	4 967	29 %
		vyšší odborné, konzervatoř	411	2 %	250	1 %
		vysokoškolské	3 033	12 %	1 631	9 %
		nezjištěno	944	4 %	734	4 %

Správní obvod obce s rozšířenou působností Česká Třebová

Správní obvod ORP Česká Třebová leží ve východní části Pardubického kraje, sousedí s obcemi Svitavska, Litomyšlska, Orlickoústecka a Lanškrounska. Českotřebovsko je s rozlohou 7 970 ha nejmenším správním obvodem ORP v kraji. Správní obvod je tvořen pěti obcemi¹⁴.

Obr. 2: Administrativní mapa SO ORP Českotřebovsko¹⁵

SO ORP ČESKÁ TŘEBOVÁ

k 1. 1. 2023

¹⁴ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_ceska_trebova

¹⁵ Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/11272/45457130/ORP5301.png/108ec249-3d5f-4947-8437-6b7092429e20?version=1.3&t=1689599335808>

Obr. 3: Obecně geografická mapa SO ORP Českotřebovska¹⁶
SO ORP Česká Třebová

 obecně-geografická mapa
 územní struktura k 1. 1. 2016

počet obyvatel obce

- do 499
- 500–999
- ⊙ 10 000–19 999

+ významný výškový bod

┆ železniční stanice

┆ železniční trat

druh silnice

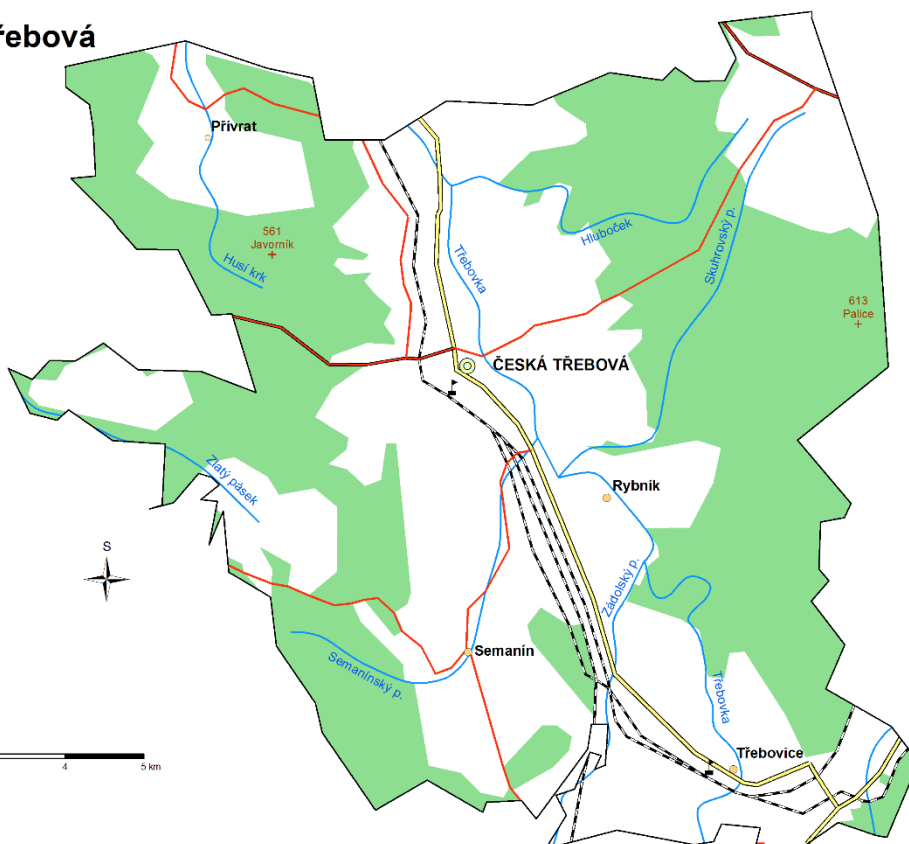
- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- silnice III. třídy

— významný vodní tok

■ lesy

0 1 2 3 4 5 km

©ArcČR,ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2016

K 31. 12. 2022 žilo na Českotřebovsku 17 834 obyvatel. Pomalý úbytek obyvatel je dlouhodobým trendem. Při srovnání hustoty zalidnění Českotřebovska a krajského průměru je hustota zalidnění na Českotřebovsku ve srovnání s krajským průměrem dvojnásobná (224,0 osob/km²) a zároveň druhá nejvyšší po Pardubicku. Typická je zde koncentrace obyvatelstva v sídle správního území – městě Česká Třebová – které je zároveň jedinou obcí se statutem města ve správním obvodu. Ve městě žije 85,5 % obyvatel správního obvodu ORP¹⁷.

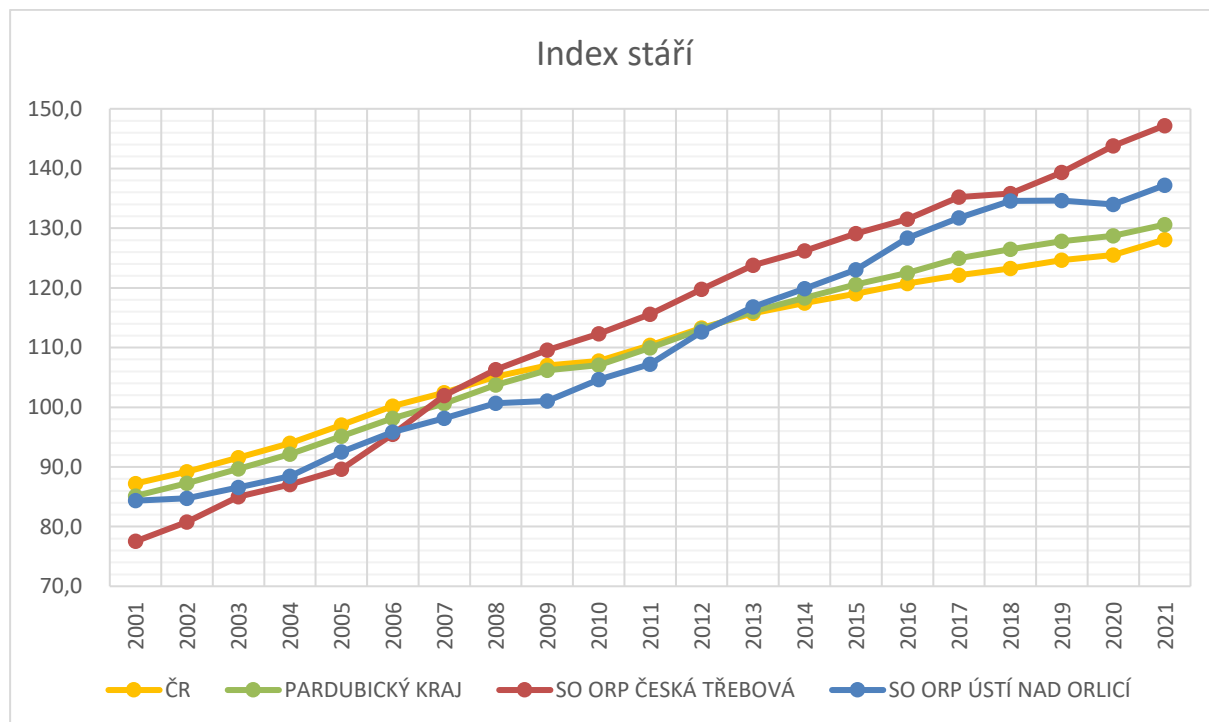
Pro porovnání věkové struktury obyvatel obou správních obvodů je vhodný index stáří, který vyjadřuje poměr počtu osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0 - 14 let. Graf 1 znázorňuje situaci na Orlickoústecku, Českotřebovsku, v Pardubickém kraji a České republice v letech 2001 – 2022. Od roku 2008 dochází v obou

¹⁶ Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/11272/56846206/CTrebova.png/67798e61-7a7a-4d62-ae19-6e6fd6959bd6?version=1.1&t=1494310511081>

¹⁷ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/x/spravni_obvod_ceska_trebova

správních obvodech k situaci, že počet osob ve věku 65 let a více převyšuje počet dětí ve věku 0 - 14 let. Pokud bychom měli porovnávat situaci v zájmovém území s daty za Pardubický kraj a Českou republiku, od roku 2013 převyšuje index stáří obou zájmových území krajský a celorepublikový průměr.

Obr. 4: Index stáří v letech 2001–2021 v SO ORP Ústí nad Orlicí a SO ORP Česká Třebová v porovnání s Pardubickým krajem a Českou republikou¹⁸

V roce 2022 dosahoval index stáří v SO ORP Česká Třebová hodnoty 147¹⁹ a v SO ORP Ústí nad Orlicí hodnoty 137²⁰.

Počty obyvatel s nejvyšším dosaženým vzděláním jsou pro Česko-třebovsko uvedeny v tab. 1. Oproti Orlickoústecku má výrazněji nižší procentuální zastoupení vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a to o 3% body. Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2022 dosahoval 2,99 %²¹. Správní obvod ORP je dle Strategie regionálního rozvoje ČR 2021 + pro období 2021-2027 zařazen mezi „hospodářsky a sociálně ohrožená území“²².

¹⁸ Zdroj: Český statistický úřad, 2022

¹⁹ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_ceska_trebova

²⁰ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_usti_nad_orlici

²¹ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_ceska_trebova

²² Zdroj: Strategie regionálního rozvoje 2021+, MMR <https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>

1.1.2 Analýza strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

V rámci této části budou jednotlivé strategické záměry a dokumenty zpracovány do jednotné formy tabulky, která bude obsahovat platnost dokumentu, stručný obsah dokumentu, hlavní cíle vydefinované dokumentem (týkající se věkové skupiny dětí a žáků do 15 let a osob pracujících s touto věkovou skupinou), vyhodnocení naplňování strategie a odkaz na celé znění strategického dokumentu. Tento způsob zpracování je nastaven z důvodu přehlednosti dokumentu.

1.1.2.1 Strategie na regionální úrovni

Tab. 2: Strategie území SO ORP Ústí nad Orlicí v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu²³

Platnost dokumentu	2015–2024
Stručný obsah dokumentu	Dokument se zaměřuje na oblast předškolního a základního vzdělávání z pohledu meziobecní spolupráce. V dokumentu je podrobně zpracována analýza území z pohledu předškolního, základního a zájmového vzdělávání. V rámci návrhové části je zpracována SWOT analýza a je vydefinována vize a cíle rozvoje regionu v oblasti vzdělávání.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	1. Vytvořit a provozovat v regionu nadčasové centrum podpory talentů, inovací, kariérního poradenství a spolupráce mezi podnikateli a školami. 2. Zajistit vzájemnou podporu škol v oblasti výuky, jejich chodu, mimoškolních aktivit a výměny know-how a vyzařování z centra do vesnic.
Odkaz na strategii v plném znění	https://docplayer.cz/20411844-Strategie-uzemi-spravniho-obvodu-orp-usti-nad-orlici.html

Tab. 3: Strategie území správního obvodu ORP Česká Třebová v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu²⁴

Platnost dokumentu	2015–2024
Stručný obsah dokumentu	Dokument se zaměřuje na oblast předškolního a základního vzdělávání z pohledu meziobecní spolupráce. V dokumentu je podrobně zpracována analýza území z pohledu předškolního, základního a zájmového vzdělávání. V rámci návrhové části je zpracována SWOT analýza a je vydefinována vize, problémové okruhy (3) a cíle rozvoje regionu v oblasti vzdělávání (5).
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	1. Otevření třídy ZŠ (MŠ) s rozšířenou výukou AJ. 2. Otevření speciálních tříd s rozšířenou logopedickou péčí (ZŠ, MŠ). 3. Zahájení provozu „školního autobusu“. 4. Zavedení centrálních nákupů pro MŠ a ZŠ.

²³ Zdroj: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://orlicko-trebovsko.cz/wp-content/uploads/2020/10/sd_orp_usti_nad_orlici_final_smo_15042015.pdf; vlastní zpracování, 2023.

²⁴ Zdroj: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.smocr.cz/shared/clanky/5442/%C4%8Cesk%C3%A11%20T%C5%99ebov%C3%A11.pdf; vlastní zpracování, 2023.

	5. Společné čerpání finančních prostředků z dotací a OP pro MŠ a ZŠ v rámci SO ORP.
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.smocr.cz/shared/clanky/5442/%C4%8Cesk%C3%A1%20T%C5%99ebov%C3%A1.pdf

 Tab. 4: Strategie rozvoje Regionu Orlicko-Třebovsko na léta 2016–2023²⁵

Platnost dokumentu	2016–2023
Stručný obsah dokumentu	Cílem strategie je určit výhledový směr rozvoje mikroregionu. Oblast vzdělávání je v dokumentu zpracována v rámci Strategické oblasti B Ekonomický rozvoj a vzdělávání.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výstavba a podpora regionálního centra vzdělávání. 2. Udržení efektivní a dostupné sítě škol a školských zařízení a rozvoj jejich vybavení. 3. Podpora mimoškolního a neformálního vzdělávání. 4. Podpora spolupráce vzdělávacích zařízení s podniky, středními a vysokými školami a výzkumem. 5. Podpora vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů v oblasti vzdělávání.
Odkaz na strategii v plném znění	https://orlicko-trebovsko.cz/wp-content/uploads/2020/07/strategie-regionu-orlicko-2016-2023.pdf

 Tab. 5: Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ORLICKO²⁶

Platnost dokumentu	2015–2023
Stručný obsah dokumentu	Jedná se o strategický dokument, který byl vypracován pro území MAS ORLICKO, do kterého spadá i Orlickoustecko a Česko-třebovsko. Tento dokument je pro školská zařízení a zástupce neformálního vzdělávání ze zájmového území důležitý z pohledu možnosti čerpání dotačních prostředků z operačních programů. Dále na základě tohoto dokumentu probíhá podpora škol v oblasti čerpání finančních prostředků v rámci tzv. Šablon.
Hlavní specifické cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdělávací procesy v území probíhají ve spolupráci a jsou založeny na reflexi potřeb všech jeho relevantních účastníků. 2. Podpořit rozvoj neformálního a zájmového vzdělávání a dostupného celoživotního vzdělávání s důrazem na spolupráci v území.
Vyhodnocení naplňování strategie	V 1. polovině roku 2022 byla vyhlášena výzva k podpoře obnovy občanské vybavenosti, kde mohli žádat zástupci neformálního vzdělávání o finanční příspěvky na materiální potřeby. Tato výzva byla vyhlášena v souladu s Integrovanou strategií komunitně vedeného místního rozvoje MAS ORLICKO.
Odkaz na strategii v plném znění	http://mas.orlicko.cz/dotace-dokumenty

²⁵ Zdroj: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://orlicko-trebovsko.cz/wp-content/uploads/2020/07/strategie-regionu-orlicko-2016-2023.pdf; vlastní zpracování, 2023.

Dokument nebyl v době revize Analytické části MAP aktualizován, pracujeme tedy s verzí Strategie 2016-2023.

²⁶ Zdroj: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://mas.orlicko.cz/src/Frontend/Files/FileExtend/source/352_1697018087.pdf; vlastní zpracování, 2023.

Dokument nebyl v době revize Analytické části MAP aktualizován, pracujeme tedy s verzí Strategie 2016-2023.

Tab. 6: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ORLICKO²⁷

Platnost dokumentu	2021–2027
Stručný obsah dokumentu	Jedná se o strategický dokument, který byl vypracován pro území MAS ORLICKO, do kterého spadá i Orlickoústecko a Českořebevsko. Navazuje na Integrovanou strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS ORLICKO pro programové období 2014–2020. Tento dokument je pro školská zařízení a zástupce neformálního vzdělávání ze zájmového území důležitý z pohledu možnosti čerpání dotačních prostředků z operačních programů. V době zpracování tohoto dokumentu (03/2023) je veřejnosti k dispozici analytická a koncepční část strategie.
Hlavní specifické cíle a opatření vydefinované dokumentem	Specifický cíl: Vzdělávání jako pilíř udržitelného rozvoje území Opatření: 1. Optimální všestranný rozvoj žáků škol v celém spektru praktických činností a dovedností. 2. Dostatečná kapacita, odbornost a podpora účastníků vzdělávání. 3. Podpora spolupráce, síťování a posilování absorpční kapacity území. 4. Škola pro 21. století. 5. Komunitní role ve vzdělávání. 6. Nabídka celoživotního vzdělávání.
Odkaz na strategii v plném znění	http://mas.orlicko.cz/dotace-dokumenty-2021-27

 Tab. 7: Strategie komunitně vedeného pro období 2021–2027 MAS NAD ORLICÍ²⁸

Platnost dokumentu	2021–2027
Stručný obsah dokumentu	Jedná se o strategický dokument, který byl vypracován pro území NAD ORLICÍ. Tento dokument je do dokumentu MAP zařazen z důvodu, že obec Orlické Podhůří a Velká Skrovnice sice patří do správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí, ale jsou členy MAS NAD ORLICÍ. Obdobně jako strategie MAS ORLICKO, je tento dokument pro školská zařízení a zástupce neformálního vzdělávání ze zájmového území důležitý z pohledu možnosti čerpání dotačních prostředků z operačních programů. V době zpracování tohoto dokumentu (03/2023) je veřejnosti k dispozici analytická a koncepční část strategie.
Hlavní specifické cíle a opatření vydefinované dokumentem	Specifický cíl: Zvýšení kvality, diverzifikace a modernizace ve vzdělávání Opatření: 1. Vybavení škol a souvisejících zařízení pro další formy výuky i praktické činnosti. 2. Podpora jiných forem školního vzdělávání pro zajištění dostatečně pestré nabídky. 3. Zvýšení kvality a profesionality ve vzdělávání – wellbeing žáků, vzdělávání pedagogů, integrace dětí se specifickými potřebami ve školách. 4. Posílení škol jako komunitních center a podpora celoživotního vzdělávání obyvatel.

²⁷ Zdroj chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://mas.orlicko.cz/src/Frontend/Files/FileExtend/source/36_1693297624.pdf; vlastní zpracování, 2023.

²⁸ Zdroj: http://www.nadorlici.cz/aktuality/strategie_mas_na_obdobi_2021___2027_schvalena-detail_textovy_clanek-62-0-0-726.html; vlastní zpracování, 2023.

Odkaz na strategii v plném znění	http://www.nadorlici.cz/data/dokumenty/1524_strategie_2021_dopl_na_web.pdf
---	---

1.1.2.2 Strategie na vyšších územních úrovních

Tab. 8: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji (2020-2024²⁹)

Platnost dokumentu	2020-2024
Stručný obsah dokumentu	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Pardubického kraje (DZ Pk) představuje klíčový strategický dokument kraje v oblasti vzdělávání. Vychází z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (DZ ČR) a dále z regionálních specifik rozvoje ekonomiky, trhu práce a společnosti, ze strategických dokumentů rozvoje kraje a dokumentů vztahujících se k rozpočtu kraje, které ovlivňují úroveň vzdělávání, stav a rozvoj vzdělávací soustavy Pardubického kraje. Navazuje na již zpracované a schválené dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji, zejména na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji 2016–2020.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostupnost předškolního vzdělávání. 2. Zvýšení kvality předškolního vzdělávání. 3. Rovné příležitosti v základním vzdělávání. 4. Zvýšení kvality základního vzdělávání. 5. Rovný přístup dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ke vzdělávání. 6. Rozvoj potenciálu nadaných dětí, žáků a studentů. 7. Zkvalitnění podmínek pro činnost ZUŠ. 8. Rozvoj nadání žáků ZUŠ. 9. Zkvalitnění podmínek pro výuku cizích jazyků. 10. Zkvalitnění podmínek pro činnost školských zařízení pro zájmové vzdělávání. 11. Zkvalitnění poradenských služeb a jejich dostupnosti. 12. Zkvalitnění primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže. 13. Zkvalitnění stravovacích služeb v souladu se zdravým životním stylem. 14. Transformace dětských domovů. 15. Podpora profesního rozvoje pedagogů. 16. Podpora profesního rozvoje vedoucích pracovníků škol. 17. Snížení administrativní zátěže škol a školských zařízení. 18. Rozvoj škol jako center celoživotního učení. 19. Zajištění koordinace a podpory systému EVVO a VUR ve školách a školských zařízeních. 20. Posílení medializace a prezentace EVVO a VUR. 21. Rozvoj spolupráce v oblasti EVVO a VUR.
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.databaze-strategie.cz/cz/puk/strategie/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-pardubickeho-kraje-2020-2024?typ=o .

Tab. 9: Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Pardubického kraje III³⁰

Platnost	2023-2025
-----------------	-----------

²⁹ Zdroj: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/puk/strategie/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-pardubickeho-kraje-2020-2024?typ=struktura>; vlastní zpracování, 2023.

³⁰ Zdroj: <https://www.klickevzdelani.cz/Verejnost/Ze-zivota-skol/KAP-Krajsky-akcni-plan/category/kap/krajsky-akcni-plan-rozvoje-vzdelavani-pardubickeho-kraje-iii-schvalen>; vlastní zpracování, 2023.

dokumentu	
Stručný obsah dokumentu	<p>KAP je analogickým dokumentem k dokumentu MAP s rozdílem, že KAP se zabývá vzděláváním na středních a vyšších odborných školách. Dokument se zaměřuje mimo jiné na provazbu mezi jednotlivými stupni vzdělávání (přechod mezi jednotlivými stupni, spolupráce jednotlivých stupňů a škol) a s neformálním a zájmovým vzděláváním.</p> <p>KAP III je souborem dokumentů, které jsou důležité pro akční plánování v území a skládají se z: analytické části, stanovení priorit a ročních akčních plánů 2023, 2024 a 2025.</p>
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podpora motivačních aktivit středních škol směrem k žákům škol základních. 2. Podpora aktivit a zvýšení provázanosti formální vzdělávání a zájmového vzdělávání. 3. Prohlubování spolupráce zástupců projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání s realizátory projektů Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání v rámci Pardubického kraje. 4. Podpora spolupráce s dalšími zainteresovanými aktéry z oblasti vzdělávání.
Vyhodnocení naplňování strategie	<p>Dokumenty KAP jsou podkladovými a prováděcími (implementačními) dokumenty k platnému Dlouhodobému záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR a na něho navázaného Dlouhodobému záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy kraje.</p>
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.klickevzdelani.cz/Verejnost/Ze-zivota-skol/KAP-Krajsky-akcni-plan

 Tab. 10: Školská inkluzivní koncepce Pardubického kraje³¹

Platnost dokumentu	2020–2021 + následné aktualizace
Stručný obsah dokumentu	<p>Cílem Školské inkluzivní koncepce Pardubického kraje je naplánování aktivit vedoucích ke zvýšení kvalitního inkluzivního vzdělávání ve školách, který respektuje základní principy společného vzdělávání, a nastavení rovných příležitostí pro vzdělávání všech dětí, žáků a studentů.</p>
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podpora školních poradenských pracovišť. 2. Vznik a realizace Mobilního centra pro podporu inkluze (MPCI). 3. Vzdělávání odborných pracovníků školních a školských poradenských pracovišť. 4. Podpora spolupráce ŠPP a ŠPZ. 5. Podpořit diagnostiku/identifikaci nadaných a mimořádně nadaných. 6. Rozvíjet formy práce s nadanými a mimořádně nadanými. 7. Podpora spolupráce škol a podpora mimoškolních aktivit při rozvoji nadání. 8. Podpora žáků se SVP. 9. Vzdělávání pedagogických pracovníků. 10. Prevence předčasných odchodů. 11. Podpurné aktivity pro žáky s psychickými problémy. 12. Podpora bezbariérovosti. 13. Monitorování činnosti, sběr a vyhodnocení dat. 14. Meziřezortní spolupráce. 15. Metodická a administrativní podpora škol.
Odkaz na	http://www.inkluzevpraxi.cz/files/SIKK_PK_fin_20200207.pdf

³¹ Zdroj: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.inkluzevpraxi.cz/files/SIKK_PK_fin_20200207.pdf; vlastní zpracování, 2023.

strategii v plném znění	
--------------------------------	--

 Tab. 11: Strategie rozvoje Pardubického kraje 2021-2027³²

Platnost dokumentu	2021-2027
Stručný obsah dokumentu	Jedná se o základní koncepční dokument kraje, který stanovuje zaměření a cíle rozvoje kraje zejména s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj kraje a jednotlivých částí jeho území. Tato strategie navazuje na koncepci platnou v období let 2012–2020.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zvýšení kvality vzdělávacího procesu na všech stupních škol. 2. Prohlubování spolupráce škol a zaměstnavatelů. 3. Využití potenciálu neformálního, zájmového vzdělávání, environmentální výchovy a výchovy k udržitelnému rozvoji. 4. Zkvalitnění práce s nadanými dětmi, žáky a studenty.
Odkaz na strategii v plném znění	https://paradnikraj.cz/wp-content/uploads/2021/03/Strategie_rozvoje_Pardubickeho_kraje_2021_2027.pdf

 Tab. 12: Regionální inovační strategie Pardubického kraje („RIS 3“)³³

Platnost dokumentu	2020 – průběžně (dochází k aktualizacím)
Stručný obsah dokumentu	Krajská příloha k národní RIS 3 ³⁴ strategií je strategický dokument, jež má zpřesnit zaměření Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky. RIS3 strategie by měla efektivně zacílit finanční prostředky (evropské, národní, krajské i soukromé) do aktivit vedoucích k posílení inovační kapacity v Pardubickém kraji a do prioritně vytyčených aktivit, které mohou zvýšit konkurenceschopnost ČR, a to včetně zaměření na konkrétní slibné oblasti specializace.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajištění absolventů v souladu s potřebami trhu práce 2. Zvýšení kvality absolventů škol 3. Zvýšení kvality výuky na všech stupních škol 4. Zvýšení kvality vybavení a materiálně technického zabezpečení výuky škol 5. Zkvalitnění práce s nadanými dětmi, žáky a studenty 6. Zvýšení kvality řízení vzdělávání 7. Zvýšení kvality vzdělávání pedagogických pracovníků 8. Zvýšení počtu kvalitních dospělých odborníků pro potřeby praxe
Vyhodnocení naplňování strategie	Od roku 2020 je v Akční plán Pardubického kraje.
Odkaz na strategii v plném znění	https://paradnikraj.cz/wp-content/uploads/2021/03/RIS3_strategie_Pardubickeho_kraje.pdf

³² Zdroj: <https://paradnikraj.cz/regionalni-rozvoj/4823-2/>; vlastní zpracování, 2023.

³³ Zdroj: <https://paradnikraj.cz/regionalni-rozvoj/ris3/>; vlastní zpracování, 2023.

³⁴ Zdroj: chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/ris3_strategie.pdf

Tab. 13: Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Pardubického kraje³⁵

Platnost dokumentu	2020–2027
Stručný obsah dokumentu	Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže Pardubického kraje 2020–2027 představuje klíčový dokument kraje v oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže, který je zpracováván na základě Metodického doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních při respektování regionálních potřeb.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vytýčit základní dlouhodobé a krátkodobé úkoly prevence rizikového chování – akční plán a návrh jeho financování. 2. Koordinovat propojování horizontální a vertikální úrovně – státní správy a státních i nestátních organizací, které realizují služby v oblasti prevence rizikového chování, vymezení působnosti jednotlivých subjektů zabývajících se primární prevencí, nastavení spolupráce. 3. Pravidelně financovat programy primární prevence rizikového chování – rozšířit aktivity Krajského centra primární prevence při PPP Ústí nad Orlicí. 4. Zvyšovat odbornou úroveň poskytovatelů služeb v oblasti primární prevence, podporovat vzdělávání a rozvoj vzdělávacích programů v oblasti prevence rizikového chování. 5. Podporovat aktuální monitoring výskytu rizikového chování a následnou aplikaci získaných poznatků v praxi. 6. Informovat odbornou a laickou veřejnost o problematice primární prevence a rizikového chování dětí a mládeže.
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.pardubickykraj.cz/prevence-rizikoveho-chovani-a-ochrana-zdravi/108511/strategie-primarni-prevence-rizikoveho-chovani-deti-a-mladeze-pardubickeho-kraje-2020-2028?fbclid=IwAR1juH1usT5NDXzvCp-i-DG8STkRlZ4WhTzmC1JXYyD4oCYpcnU1aA0-eGQ

1.1.2.3 Strategie na národní úrovni

 Tab. 14: Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+³⁶

Platnost dokumentu	2020–2030
Stručný obsah dokumentu	Strategie 2030+ je klíčový dokument pro rozvoj vzdělávací soustavy České republiky v dekádě 2020–2030+. Cílem je modernizovat vzdělávací systém Česka v oblasti regionálního školství, zájmového a neformálního vzdělávání a celoživotního učení, připravit ho na nové výzvy a zároveň řešit problémy, které v českém školství přetrvávají.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	DVA STRATEGICKÉ CÍLE: Strategický cíl 1 Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život Strategický cíl 2 Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů

³⁵ Zdroj: <https://www.klickevzdelani.cz/Management-skol/Sborovna/Negativni-socialni-jevy-ve-skole/category/negativni-socialni-jevy-ve-skole/nova-krajska-strategie-primarni-prevence>; vlastní zpracování, 2023.

³⁶ Zdroj: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030>; zpracování vlastní, 2023.

	<p>PĚT STRATEGICKÝCH LINIÍ: Strategická linie 1: Proměna obsahu, způsobů a hodnocení vzdělávání Strategická linie 2: Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání Strategická linie 3: Podpora pedagogických pracovníků Strategická linie 4: Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce Strategická linie 5: Zvýšení financování a zajištění jeho stability</p> <p>Ministerstvo chce zmodernizovat, vybavit a metodicky vést školy, zavést digitální technologie a podpořit inovace, provzdušnit objem učiva a realizovat nové metody přípravy a hodnocení žáků tak, aby získali znalosti, dovednosti a postoje využitelné v osobním, profesním i občansky zodpovědném životě. V rámci intervencí se ministerstvo chce také zásadním způsobem věnovat přípravě nových a podpoře stávajících pedagogů, profesionalizaci ředitelů škol nebo snížení administrativní zátěže škol. Na všech těchto tématech se shodla odborná i široká veřejnost, která se do přípravy strategie zapojila.</p> <p>PRVNÍ IMPLEMENTAČNÍ OBDOBÍ (2020–2023) - KARTY OPATŘENÍ: Podpora předškolního vzdělávání. Revize RVP ZV a metodická podpora školám Podpora a řízení škol Inovace oborové soustavy Zvyšování kvality vzdělávání ve strukturálně postižených regionech</p>
Strategie, jejichž cíle jsou zahrnuty v rámci Strategie 2030+	Koncepce podpory mládeže 2014–2020 Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019–2020 Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020
Odkaz na strategii v plném znění	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030

 Tab. 15: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2023-2027)³⁷

Platnost dokumentu	2023-2027
Stručný obsah dokumentu	<p>Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023-2027 (dále jen Dlouhodobý záměr) je implementačním dokumentem Strategie 2030+, aktuálně na druhé realizační období (2023-2027). Navazuje na předchozí Dlouhodobý záměr, který byl definován na období 2019-2023. Uvádí základní tendence a cíle vzdělávací politiky pro dané období, stanovuje opatření na úrovni státu a vymezuje prostor pro konkrétní řešení na úrovni krajů.</p> <p>Dlouhodobý záměr 2023-2027 byl dne 20. prosince 2023 schválen Vládou ČR. Kromě Strategie 2030+ jsou prioritní témata stanovena dle vyhodnocení předchozího záměru a na základě dat: analýz, šetření a výzkumů. Svou podstatou tak reaguje na změny, které hýbou současnou společností, ať už se jedná o změny společenské, kulturní, ekonomické či technologické.</p> <p>Záměrem dokumentu je stanovit cíle vzdělávací politiky a dále pak na úrovni státu předložit opatření, která kraje aplikují již v konkrétní podobě skrze své vlastní dlouhodobé záměry vzdělávání. Dokument mj. stanoví pravidla pro zapisování nových škol a kapacit do školského rejstříku.</p>

³⁷ Zdroj: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-cr-2023-2027>, vlastní zpracování, 2023.

<p>Hlavní cíle vydefinované dokumentem</p>	<p>1. část: Představuje cíle Dlouhodobého záměru ČR 2023–2027 v širších souvislostech, jedná se především o celkový socioekonomický a environmentální vývoj, vývoj na trhu práce a vývoj klíčových indikátorů v oblasti vzdělávání.</p> <p>2. část: Obsahuje tři priority, které MŠMT stanovuje pro nadcházející období:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Děti a mládež: Osobnostní rozvoj a motivace pro celoživotní učení b) Školy a pedagogové: Moderní vzdělávání a připravení pedagogové c) Efektivní systém školství: Udržitelný a efektivní systém založený na odpovědnosti za výsledky. <p>3. část: Zahrnuje průřezová opatření, na která bude v následujícím období zaměřena pozornost – vzdělávání pro udržitelnost, digitální vzdělávání a umělá inteligence ve vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka, well-being, duševní zdraví, bezpečné prostředí a podpora pohybových aktivit, rovnost příležitostí ve vzdělávání a zajištění potřebných kapacit středních škol a jejich oborové struktury odpovídající očekávaným životním drahám.</p> <p>4. část: Je zaměřena na strategii rozvoje regionálního školství ve všech oblastech a na strategii dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání b) Moderní základní vzdělávání pro 21. století c) Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu i praxi d) Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol e) Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílu f) Prevence rizikového chování a náhradní výchovná péče g) Systémová podpora a řízení škol h) Vzdělávání v celoživotní perspektivě ch) Strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení/Kritéria rozvoje a optimalizace vzdělávací soustavy a struktury budoucí vzdělávací nabídky škol
<p>Odkaz na strategii v plném znění</p>	<p>http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dz-cr-2019-2023</p>

Tab. 16: Strategie regionálního rozvoje ČR 2021-2027 (SRR 2021+)³⁸

<p>Platnost dokumentu</p>	<p>2021+</p>
<p>Stručný obsah dokumentu</p>	<p>Strategie regionálního rozvoje České republiky 2021-2027 je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Hlavním smyslem je identifikovat tematické oblasti, ve kterých je potřebný či žádoucí územně specifický přístup, a zároveň určit, jaké různé intervence by měly být realizovány v odlišných územích, což povede k posílení územní konkurenceschopnosti, ke snižování regionálních odlišností a nalézání řešení podporujících udržitelný rozvoj území. Regiony efektivně zhodnocují svůj rozvojový potenciál, zvyšuje se jejich sociální stabilita, konkurenceschopnost má trvalý, stabilně rostoucí trend a zlepšují se podmínky pro kvalitní život všech obyvatel a prosperitu firem.</p>
<p>Specifické cíle vydefinované dokumentem</p>	<p>1. Zajištění občanskou vybavenost v dostatečném rozsahu a dostupnosti v jádrech metropolitních oblastí, suburbii i v širším zázemí a omezit riziko vzniku sociální polarizace a segregovaných či vyloučených lokalit (typové opatření: Zlepšit dostupnost vzdělávání a služeb péče o děti).</p> <p>2. Zajištění dostatečného rozsahu služeb a předcházení vzniku a prohlubování</p>

³⁸ Zdroj: <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoji/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>; zpracování vlastní, 2023.

	<p>sociálního vyloučení (typové opatření: Zlepšit dostupnost vzdělávání, zajistit kvalitní vzdělávací infrastrukturu a infrastrukturu služeb péče o děti).</p> <p>3. Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit (typové opatření: Obnovit a modernizovat infrastrukturu a vybavenost škol a školských zařízení v regionálních centrech a jejich zázemí a zajistit služby péče o děti).</p> <p>4. Zajištění dostatečné občanské vybavenosti (typové opatření: Omezit předčasné odchody ze vzdělávání na základním a středním stupni vzdělávání a podporovat žáky, kteří ze vzdělávání předčasně odešli).</p>
Vyhodnocení naplňování strategie	Pro roky 2022-2023 byl zpracován akční plán.
Odkaz na strategii v plném znění	https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021

 Tab. 17: Strategie sociálního začleňování 2021-2030³⁹

Platnost dokumentu	2021-2030
Stručný obsah dokumentu	Strategie sociálního začleňování 2021–2030 je národní dokument schválený vládou České republiky usnesením č. 55 dne 20. ledna 2020, který zastřešuje hlavní oblasti významné pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených. Materiál pokrývá také oblasti boje s chudobou a sociálním vyloučením a stanovuje prioritní témata sociálního začleňování a jeho financování ze zdrojů ČR i EU.
Cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cestou vzdělání omezovat ohrožení chudobou. 2. Zajistit komplexní, mezioborovou včasnou pedagogickou péči o děti do tří let věku z rodin vyloučených či vyloučením ohrožených a nepodnětných, podpora předškolního vzdělávání, výchovy a péče. 3. Zajistit kvalitnější, dlouhodobou metodickou podporu škol i jednotlivých pedagogických pracovníků na zavádění principů rovného přístupu ve vzdělávání a na práci s žáky s různou mírou potřeby podpůrných opatření. Rozvoj služeb ŠPZ, školních psychologů a školních speciálních pedagogů i systému kvalitního vzdělávání pedagogických pracovníků. 4. Rozvíjet komunikaci a spolupráci školy s klíčovými aktéry, včetně ostatních škol a školských zařízení, zástupců samosprávy, akademické půdy, poskytovatelů služeb, rodičů a dalších. 5. Předcházet či zabránit neodůvodněnému rozřezování dětí, segregaci dle nadání a socioekonomického statutu rodiny.
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.mpsv.cz/strategie-socialniho-zaclenovani-2021-2030

 Tab. 18: Strategický rámec Česká republika 2030⁴⁰

Platnost dokumentu	2017–2030
Stručný obsah	Česká republika 2030 je strategickým rámcem pro dlouhodobý rozvoj české společnosti, jehož cílem je zvyšování kvality života všech obyvatel a obyvatelek

³⁹ Zdroj: <https://www.mpsv.cz/strategie-socialniho-zaclenovani-2021-2030>; zpracování vlastní, 2023.

⁴⁰ Zdroj: <https://www.cr2030.cz/strategie/>; zpracování vlastní, 2023.

dokumentu	České republiky při respektování přírodních limitů. Na základě strukturální analýzy současného stavu a trendů formuluje strategické a specifické cíle, kterých by Česká republika měla do roku 2030 dosáhnout. Jejich naplňování bude v gesci věcně příslušných ústředních orgánů státní správy, strategický rámec zároveň bude sloužit jako vodítko pro rozvoj regionů a obcí.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdělávací systém je inkluzivní a vzájemně prostupný, neselektuje žáky a žákyně v útlém věku na talentované a netalentované a omezuje závislost vzdělávacích drah a výsledků na jejich socioekonomickém zázemí. 2. Systém vzdělávání podporuje učitele, učitelky a další vzdělavatele, aby se ve vzdělávání dokázali přinášet potřebné změny a převzít roli průvodců účastníků vzdělávání v měnícím se světě. Je otevřený intenzivnímu kontaktu s reálným světem a zapojuje všechny aktéry ve vzdělávání. 3. Vzdělávání zajišťuje každému přístup k rozvoji přenositelných kompetencí, potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život. Systém zahrnuje přiměřený všeobecný základ nezbytný pro další vzdělávání, zapojení do společnosti i pro porozumění vzájemné provázanosti současného světa. 4. Systém celoživotního vzdělávání je veřejně garantovaný a široce dostupný: Zaměřuje se jak na profesní vzdělávání, tak i na vzdělávání v oblasti přenositelných dovedností.
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.cr2030.cz/strategie/dokumenty-ke-stazeni/

 Tab. 19: Národní strategie primární prevence rizikového chování 2019-2027⁴¹

Platnost dokumentu	2019–2027
Stručný obsah dokumentu	Národní strategie primární prevence rizikového chování 2019-2027 je základním strategickým dokumentem MŠMT, který tvoří/vytváří základní rámec politiky primární prevence rizikového chování v České republice.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	Prostřednictvím efektivního systému primární prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže a minimalizovat jeho vznik.
Vyhodnocení naplňování strategie	Národní strategie 2019–2027 navazuje na Národní strategii primární prevence a rizikového chování na období 2013–2018. Pro roky 2019–2021 byl zpracován akční plán k naplňování strategie.
Odkaz na strategii v plném znění	http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strategie-a-koncepce-ap-msmt

 Tab. 20: Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství (2016 – 2025)⁴²

Platnost dokumentu	2016–2025
Stručný obsah dokumentu	Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025 je klíčovou národní strategií pro oblast EVVO a EP, která strukturovaně definuje vizi, cíle a opatření (v akčních plánech potom i úkoly), do nichž se vedle orgánů státní správy zapojují kraje, obce a města, školy, včetně škol vysokých, specializovaná zařízení pro EVVO a

⁴¹ Zdroj: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strategie-a-koncepce-ap-msmt>; zpracování vlastní, 2023.

⁴² Zdroj: https://www.mzp.cz/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025, zpracování vlastní, 2023.

	EP jako jsou střediska ekologické výchovy a environmentální poradny, další subjekty zřizované veřejnou správou i soukromé, neziskové organizace, vzdělávací a výzkumné instituce, muzea, ZOO, botanické zahrady, lesnické instituce, knihovny či zařízení církví apod.
Hlavní oblasti vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udržitelnost systému a prostředí pro EVVO a EP. 2. Kvalita, diverzita a inovace v EVVO a EP. 3. Spolupráce, síťování a porozumění EVVO a EP. 4. Posilování postavení a porozumění EVVO a EP – propagace, PR, popularizace. 5. Vzdělávací cíle a relevantní témata EVVO a EP.
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.mzp.cz/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025

 Tab. 21: Koncepce jazykového vzdělávání (2017-2022)⁴³

Platnost dokumentu	2017–2022
Stručný obsah dokumentu	Koncepce je určující pro stanovení jednotlivých nástrojů napříč spektrem vzdělávacího systému, které mají pomoci zlepšit úroveň cizojazyčného vzdělávání. Vzhledem k tomu, že stěžejním aktérem pro osvojení komunikační kompetence v jazycích je učitel a jeho odborné kompetence, je materiál strukturován s těžištěm v profesním rozvoji učitelů jazyků. V jednotlivých nástrojích jsou obsaženy konkrétní cíle pro úspěšnou realizaci jazykového vzdělávání zaměřeného na rozvoj komunikační kompetence žáků a studentů ve více jazycích, tak, aby v nich byly respektovány nejen požadavky moderní společnosti, ale i nejnovější poznatky didaktiky jazyků.
Hlavní dlouhodobé cíle vydefinované dokumentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Posílení komunikační kompetence žáků v cizích jazycích. 2. Komunikační kompetence žáků v cizích jazycích. 3. Jazyková, oborová a metodická vybavenost učitelů cizích jazyků. 4. Příprava budoucích učitelů cizích jazyků. 5. Zajištění dobrých a vhodných podmínek jazykového vzdělávání
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.nidv.cz/images/ntopics/manual-nahrane/Koncepce_jazykoveho_vzdelavani_PV_compressed.pdf

 Tab. 22: Národní plán obnovy⁴⁴

Platnost dokumentu	2021–2026
Stručný obsah dokumentu	Jedná se o dokument, který v sobě zahrnuje plán reforem a investic České republiky, které hodlá realizovat v rámci využití prostředků Nástroje pro oživení a odolnost EU. MŠMT v gesci 3 komponenty – 3.1 Inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace, 3.2 Adaptace kapacity a zaměření školních programů, 5.1 Program podpory excelentního výzkumu v prioritních oblastech veřejného zájmu ve zdravotnictví – EXCELES.
Hlavní cíle vydefinované dokumentem	Komponenta 3.1 Inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace <ol style="list-style-type: none"> 1. Revidovat kurikulum, podpořit IT vzdělávání a smysluplné zapojování digitálních technologií do výuky. 2. Implementace revidovaného kurikula a rámce DigCompEdu.

⁴³ Zdroj: <https://www.pedagogicke.info/2017/03/nuv-priprava-koncepce-jazykoveho.html>; zpracování vlastní, 2023. Dokument nebyl v době revize Analytické části MAP aktualizován, pracujeme tedy s verzí Strategie 2017-2022.

⁴⁴ Zdroj: <https://www.planobnovy.cz/>; zpracování vlastní, 2023.

	<p>3. Prevence digitální propasti a zvýšení úrovně digitalizace škol.</p> <p>Komponenta 3.2 Adaptace kapacity zaměření školních programů</p> <p>1. Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím komplexního systému podpory pro nejohroženější školy, které vykazují nadprůměrné zastoupení žáků ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí a často mají nedostatečné zázemí v podobě podpůrných profesí, což ve svém důsledku vede k nižším vzdělávacím výsledkům žáků.</p> <p>2. Podpořit žáky se slabším socioekonomickým zázemím a žáky ohrožených školním neúspěchem v důsledku nemožnosti realizovat prezenční výuku ve školách.</p>
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.edu.cz/npo/

 Tab. 23: Koncepce rozvoje venkova⁴⁵

Platnost dokumentu	2021–2027
Stručný obsah dokumentu	Základní koncepční materiál pro strategické řízení rozvoje venkova tak, aby byl zajištěn dynamický a vyvážený rozvoj regionů ČR. Koncepce rozpracovává územní dimenzi podpory regionálního rozvoje ve vztahu k venkovu, a to i s ohledem na různorodost venkova.
Hlavní specifické cíle vydefinované dokumentem	<p>1. Specifický cíl 1.1 Vzdělaní lidé – Vzdělané obyvatelstvo venkova připravené na potřeby trhu práce v příslušných venkovských oblastech a stimulační společenský a kulturní život na venkově.</p> <p>2. Specifický cíl 1.2 Komunitní život – Intenzivní komunitní život na venkově přispívající k růstu sociálního kapitálu a vytvářející podmínky pro volnočasové využití obyvatel venkova.</p> <p>3. Specifický cíl 2.4 Občanská vybavenost – Dostatečná občanská vybavenost venkovských sídel zajišťující kvalitní život obyvatel venkova.</p>
Odkaz na strategii v plném znění	https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj/regionalni-politika/koncepce-a-strategie/koncepce-rozvoje-venkova

⁴⁵ Zdroj: <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj/regionalni-politika/koncepce-a-strategie/koncepce-rozvoje-venkova>; zpracování vlastní, 2023.

1.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

1.1.3.1 Dotazníkové šetření realizované MŠMT

Tato kapitola vychází z dat dotazníkového šetření realizovaného MŠMT k výzvám tzv. Šablon. Jedná se o data, která byla realizačnímu týmu MAP poskytnuta v červnu 2022.

Pro školní družiny, školní kluby, střediska volného času a základní umělecké školy byla data poskytnuta jen v krajském porovnání. Aby data těchto školských organizací mohla být zahrnuta do analytické části dokumentu MAP, musela by být na úrovni správních obvodů ORP. Z tohoto důvodu budou proto interpretována pouze relevantní data pro základní a mateřské školy.

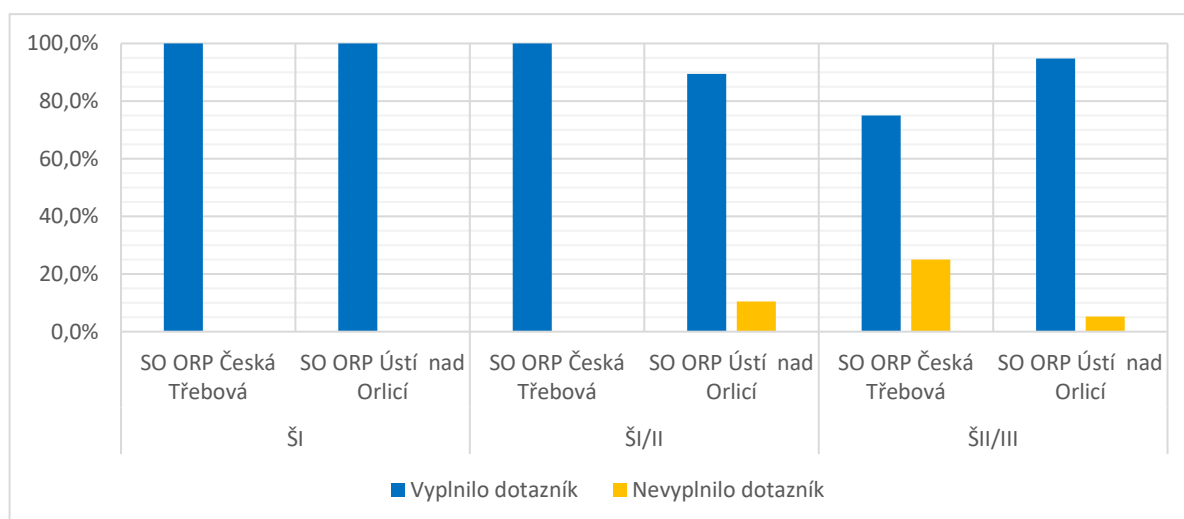
V této kapitole týkající se dotazníkového šetření realizovaného MŠMT budou používány tyto zkratky:

- **ŠI = Šablony I** vstupní šetření k výzvě č. 22, 23 Šablony I (kompletní výsledky šetření);
- **ŠI/II = Šablony I/II** závěrečné šetření k výzvě č. 22, 23 Šablony I / vstupní šetření k výzvě č. 63, 64 Šablony II (kompletní výsledky šetření);
- **ŠII/III = Šablony II/III** závěrečné šetření k výzvě č. 63, 64 Šablony II / vstupní šetření k výzvě č. 80, 81 Šablony III (výsledky šetření k 22. 11. 2021).

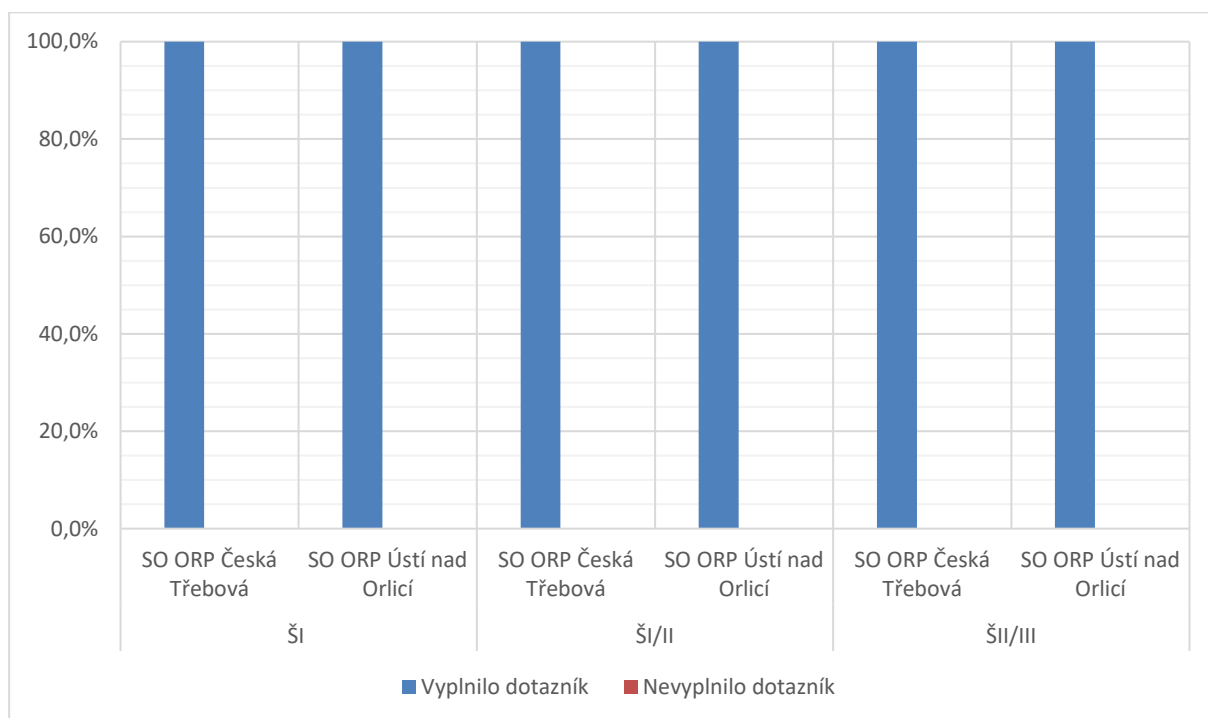
Jednotlivé oblasti jsou zpracovány v samostatných podkapitolách ve formě analýz, kdy dojde k vyhodnocení vývoje podpory jednotlivých oblastí.

1.1.3.1.1 Souhrnné informace k výstupům dotazníkového šetření realizovaného MŠMT

Obr. 5: Podíl mateřských škol, které vyplnily dotazník k dotazníkovému šetření MŠMT⁴⁶

⁴⁶ Zdroj: MŠMT, 2022, vlastní zpracování

Obr. 6: Podíl základních škol, které vyplnily dotazník k dotazníkovému šetření MŠMT⁴⁷

Na obr. 5 a 6 je znázorněn podíl mateřských a základních škol, které se zapojily do dotazníkového šetření. Základní školy se do všech částí dotazníkové šetření zapojily stoprocentně, u mateřských škol (obr. 5) nedošlo k zapojení u ŠI/II a ŠII/III. Jednalo se celkem o 2 školy u ŠI/II a 3 školy u ŠII/III. Je zde nutné, ale připomenout, že zejména u ŠII/III pracujeme s průběžnými daty. Školy, ale dle informací, které obdržel realizační tým společně s daty, nemají povinnost se dotazníkového šetření účastnit.

Obr. 7 znázorňuje vývoj hlavních podporovaných oblastí z operačních programů u mateřských škol. Hodnoty na ose Y představují průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností s tím, že škála je rozdělena takto:

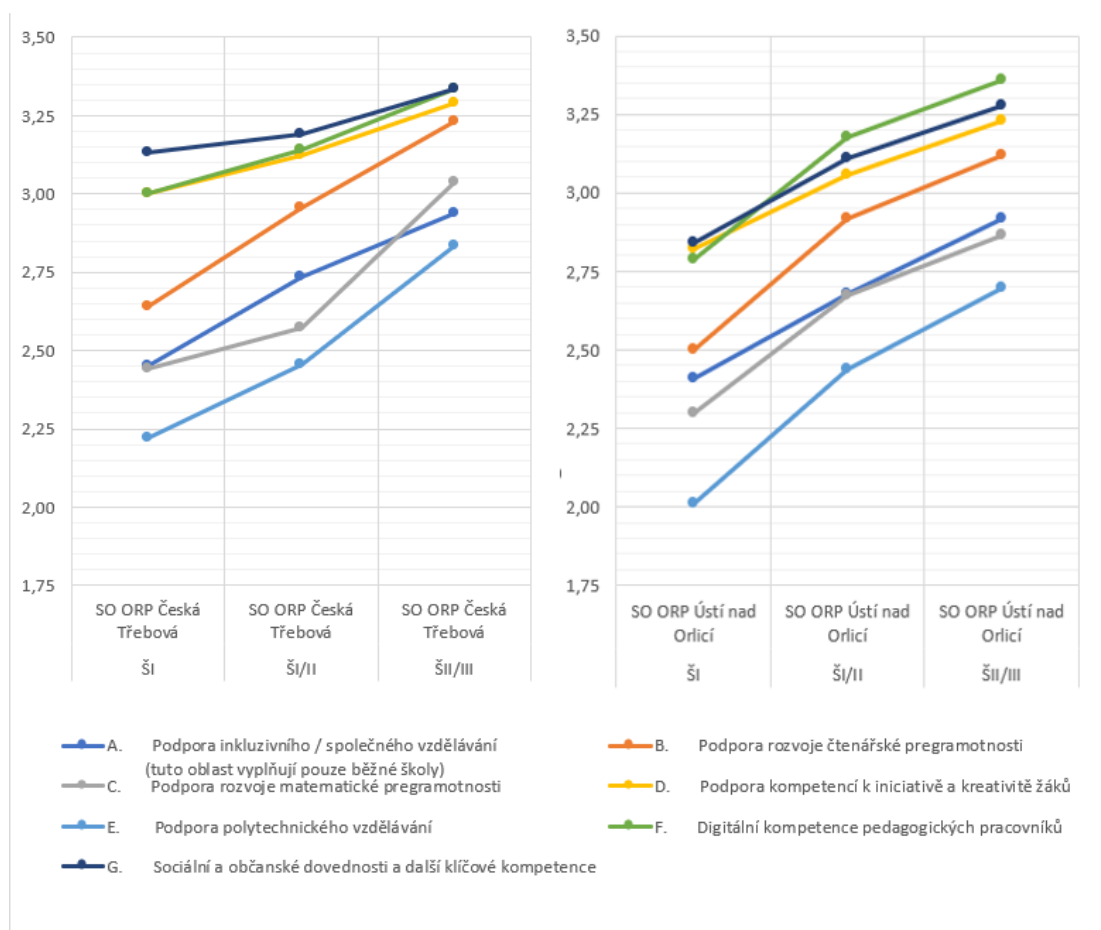
1. *Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit);*
2. *Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace);*
3. *Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení);*

⁴⁷ Zdroj: MŠMT, 2022, vlastní zpracování

4. *Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty).*

Interpretací obr. 7 lze konstatovat, že v prostředí mateřských škol, byly všechny zájmové oblasti při zahájení dotazníkového šetření, tedy před zahájením Šablon I, na úrovni 2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace), nejnižších hodnot dosahovala oblast Podpory polytechnického vzdělávání ve SO ORP Ústí nad Orlicí. U všech oblastí došlo k postupnému posunu a rozvoji. Nejvyšší posun zaznamenaly oblasti Podpora polytechnické vzdělávání, Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti a Podpora rozvoje matematické gramotnosti. Naopak nejnižší nárůsty byly u oblasti Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě žáků a Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence.

Obr. 7: Vývoj hlavních podporovaných oblastí z operačních programů u mateřských škol, které vyplnily dotazníkové šetření MŠMT⁴⁸

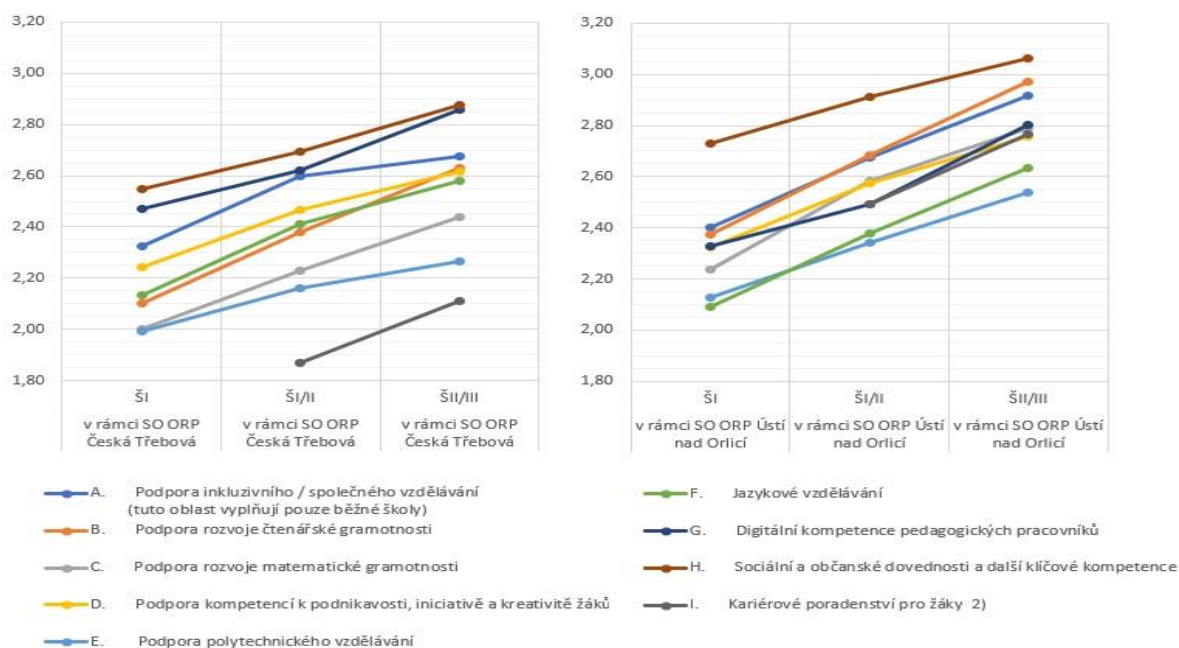
⁴⁸ Zdroj: MŠMT, 2022, vlastní zpracování.

Metodika zpracování grafu na obr. 8 je obdobná jako u obr. 7 s rozdílem, že se jedná o data týkající se základních škol. Opět zde platí tato škála:

1. *Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit);*
2. *Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace);*
3. *Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení);*
4. *Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty).*

Rozdílné jsou jednotlivé oblasti, kdy dotazník pro základní školy obsahoval více oblastí. Oblasti kariérového poradenství pro žáky byla do dotazníku zařazena až před Šablonami II, proto jsou data jen za dva sběry. Právě již zmíněna oblast Kariérového poradenství pro žáky dosahuje ve SO ORP Česká Třebová nejnižších hodnot, ve SO ORP Ústí nad Orlicí se jedná o oblasti Jazykového vzdělávání a Podpory polytechnického vzdělávání. Naopak u obou zájmových území dosahují nejvyšší úroveň Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence. Nejvyšší progres zaznamenaly obě území u oblasti Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti, nejnižší progres u Kariérového poradenství pro žáky.

Obr. 8: Vývoj hlavních podporovaných oblastí z operačních programů u základních škol, které vyplnily dotazníkové šetření MŠMT⁴⁹.

⁴⁹ Zdroj: MŠMT, 2022, vlastní zpracování.

1.1.3.1.2 Inkluzivní (= společné) vzdělávání – MŠ

Pedagogové mateřských škol odpovídali celkem na 19 otázek týkajících se inkluzivního/společného vzdělávání. Rozsah těchto otázek byl velice široký, od bezbariérovosti přes personální otázky, měkké dovednosti, organizaci vzdělávání, výuku cizinců atd. Dotazník lze dohledat [zde](#). Pro analýzu oblasti budou použity tři základní body, které budou pro všechny oblasti shodné a to – interpretace oblasti s nejnižšími hodnotami, nejvyššími hodnotami a oblast, která v rozmezí vyplnění dotazníku před Šablonami I a dotazníku po ukončení šablon II/začátku Šablon III zaznamenala největší progres, příp. další informace, které jsou pro analytickou část MAP stěžejní. Aby mohlo dojít k porovnání dat školy se při vyplňování řídily uvedenou škálou. Výsledné číslo pak prezentuje průměr pro dané tvrzení za celý SO ORP:

1. *Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit);*
2. *Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace);*
3. *Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení);*
4. *Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty).*

Ve SO ORP Česká Třebová nejnižších hodnot před zahájením Šablon I dosáhlo tvrzení „Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy)“, kdy školy tuto oblast Vůbec nebo téměř před zahájením Šablon I neuplatňovaly (hodnota 1,29). Pro porovnání na konci Šablon II došlo k posunu a školy zařadily tvrzení mezi Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace). Ve SO ORP Ústí nad Orlicí má toto tvrzení nejnižší hodnotu (1,58), stav u ŠII/III je zde shodný se situací ve SO ORP Česká Třebová.

Nejnižších hodnot u obou území také dosahovalo tvrzení „Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince“, kdy dokonce u SO ORP Česká Třebová došlo k poklesu mezi ŠI (1,14) a ŠII/III (1,0). Tato oblast vykazuje také nízké hodnoty u SO ORP Ústí nad Orlicí. V reakci na situaci, která se vyskytla v českém školství na jaře 2022, kdy bylo nutné zařadit do škol vyšší počty dětí z Ukrajiny, se dá předpokládat, že mateřské školy by při dalším dotazníkovém šetření vykazovaly vyšší hodnoty, protože je okolnosti donutily se této oblasti intenzivněji věnovat.

Nejvyšší úrovně při dotazníkovém šetření ŠII/III dosahuje tvrzení „Škola učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vinna, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.)“ ve SO ORP Česká Třebová (3,5 – tedy Realizovaná oblast) a tvrzení „Škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy“ ve SO ORP Ústí nad Orlicí (3,5 – Realizovaná oblast).

Největší progres zaznamenalo u SO ORP Česká Třebová tvrzení „Škola má vytvořený systém podpory pro děti se SVP (je vybavena kompenzačními/speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.)“ a to z hodnoty 1,43 na hodnotu 2,67. U SO ORP Ústí nad Orlicí je progres u tvrzení „Pedagogové umí využívat speciální pomůcky i kompenzační pomůcky“ z hodnoty 1,79 na hodnotu 2,94. Tento posun dokladuje zavedení inkluzivních opatření do edukativního procesu podmíněných vyhláškou o vzdělávání dětí s SVP.

1.1.3.1.3 Inkluzivní (= společné) vzdělávání – ZŠ

Základní školy v oblasti inkluzivního/společného vzdělávání vyplňovaly obdobný dotazník jako mateřské školy. U obou zájmových území byla shodně před zahájením ŠI identifikována jako nejméně rozvinutá tato dvě tvrzení „Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení učeben a dalších prostorů školy)“ a „Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince“. U otázky bezbariérovosti škol, jak dle výsledků dotazníkového šetření škol, tak dle znalosti území, došlo k výraznému posunu, a to hlavně díky výzvám IROP, kde bezbariérovost byla podmínkou pro realizaci projektu. Co se týče otázky výuky českého jazyka pro cizince platí zde stejná situace jako je popsána u mateřských škol ohledně vyšších počtů dětí z Ukrajiny, které bylo nutné zařadit do vzdělávacího procesu na jaře 2022. Proto se dá předpokládat, že základní školy by při dalším dotazníkovém šetření vykazovaly vyšší hodnoty, protože je okolností donutily se této oblasti intenzivněji věnovat.

Nejvyšších hodnot při dotazníkovém šetření Š II/III dosahovala v SO ORP Česká Třebová tvrzení „Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami apod.)“ (3,33) a tvrzení „Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání žáků apod.)“ (3,17). Toto druhé tvrzení bylo také nejvíce rozvinuté u SO ORP Ústí nad Orlicí (3,47).

Nejvyšší progres u základních škol je shodný za obě území, jedná o tvrzení „Pedagogové umí využívat speciální učebnice, pomůcky i kompenzační pomůcky“, nárůst u SO ORP Česká Třebová z 2,17 na 2,83 a u SO ORP Ústí nad Orlicí z 2,2 na 3,07. Progres lze zaznamenat u všech tvrzení, které ovlivňuje vyhláška o vzdělávání žáků s SVP (práce se žáky s SVP, bezbariérovost škol, pomůcky, spolupráce pedagogů s asistenty pedagoga atd.).

1.1.3.1.4 Rozvoj čtenářské pregramotnosti

U čtenářské pregramotnosti dosahovaly mateřské školy před zahájením Šablon I nejnižší úrovně u tvrzení „*Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti čtenářské pregramotnosti*“, a to ve SO ORP Česká Třebová 2,14 a ve SO ORP Ústí nad Orlicí 1,84. Při dotazníkovém šetření ŠII/III došlo k posunu na hodnoty 2,83 a 2,67.

Ve SO ORP Česká Třebová nejvyšších hodnot při šetření ŠII/III dosahuje shodně 6 z 10 tvrzení a to hodnoty 3,33. U mateřských škol ze SO ORP Ústí nad Orlicí je nejvyšší hodnota 3,28 u 2 tvrzení – „*Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)*“ a „*Ve škole existuje čtenářsky podmětčné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, místo pro vystavování apod.)*“.

Největší progres byl mezi ŠI a ŠII/III u mateřských škol ze SO ORP Česká Třebová v informovanosti a spolupráci s rodiči v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti (nárůst o 0,9) a v dostatečném technickém a materiálním zabezpečení v oblasti čtenářské pregramotnosti (nárůst taktéž o 0,9). U mateřských škol ze SO ORP Ústí nad Orlicí došlo k významnému progresu u využívání interaktivních metod a pomůcek v oblasti čtenářské pregramotnosti (nárůst o 0,83).

1.1.3.1.5 Rozvoj čtenářské gramotnosti

Základní školy se v tématu čtenářské gramotnosti vyjadřovaly ke 14 tvrzením. Nejnižší úrovně před zahájením Šablon I dosahovalo u základních škol ze SO ORP Česká Třebová tvrzení „*Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.*“ a to hodnoty 1,43. U škol ze SO ORP Ústí nad Orlicí se jednalo o tvrzení „*Ve škole se realizují čtenářské kroužky/pravidelné díly čtení/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti.*“ s hodnotou 1,56. U tohoto tvrzení došlo ve SO ORP Ústí nad Orlicí k největšímu progresu, kdy při šetření ŠII/III dosahovalo již úrovně 2,81. Je zřejmé, že nárůst u tohoto tvrzení způsobila podpora realizace čtenářských klubů na základních školách, kdy jejich realizace byla právě Šablonami podporována, protože u SO ORP Česká Třebová u tohoto tvrzení došlo také k nejvyššímu nárůstu, tj. o 0,98.

Nejvyšší úroveň při šetření ŠII/III byla ve SO ORP Česká Třebová u tvrzení „*Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)*“ hodnota 3,00 a tvrzení „*Škola podporuje základní znalosti a dovednosti základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně dle potřeb žáků)*“ s hodnotou 3,00. Na rozdíl od SO ORP Česká Třebová na Orlickoústecku nejvyšší hodnotu má tvrzení „*Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna (školní, místní) přístupná podle potřeb a možností žáků.*“ s hodnotou 3,38.

1.1.3.1.6 Rozvoj matematické pregramotnosti

„Škola pravidelně nakupuje aktuální literatury, multimédia pro rozvoj matematické pregramotnosti“ je tvrzení, které před ŠI mělo ve SO ORP Česká Třebová nejnižší průměrné hodnocení (1,71), ale při šetření ŠII/III už dosahovalo hodnoty 2,83, což byl největší progres z tvrzení týkajících se matematické pregramotnosti. Při šetření ŠII/III všech 9 tvrzení dosahovalo průměrného hodnocení aktuálního stavu hodnot vyšších než 2,83. Nejvyšší hodnotu 3,33 měla tvrzení „Škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle).“ a „Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)“.

Pro SO ORP Ústí nad Orlicí mělo před Šablonami I nejnižší průměrné hodnocení (1,63) tvrzení „Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti.“. Obdobně jako u SO ORP Česká Třebová i zde tvrzení s nejnižším hodnocením má při šetření ŠII/III největší progres (o 0,81), ale i přes tento nárůst zůstala tato oblast při šetření ŠII/III oblasti s nejnižším průměrným hodnocením stavu. Naopak nejvyšších hodnot (3,22) dosáhlo tvrzení „Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)“.

1.1.3.1.7 Rozvoj matematické gramotnosti

U obou správních obvodů lze matematickou gramotnost dle výsledků šetření hodnotit jako Rozvíjejí se oblast. U všech tvrzení byl školami zaznamenán posun. Ve SO ORP Česká Třebová se jednalo o největší posun u „Učitelé 1. a 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti matematické gramotnosti mezi sebou i s učiteli jiných škol.“. Ve SO ORP došlo k největšímu rozvoji u „Ve škole existují pravidelní kroužky/doučování/mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.). Tento nárůst byl podpořen činností klubů zábavné logiky a doučování, které mohly školy realizovat v rámci Šablon, kdy školy tyto aktivity hojně volily a realizovaly.

Při šetření ŠII/III nejvyššího průměrného hodnocení dosahovala oblasti využívání interaktivních medií, IT technologií pro rozvoj matematické gramotnosti, podpory matematického myšlení u žáků a aplikace znalostí pedagogů z oblasti matematické gramotnosti do výuky.

1.1.3.1.8 Rozvoj jazykové gramotnosti

Rozvoj jazykové gramotnosti je v zájmovém území vnímán jako Rozvíjející se oblast. U některých ze 17 uváděných tvrzení došlo k přesunu do Realizované oblasti – např.

nákup cizojazyčné literatury, cizojazyčných multimédií, využití IT technologií pro rozvoj jazykové gramotnosti, sdílení zkušeností mezi pedagogy.

Naopak nejnižších hodnot dosahuje u obou správních obvodů, a tedy průměrné hodnocení jako oblast, které se vůbec nebo téměř neuplatňuje je u těchto témat – dostatek příležitostí k rozvoji jazykové gramotnosti (eTwinning, výměnné pobyty apod.) a spolupráce s rodilým mluvčím.

1.1.3.1.9 Další oblasti

Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě je základními školami hodnocena jako Rozvíjející se až Realizovaná oblast (průměrné hodnoty 2,5-3). Jako nejméně rozvinutou oblastí byla školami identifikována aktivní účast žáků na činnosti fiktivních firem či akcích Junior Achievement nebo Podnikavé školy, či aktivní spoluúčast na přípravě a realizaci projektů školy. Mateřské školy v podpoře kompetencí k iniciativě a kreativitě označují celou oblast za realizovanou. Průměrná hodnota tvrzení se pohybuje okolo 3,2.

Podpora polytechnického vzdělávání na základních školách ze zájmového území je dle průměrného hodnocení aktuálního stavu při ŠII/III zařazena mezi Rozvíjející se oblast, kdy oproti šetření před Šablonami I došlo k významnému posunu, kdy hodnocení více než poloviny tvrzení spadalo do oblasti vůbec nebo téměř se nevyskytuje. Při šetření ŠII/III nejnižších hodnot (1,17 u SO ORP Česká Třebová, 1,56 u SO ORP Ústí nad Orlicí) dosahovalo tvrzení „*Na škole probíhá výuka vybraných témat polytechnických předmětů v cizích jazycích – metoda CLIL*“. Mateřské školy polytechnické vzdělávání hodnotily jako rozvíjející se až realizovanou oblast (průměrné hodnoty 2,5-3,2). Nejnižšího hodnocení má ve SO ORP Česká Třebová tvrzení „*Ve škole existuje osoba zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopná poradit, doporučit dětem nebo učitelům.*“, za SO ORP Ústí nad Orlicí je to tvrzení „*Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky.*“

Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence jsou jak mateřskými, tak základními školami hodnoceny jako realizovaná oblast. Průměrné hodnocení přesahuje hodnotu 3.

Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků základních škol bylo při šetření ŠII/III vnímáno jako realizovaná oblast. Výjimkou je tvrzení „*Pedagogové využívají možnosti BYOD pro konkrétní projekty žáků (umožnění žákům používat ve výuce jejich vlastní technická zařízení typu ICT, tj. notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.)*“. V oblasti digitálních kompetencí pedagogických pracovníků k výraznému posunu, který nemusí být ve výstupech dotazníkového šetření zcela zřejmý. Digitální dovednosti pedagogických pracovníků zvýšila distanční výuka. U mateřských škol došlo také zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti

digitální gramotnosti. V mateřských školách museli pedagogové distančně vzdělávat děti v posledním roce předškolní výuky.

Podpora kariérového poradenství pro žáky je oblastí, na kterou odpovídaly pouze základní školy, a to v dotazníkovém šetření ŠI/II a ŠII/III. Školy kariérové poradenství považují za realizované, vyšších hodnot dosahuje kariérové poradenství v SO ORP Ústí nad Orlicí.

1.1.3.2 Agregovaný popis potřeb škol

V průběhu projektu MAP II (zpracování popisu potřeb škol září 2020 až února 2021) zpracovávaly zapojené školy aktualizace Popisů potřeb rozvoje školy, které vznikly na přelomu roku 2018/2019. Obě verze byly základním analytickým vstupem a klíčovým dokumentem místního akčního plánování ve sledovaném území. Cílem tohoto dokumentu je podat souhrnný přehled o potřebách škol v jednotlivých oblastech (čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech a další potřeby rozvoje školy). V těchto jednotlivých oblastech měli zástupci školy identifikovat – co proběhlo dobře, v čem je škola úspěšná, v čem by se mohla zlepšit a v čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit. Celkem se na území MAP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová aktualizovalo 39 škol své Popisy potřeb (15 MŠ, 11 ZŠ, 10 ZŠ a MŠ, 2 ZUŠ, 1 speciální ZŠ). Agregovaný popis potřeb je dostupný [zde](#). Pro MAP III aktivita Podpora škol v plánování realizována nebyla.

1.1.3.3 Dotazníkové šetření dle *Metodiky rovných příležitostí*

Během léta 2022 proběhlo zároveň se sběry dat pro finanční náročnost vzdělávání dotazníkové šetření se zaměřením na témata rovných příležitostí, tak jak jsou jednotlivé témata navrženy v Metodice rovných příležitostí pro prioritní osu 3 OP VVV. Jedním z témat je mimo jiné i porovnání finanční náročnosti vzdělávání v rámci území, dostupnost volnočasových aktivit a možnosti zajištění obědů pro děti z nižších sociálně ekonomických vrstev obyvatelstva. Celá zpráva je k dispozici na webových stránkách – ke stažení [zde](#).

1.1.3.3a Dotazníkové šetření *Nastavení rovných příležitostí: Z pohledu rodičů dětí v MŠ*

Na jaře 2024 proběhlo dotazníkové šetření Nastavení rovných příležitostí: Z pohledu rodičů dětí v MŠ v SO ORP Česká Třebová, SO ORP Ústí nad Orlicí, SO ORP

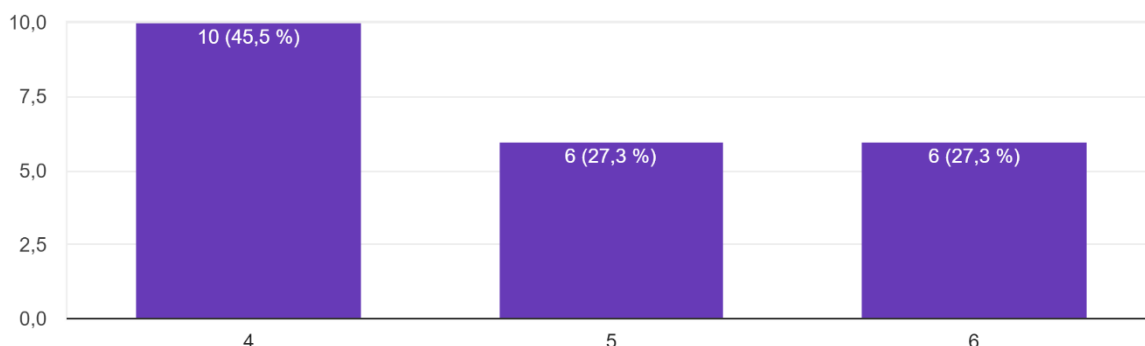
Žamberk a SO ORP Králíky. Dotazník a jeho 21 otázek bylo sestaveno dle *Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání*⁵⁰.

Návratnost z území činila 22 odpovědí. 54,4% odpovědí přišlo z ORP Žamberk a 45,5% přišlo z ORP Ústí nad Orlicí.

Dětem respondentů bylo v době vyplnění *Dotazníkového šetření* 4 roky (45,5%), 5 let (27,3%), a 6 let (27,3%).

2. Kolik je Vašemu dítěti let?

22 odpovědí

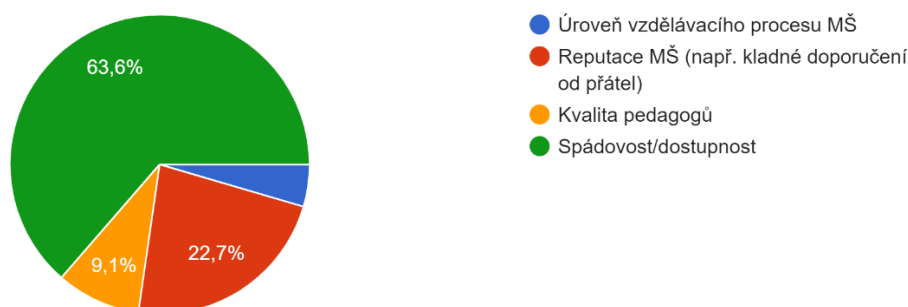

Rodiče děti v MŠ vybírali MŠ pro své dítě/svoje děti podle následujících kritérií:

- Spádovost/dostupnost (63,6%)
- Reputace MŠ (např. kladné hodnocení okolí) (22,7%)
- Kvalita pedagogů (9,1%)
- Úroveň vzdělávacího procesu (4,5%)

3. Jaké kritérium bylo pro Vás nejdůležitější při výběru MŠ pro Vaše dítě?

22 odpovědí

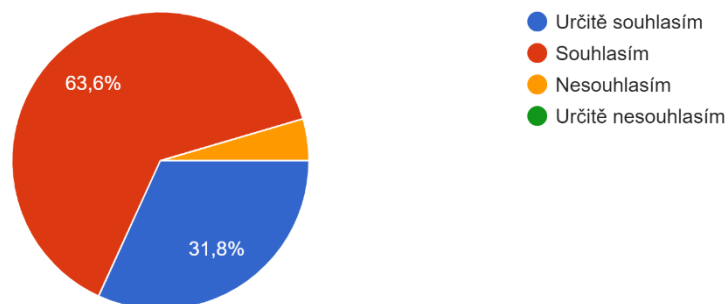

⁵⁰ Zdroj: [chrome-extension://efaidnbnmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/12/Methodika-rovných-přilezitostí-ve-vzdělávání_web.pdf](https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/12/Methodika-rovných-přilezitostí-ve-vzdělávání_web.pdf)

Rodiče dětí v MŠ určitě souhlasí s tvrzením, že MŠ v území nabízí stejné podmínky pro všechny děti v 31,8%, souhlasím s tvrzením v 63,6% a nesouhlasí s tvrzením v 4,5%.

4. Do jaké míry souhlasíte s tvrzením, že MŠ v území nabízí stejné podmínky pro všechny děti?

22 odpovědí

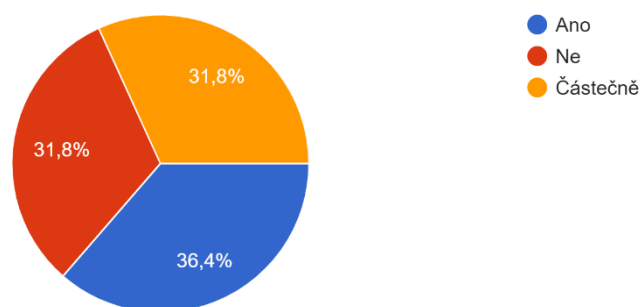

Rodiče dětí v MŠ vyspali, že vnímají následující rozdíl: „Spádová MŠ je pro nás dál, než nespádová, tam ale nerovné podmínky bránily našemu přijetí“.

Rodiče dětí v MŠ vybírají MŠ pro své dítě/pro svoje děti i na základě nabídky aktivit, které MŠ nabízí (např. angličtina, plavání...). S tímto názorem souhlasí 36,4% rodičů, 31,8% rodičů nevybírání MŠ na základě nabízených aktivit a 31,8% rodičů se tímto řídí pouze částečně.

6. Vybírali jste MŠ pro své dítě i na základě nabídky aktivit, které nabízí (angličtina, plavání apod.?)

22 odpovědí

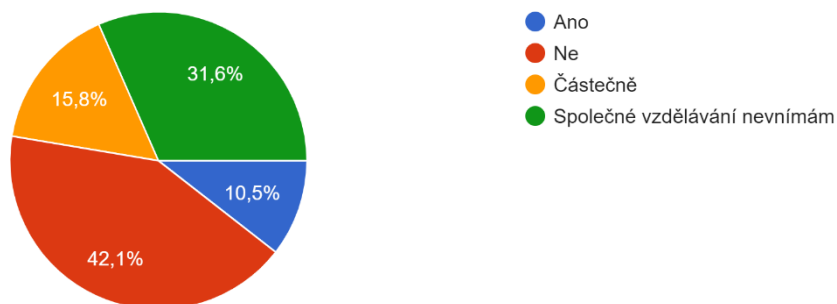

Někteří rodiče dětí v MŠ si změn v souvislosti s termínem inkluze čili společného vzdělávání všimli („ano“ volilo 10,5%), někteří ne („ne“ volilo 42,1%), někteří si všimli „jen menších změn“ („částečně:“ volilo 15,8%) a někteří si myslí, „že v naší MŠ je

taková praxe zavedena již dlouho, nevšimla jsem si rozdílů mezi vyučováním žáků se specifickými potížemi a bez nich“, tzn. že 31,6% rodičů společné vzdělání nevnímá.

Rodiče volili možnost „ano“ z důvodu přítomnosti asistentů v MŠ.

Ano
19 odpovědí

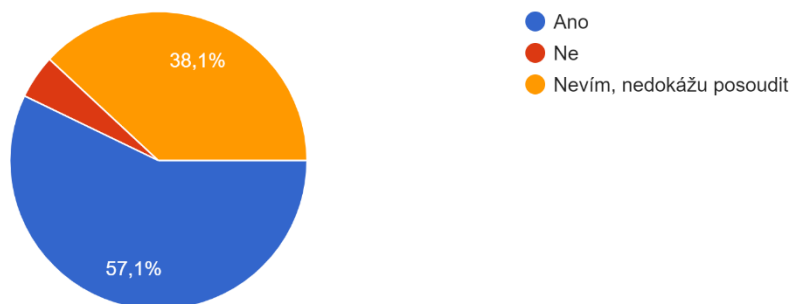

57,1% rodičů si myslí, že jejich MŠ a její pedagogický sbor si s inkluzí neboli společným vzděláváním poradila. 4,8% rodičů si myslí, že si jejich MŠ a její pedagogický sbor si s inkluzí neboli společným vzděláváním neporadila. 38,1% rodičů nedokáže situaci posoudit.

Někteří rodiče, kteří volili odpověď „ne“, uvedli, že by měly jinak fungovat sloučené třídy.

10. Myslíte, že MŠ a její pedagogický sbor, kterou Vaše dítě navštěvuje, si se společným vzděláváním (inkluzí) poradila?

21 odpovědí

Děti rodičů v MŠ pravidelně navštěvují následující aktivity: plavání, angličtina, výtvarka, atletika, sportovní kroužek, logopedie, tancování, fotbal, lyžařský výcvik, sokol, lezení, hra na hudební nástroj, keramika, hasičská příprava, sauna.

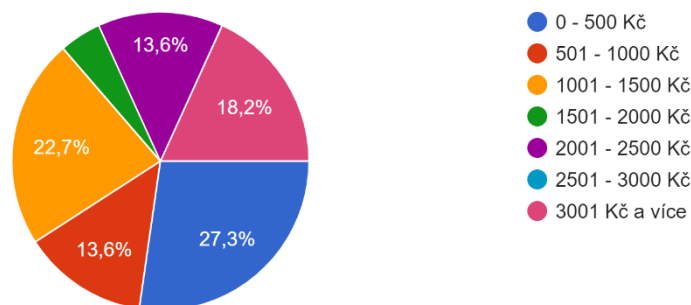
Jedná se o aktivity, které děti navštěvují buď v MŠ, nebo i mimo ni - ve volném čase.

Podle rodičů dětí v MŠ jsou finančně nejnáročnější následující volnočasové aktivity: plavání, angličtina, fotbal, lezení, hudební vzdělání a lyžování.

Rodiče v průměru investují do volnočasových aktivit svých dětí 0-500 Kč (27,3%), 501-1000 Kč (13,6%), 1001-1500 Kč (22,7%), 1501-2000 Kč (4,5%), 2001-2500 Kč (13,6%), 2501-3000 Kč (0%) a 3001 Kč a více (18,2%).

14. Kolik peněz v průměru investujete do těchto pravidelných aktivit po dobu jednoho pololetí (zahrnující pouze úhradu samotné aktivity)?

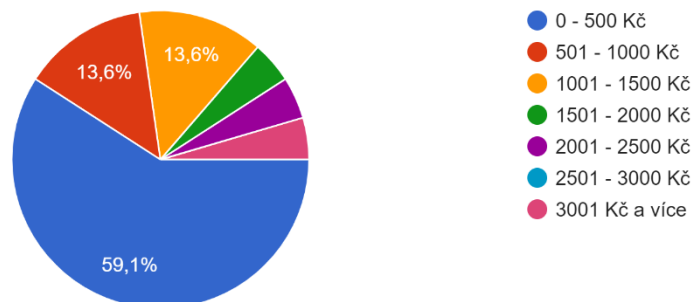
22 odpovědí

Výdaje za volnočasové aktivity dětí v průměru za jedno pololetí činí: 0-500 Kč (59,1%), 501-1000 Kč (13,6%), 1001-1500 Kč (13,6%), 1501-2000 Kč (4,5%), 2001-2500 Kč (4,5%), 2501-3000 Kč (0%) a 3001 Kč a více (4,5%).

15. Kolik peněz v průměru investujete do potřeb nutných k výkonu těchto pravidelných aktivit po dobu jednoho pololetí (pomůcky, materiál, sportovní pomůcky atd)?

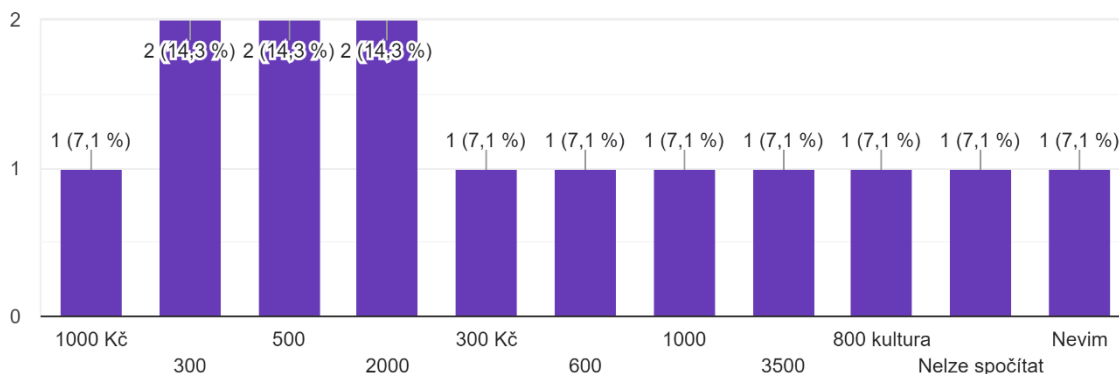
22 odpovědí

Kolik finanční prostředků rodiče dětí v ZŠ investují na další aktivity, příp. formou jednorázových příspěvků⁵¹ za pololetí, ukazuje graf níže (graf u otázky č. 16).

16. Kolik peněz přibližně investujete na další aktivity, příp. jednorázově (např. KRPS) za pololetí?

14 odpovědí

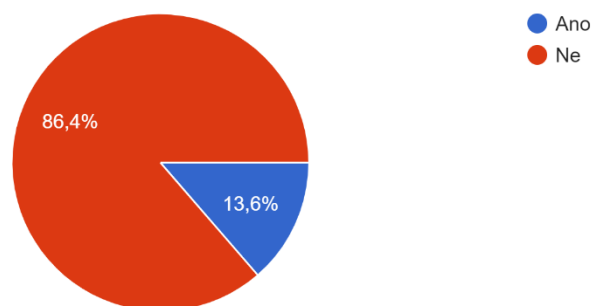

13,6% rodičů dětí v MŠ se domnívá, že existují aktivity, které jejich dítě nenavštěvuje z důvodu velké finanční náročnosti pro rodinný rozpočet. Jedná se o angličtinu a plavání, příp. větší množství kroužků najednou.

86,4% rodičů dětí v MŠ se nedomnívá, že finanční náročnost volnočasových aktivit jejich dětí ohrožuje rodinný rozpočet.

17. Existují aktivity, které Vaše dítě nenavštěvuje z důvodu finanční náročnosti pro Váš rodinný rozpočet?

22 odpovědí

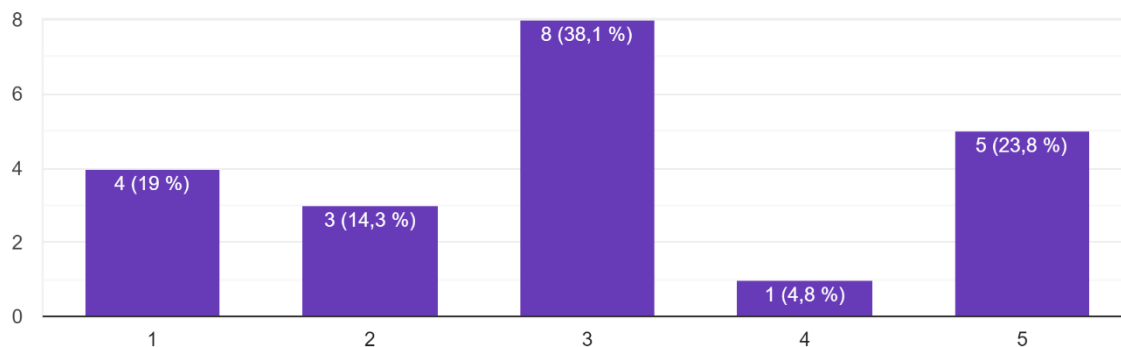

Výuka cizích jazyků dětí v MŠ není pro rodiče vůbec důležitá z 19%, spíše nedůležitá z 14,3%, průměrné důležitá z 38,1%, spíše důležitá z 4,8% a velmi důležitá z 23,8%.

⁵¹ Např. příspěvek do Klubu rodičů a přátel školy (KRPS), Sdružení rodičů a přátel školy (SRPŠ) apod.

19. Jak moc je pro Vás důležitá výuka cizích jazyků v MŠ?

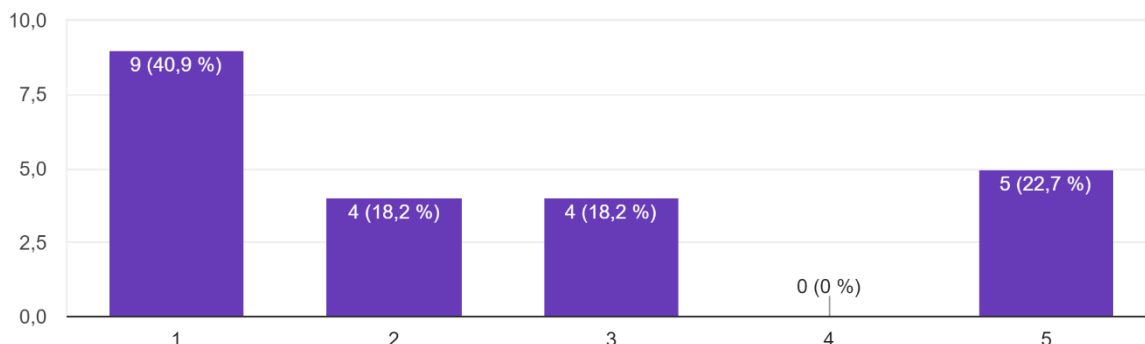
21 odpovědí

Výuka cizích jazyků dětí v MŠ rodilým mluvčím není pro rodiče vůbec důležitá z 40,9%, spíše nedůležitá z 18,2%, průměrné důležitá z 18,2%, spíše důležitá z 0% a velmi důležitá z 22,7%.

20. Jak moc je pro Vás důležitá výuka cizích jazyků v MŠ s rodilým mluvčím?

22 odpovědí

Rodiče dětí v MŠ by v budoucnu měla zájem o následující témata setkání: nástup do ZŠ, první pomoc, správný pohyb u dětí, zdravotní workshop, přednášky organizované PPP Ústí nad Orlicí, šikana, rekvalifikace – učitel angličtiny v MŠ, ukázkové hodiny vzdělávání dětí v MŠ, logopedie, canisterapie, cizí jazyk a sport.

1.1.3.3b Dotazníkové šetření *Nastavení rovných příležitostí: Z pohledu rodičů dětí v ZŠ*

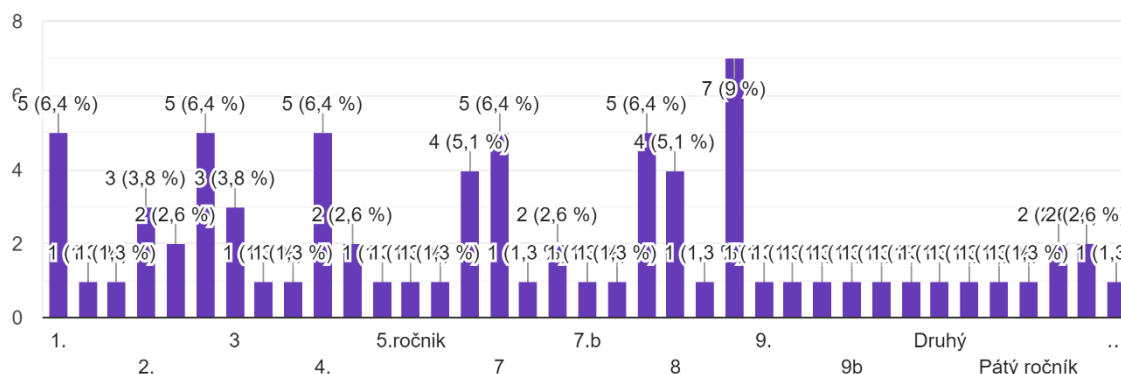
Na jaře 2024 proběhlo dotazníkové šetření *Nastavení rovných příležitostí: Z pohledu rodičů dětí v ZŠ* v SO ORP Česká Třebová, SO ORP Ústí nad Orlicí, SO ORP Žamberk a SO ORP Králíky. Dotazník a jeho 26 otázek bylo sestaveno dle *Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání*⁵².

Návratnost z území činila 79 odpovědí. 97,5% odpovědí přišlo z ORP Žamberk a 2,5% přišlo z ORP Ústí nad Orlicí.

Dotazníkové šetření vyplnili rodiče, jejich děti chodí do 1. – 9. třídy ZŠ (vyjma 6. ročníku), takže máme k dispozici informace z 1. a 2. stupně ZŠ, jak ukazuje graf níže (graf u otázky č. 2).

2. Do jakého ročníku Vaše dítě chodí?

78 odpovědí

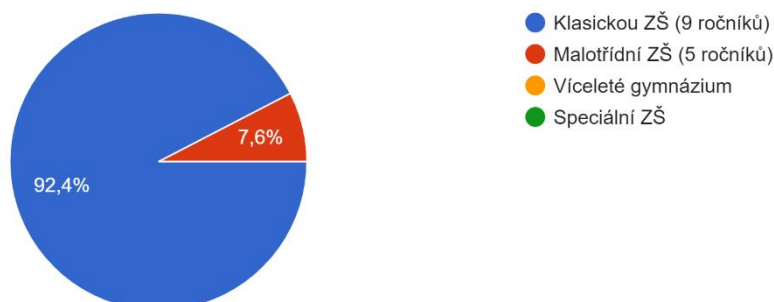

92,4% dětí navštěvuje klasickou 9ti třídní ZŠ a 7,6% dětí navštěvuje malotřídní ZŠ, tzn. 5ti třídní.

⁵² Zdroj: [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/12/Metodika-rovných-přiležitostí-ve-vzdělávání_web.pdf](https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/12/Metodika-rovných-přiležitostí-ve-vzdělávání_web.pdf)

3. Jaký typ ZŠ Vaše dítě navštěvuje?

79 odpovědí

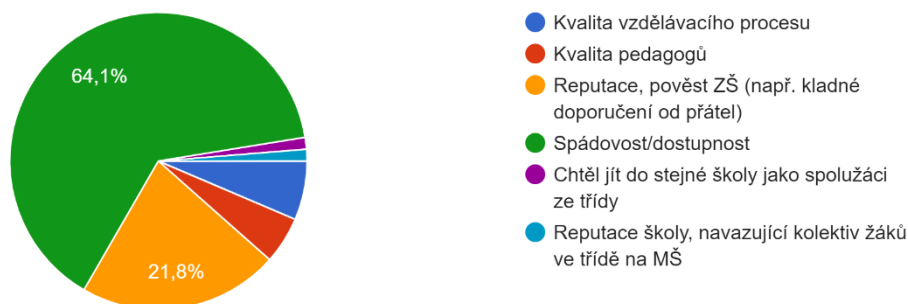

Nejdůležitějším kritériem rodičů při výběru ZŠ byla:

- spádovost/dostupnost (64,1%),
- reputace/pověst ZŠ (např. kladné doporučení okolí) (21,8%),
- kvalita vzdělávacího procesu (6,4%),
- kvalita pedagogů (5,1%),
- reputace školy, navazující kolektiv žáků ve třídě na MŠ (1,3%),
- dítě chtělo jít do stejné třídy jako jeho spolužáci ze třídy (1,3%).

4. Jaké kritérium bylo pro Vás nejdůležitější při výběru ZŠ pro Vaše dítě?

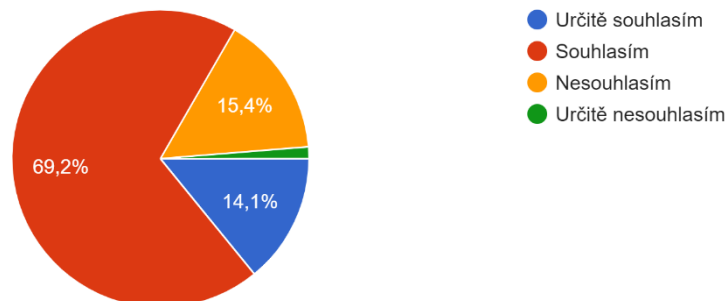
78 odpovědí

Rodiče určitě souhlasí s tvrzením, že ZŠ v území nabízí stejně podmínky pro všechny žáky z 14,1%, souhlasí s tvrzením s 69,2%, nesouhlasí s tvrzením z 15,4% a určitě nesouhlasí s tvrzením z 1,3%

5. Do jaké míry souhlasíte s tvrzením, že ZŠ v území nabízí stejné podmínky pro všechny žáky?

78 odpovědí

Rodiče vnímají následující rozdíly mezi školami, resp. vysvětlují, proč se podle nich nechovají ZŠ v území ke všem žákům stejně:

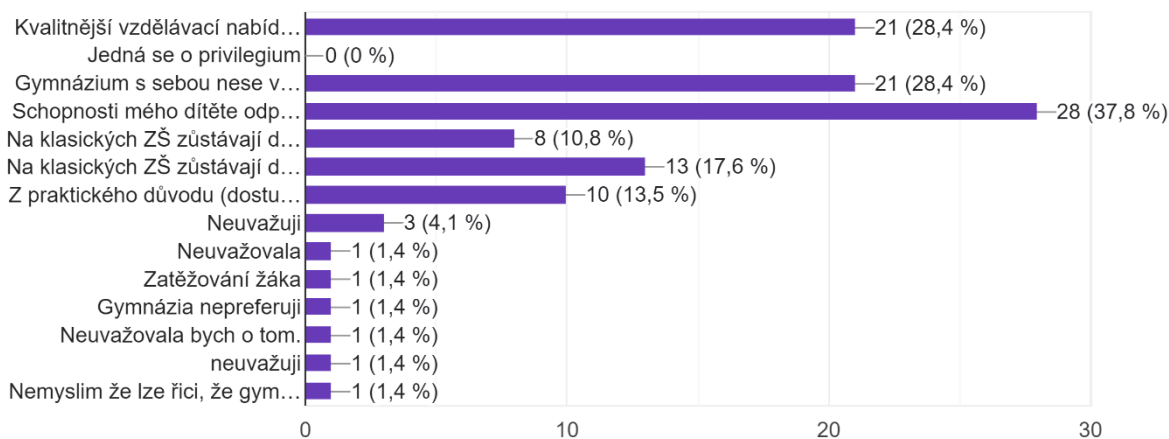
- *Mám dítě s vrozenou vadou, máme lékařské zprávy, nějaké omezení, ale ve škole nikdo nerespektuje.*
- *(ne)řešení vztahových věcí v třídních kolektivech, komunikace s rodiči*
- *Metoda výuky matematiky*
- *Klasifikace*
- *Nevnímám žádné rozdíly. Snad jen nadanější děti a děti pomalejší by měly být vzdělávány jinak.*
- *Dle finančních možností rodiny*
- *Chování učitelů*
- *Komunikace s žáky občas chybí. Řešení problémů bez žáka, např. udělení dvojky z chování bez komunikace s žákem či rodičem.*
- *V zadávání DÚ*
- *Rozdíl ve známkování*
- *Styl učiva*
- *Učitel - žák*
- *Kvalita výuky není všude stejná*
- *V Ukrajině k žákům větší nařízení (máme domácí úkoly každý den).*
- *Přístup některých učitelů a přístup vedení školy*
- *Určitě velké rozdíly ve formě i kvalitě vzdělání, v přístupu pedagogů a jejich formy učení.*
- *Malotřídky mají výhodu v počtu dětí. Pedagogové se dětem více věnují.*
- *Styl vyučování, nároky na žáka*
- *Rozdíl vidím v porovnání vesnice x město a s tím souvisejícím počtem žáků ve třídě. Pak samozřejmě hraje velkou roli vedení školy a samotní pedagogové.*
- *Nároky na žáky*
- *Používají různé metody výuky.*
- *Školu dělá učitel, takže je vše o personálním obsazení.*
- *U malotřídky se asi nestane, že z důvodu chybějícího pedagoga sloučí třídy A a B v rámci ročníku do jedné třídy. Není to podle mého názoru chyba školy, snažili se náhradu najít a prostě nebyla.*
- *Každá škola má své pro a proti, záleží na okolnostech výběru*

- Styl výuky, množství domácích úkolů, délka vyučování
- v pestrosti nabídek odpoledních aktivit - zájmové kroužky, divadla, ... a aktivit v době výuky - plavání, lyžařský kurz, divadlo, výlety do hvězdárny apod.
- Asi mají rozdílné požadavky a přístupy, což je přirozené.
- Počet dětí na třídu, zkonstatělá výuka u některých učitelů
- Druhý cizí jazyk- někde je stále jen němčina a ruština
- Učební metody
- Někde na škole je povinné plavání, někde na to nejsou peníze. Přitom na plavání by měli jezdit všichni.
- Některé děti jsou oblíbenější u pedagogů než ostatní.
- Finanční rozdíly. Městské jsou více finančně dotované než vesnické. Naopak menší kolektiv jak učitelů, tak žáků na vesnici je velkým plusem.
- Metody výuky, respektující X nerespektující přístup, vybavení.

Rodiče by o odchodu svého dítěte na víceleté gymnázium uvažovali v případě, že by schopnosti jejich dítěte odpovídaly požadavků, gymnazijních škol z 37,8%. Kvalitnější vzdělávací nabídka (v porovnání s běžnou ZŠ) a možnost, že gymnázium s sebou nese větší možnosti, např. následná možnost přijetí na VŠ, získaly od rodičů shodně 28,4%. Jako třetí stále u rodičů převládá názor, že na klasických ZŠ zůstávají žáci s vyšší mírou kázeňských problémů (17,6%). Další rodičovské odpovědi a jejich procentuální zastoupení najdete v grafu níže (graf u otázky č. 7).

7. Z jakého důvodu byste uvažovali o odchodu Vašeho dítěte na víceleté gymnázium?

74 odpovědí

Na otázku, jak rodiče pociťují společné vzdělávání, tzn. společné vzdělávání všech dětí bez rozdílu=inkluze – tj. systém, který byl v českých ZŠ zaveden v roce 2016 jsme obdrželi následující odpovědi:

- *pedagogové jsou ve větší zátěži, modifikují zadání pro více úrovní v rámci jedné třídy, na bystré děti nezbývá tolik času*
- *Vnímám rozdíl*
- *Špatně obrovský vliv na kolektiv a chod ve třídě*
- *Skvělé*
- *Inkluze je hloupost, paní Valachová by za to měla nést odpovědnost.*
- *Žádný rozdíl oproti předchozímu systému*
- *Dobrá*
- *Je to špatné*
- *Problematické*
- *Dobře*
- *Mých děti se zatím nedotkla, nemůžu soudit.*
- *Systém pocítují jako nešťastný*
- *Myslím si, že pro "postižené děti" to není nejlepší řešení.*
- *Děti, vnímají děti která mají různé zvýhodnění, jako neférové. Např. jedno dítě píše celý diktát, druhé pouze doplňuje písmena, a dostanou stejnou známku za rozdílný rozsah znalostí a objemu vypracované práce. Za mě inkluze NE.*
- *Netuším*
- *Nijak*
- *Nebyl to dobrý nápad, slabším dětem je potřeba více se věnovat. A pokud nezvládají ZŠ, měla by tu pro ně být zvláštní ZŠ.*
- *Nevadí mi to.*
- *Pozitivně*
- *Trochu chaoticky*
- *Raději slabší žáci ve škole, kde se jim budou věnovat*
- *Brzdí to rozvoj dětí, stahuje je to dolů, učitelé nemají na děti tolik času. Naše společnost potřebuje lidi vzdělané, aby byli pro společnost platné, a ne spadat na úroveň "slabých" dětí.*
- *Člověk povinen být všestranně rozvinout.*
- *Nemá to smysl, určitá komunita dětí potřebuje jiné zaměření*
- *Někdy si myslím, že to není moc dobré.*
- *Dobře*
- *Nevnímám problémy.*
- *Myslím si, že pedagogům bere hodně síly péče o děti se speciálním postižením. A celá třída pak je bržděna.*
- *Inkluze nebyla dobrá volba. Základní školy navštěvují děti, které tam nemají co dělat, vyžadují náročnou péči, kterou jim samotný pedagog (i sebelepší) nedokáže poskytnout, aniž by to nebylo na úkor ostatních žáků ve třídě. Takovéto děti mají s učivem problémy, bývají také častými účastníky šikany a posměchu. Speciální školy byly těmto dětem uzpůsobeny, ale v běžné ZŠ je takovými dětmi limitována celá třída. Píši z vlastní zkušenosti.*
- *Jediný co mě teď napadá, možná ne úplně rovnocenné známkování*
- *Jen brzdí děti a inkluzivní děti se cítí méněcenné*
- *Zmatek, nekonceptnost, rozhodování od stolu bez ohledu na dopady*
- *Zatím nemáme zkušenost*
- *Myslím, že se to promítá v kvalitě výuky. doma neustále slyším, že se výuka zdržuje a čeká se na pomalejší jedince*
- *Úroveň vzdělávání tím klesá, protože se musí brát ohledy na slabší jedince. Oddělené vzdělávání by, podle mého názoru, přispělo k větší efektivitě u obou skupin. Podobně jako se*

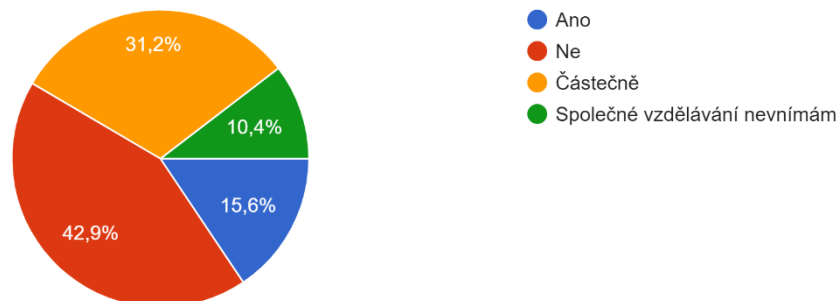
někteří žáci "vyčlení" ke studiu na víceletém gymnáziu, aby se mohli rozvíjet podle svých schopností a možností. V tom je, podle mě, větší individualita.

- *Špatně, mezi dětmi se dělají rozdíly, které zejména mladší dítě nemůže pochopit.*
- *Myslím, že "výrazně pomalejší" děti brzdí ty průměrné a berou neúměrně čas pedagogovi, který by se mohl věnovat rozvoji ostatních žáků*
- *kladně*
- *vnímám kladně*
- *Nemohu posoudit*
- *Vnímám více nevýhod než výhod.*
- *Zatím to nijak negativně nevnímám*
- *Pro některé děti je to dobrá příležitost vidět, že jsou mezi nimi i žáci s nižším intelektem a učí se spolupracovat. Ale máme málo asistentů, nejsou rozřazovací třídy, nemáme speciální pedagogy a školní psycholog je zahlcen.*
- *jsem ráda, že děti vidí kolem sebe různé typy lidí*
- *Pokud to nemá dopad na výuku nemám s tím problém, děti by se měly naučit chovat k ostatním bez rozdílu*
- *Negativně*
- *zatím s ním nemáme konkrétní bližší zkušenosti*
- *Je dobré děti začlenit do kolektivů, ale s mírou pochopení pro potřeby asistenta u konkrétních dětí.*
- *Asi moc ne, naštěstí u nás není mnoho silně problémových žáků.*
- *Zkostnatělá*
- *Ve třídě je více hluku, jede se pomalu. Hodně se opakuje.*
- *Nelíbí se mi Hejného vyučování*
- *neklid ve třídě, neustálé vyrušování dětí a asistentů při výuce*
- *Některé děti jsou problematické a narušují kázeň ve třídách a šikanují slabší jedince. Tyto děti by byly dřív ve zvláštních školách a všichni by byli spokojení.*
- *Kdyby některé děti byly ve zvláštních školách, tak by na obyčejných ZŠ byl větší kázeňský pořádek a klid.*
- *Nelze tento problém globalizovat na všechny děti. Některým inkluze moc pomáhá a jiné děti se s tím trápí.... Je potřeba tyto děti častěji aspoň 2x nejlépe 3x do roka posuzovat a podle toho jim vytvořit IVP nebo přeřadit do jiné školy.... A opravdu v těch těžších případech není řešením asistent..... Takové dítě dokáže zabrzdit celou třídu.....*
- *Nijak zvlášť nevnímám.*
- *Pro všechny je to velká zátěž. Jak pro pedagogy, tak i pro děti - v tomto systému. Pokud je ve třídě více dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, opravdu nestačí jeden asistent pedagoga.*

15,6% rodičů vnímá společné vzdělávání=inkluzi jako limitující pro své dítě a 31,2% jako částečně limitující. 42,9% rodičů nevnímá společné vzdělávání=inkluzi jako limitující pro své dítě. 42,9% rodičů společné vzdělávání nevnímá.

9. Vnímáte společné vzdělávání (inkluzi) jako limitující pro Vaše dítě?

77 odpovědí

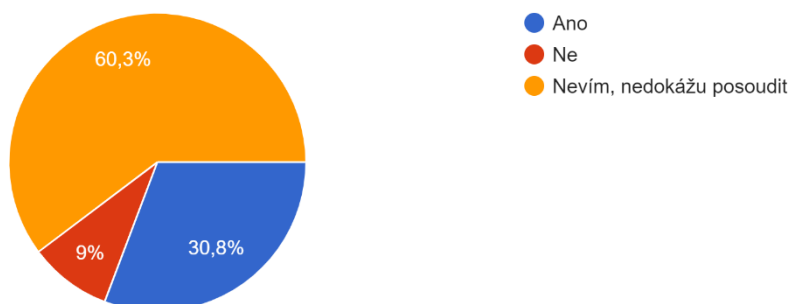
Rodiče (15,6%), kteří uvedli „ano“, tzn. že vnímají společné vzdělávání=inkluzi jako limitující pro své dítě, dále doplňují:

- inkluze narušuje růst zdatnějších žáků
- Nerovnost mezi žáky a výukou
- Děti, které vyrušují i v přítomnosti asistenta. Jejich tempo je pomalé. Děti se na druhém stupni za asistenta již stydí
- Vyučující pedagog je i přes pomoc asistenta nucen se více věnovat pomalejším žákům a tím se stává vyučování pro bystřejšího žáka nezábavným, nudným, neatraktivním.
- Menší soustředění, omezení
- Ve třídě je větší hluk, celá třída je omezena v kulturních a zážitkových akcích.
- Pomalé tempo. Tyto děti navíc potřebují mnohonásobně větší péči ze strany pedagoga, jemuž se pak dostává málo času na věnování se zbytku třídy. Ve třídě jsou sklony k posměchu a šikaně.
- Brzdí rozvoj dětí a bere čas učitelům
- Kázeň, pravidla, vyučující musí řešit daleko více problémů s těmito dětmi (i papírově) a nezbývá mu čas ani síly na děti bez inkluze.
- Dcera dostává více samostatné práce, aby měla paní učitelka čas na ostatní děti
- Narušení průběhu vyučování, bez asistence limituje rychlost vyučování, často nevhodné chování a vyrušování zneklidní i mé dítě.
- Nespravedlivé známkování, jisté úlevy, celkový negativní vliv na děti
- Více dětí, které potřebují asistenta, v běžné třídě může vést k vyrušování během výuky
- Hluk, jede se pomalu. Více agresivní děti.
- nesoustředěnost při výkladu látky, kdy ve třídě není ticho, ale neustále někdo vyrušuje, povídá si
- V rychlosti probírané látky.... Učitel neustále opakuje již probranou látku
- Nesoustředěnost při práci, dítě se spec. vzdělávacími potřebami ruší, pedagog musí více času věnovat inkudovaným dětem a nezbývá mu čas na děti průměrně, či nadprůměrně.

60,3% rodičů neví nebo nedokážou posoudit, zda si jejich ZŠ dokázala se společným vzděláváním=inkluzí poradit. 30,8% rodičů si myslím, že ano, a 9% rodičů si myslí, že si jejich ZŠ nedokázala se společným vzděláváním=inkluzí poradit.

11. Myslíte, že ZŠ a její pedagogický sbor, kterou Vaše dítě navštěvuje, si se společným vzděláváním (inkluzí) poradila?

78 odpovědí

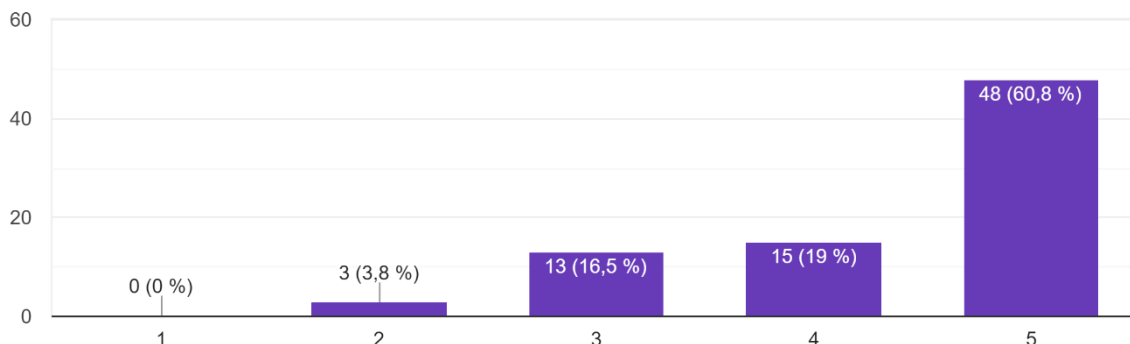
ZŠ by se při adaptaci společného vzdělávání měla podle rodičů vzít v úvahu:

- *Do jisté míry si pedagogové poradili, museli se prostě přizpůsobit, ale je znát určitá apatie a vyhoření v postoji k inkluzi, celá věc působí nekonceptně a neuceleně jako některé jiné akce v resortu školství, teorie se od praxe dosti liší a je otázka nakolik je vína na samotných vyučujících.*
- *Pedagogové vědí, co mají dělat, ale stojí je to hodně sil.*
- *Pedagogové dělají maximum. Problém je v nedostatku asistentů, kteří by spolu s ním s těmito dětmi pracovali.*
- *Netříštit pozornost mezi vícero zaměstnání a plně se soustředit na problematiku školství*
- *předávat si informace, poradit si*
- *Problém vidíme spíše v osobnostních kvalitách asistenta/asistentů pedagoga.*
- *Někteří jedou stále ve stejných kolejích, pokud musím dětem platit doučování a pak mají pěkné známky tak je asi něco špatně.*

Výuka cizích jazyků je pro rodiče velmi důležitá (60,8%), spíše důležitá pro 19% rodičů, průměrně důležitá pro 16,5% rodičů, spíše nedůležitá pro 3,8% rodičů a nedůležitá pro 0% rodičů.

13. Jak moc je pro Vás důležitá kvalita výuky cizích jazyků na ZŠ?

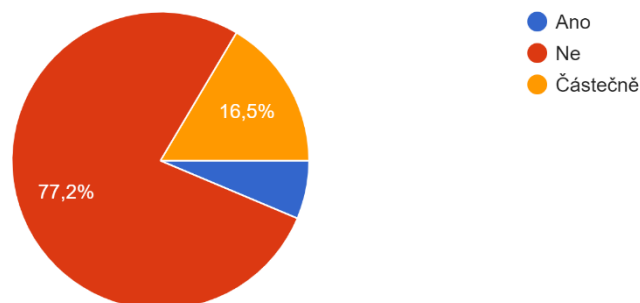
79 odpovědí

Přičemž ale rodiče v Dotazníkovém šetření zároveň přiznávají, že se při výběru ZŠ nerozhodovali i s ohledem na nabídku cizích jazyku, a to z 77,2%, ale pouze částečně z 16,5%. Ano vyjádřilo 6,3% rodičů.

14. Rozhodovali jste se při výběru ZŠ i s ohledem na nabídku výuky cizích jazyku?

79 odpovědí

K odpovědi „ano“, dále rodiče uvedli:

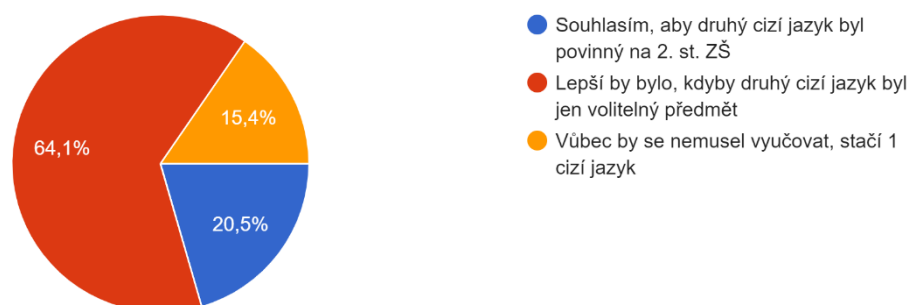
- kvalitní pedagog - stabilní (nestřídá se každý rok), kvalitní materiály s podporou i pro rodiče, pestré metody, jak jazyk dětem nabídnout, zohlednění různých typů učení u dětí, zapojení technologií, nabídka angličtiny v jiném formátu (např. divadlo), rodilý mluvčí, možnost výjezdu
- Pestrost jazyků
- Rodilý mluvčí, bohužel v dostupných školách tato možnost není, za mě je lepší kvalitní výuka jednoho jazyka, než dva a žádný pořádně
- Rodilý mluvčí

- *Syn na jazyky není, tak si vybral lehčí ruštinu oproti němčině. Ruština mu jde. Angličtina mu nešla, měl 4-5, další rok měl jinou učitelku a nosil 1-2. Takže to je i o přístupu učitele, než o pestrosti.*
- *Ano, vše výše zmíněné*
- *Byla to velmi důležité informace pro mě.*
- *Každá škola má jiné možnosti.*
- *Nechápu, proč je druhý cizí jazyk na ZŠ povinný, když žádná z navazujících středních škol již tuto podmínku nemá. Opět zde chybí nějaká koncepce a návaznost.*
- *Výuka rodilým mluvčím by byla super, zahraniční výjezd je asi vzhledem k možnostem některých rodičů nemožný, pestrost jazyků pro malý počet žáků minimální....*
- *výuka učitelem z jazykové školy, možnost zájezdu do zahraničí, účast v jazykových soutěžích*
- *Kvalita učení*

V návaznosti na otázku výše rodiči vyjádřili názor, že by bylo lepší kdyby druhý cizí jazyk byl pouze jako volitelný předmět, nikoli povinný (64,1%). 20,5% rodičů souhlasí s tím, aby druhý cizí jazyk zůstal povinný a 15,4% procenta rodičů je názoru, že by se druhý cizí jazyk nemusel vůbec vyučovat.

16. Jak vnímáte povinnost výuky druhého cizího jazyka od 8. třídy ZŠ?

78 odpovědí

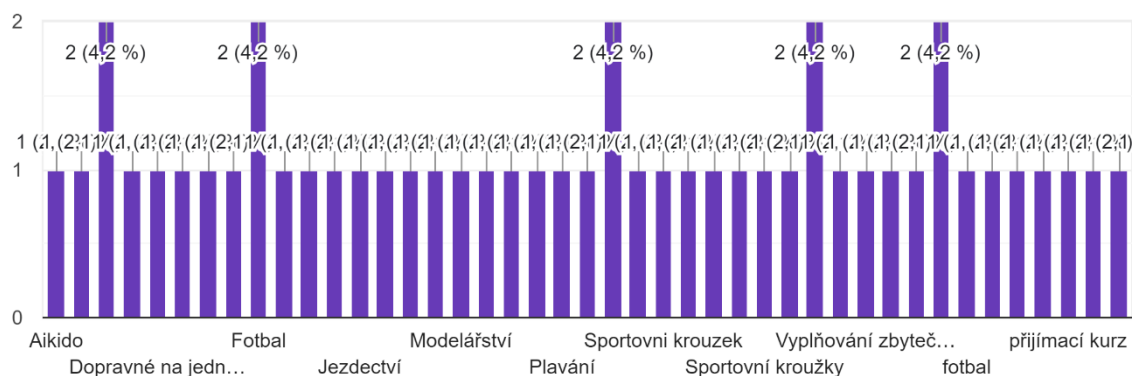
Podle rodičů se jejich děti věnují ve volném čase následující aktivitám: ZUŠ, Fotbal, sportovní kroužky, hasiče, ZUŠ - kytara, nauka, sbor, náboženství, Sportovní kroužky, 3x týdně trénink, víkendy zápasy, Myslivecký kroužek, volejbal, Vaření, Jezdectví, hra na housle, Hokej, fotbal, Skaut, hudebka, Dancing, Hasiči, náboženství, floorbal, Hudební školu -kytara, Tanečky, Tenis, Doučování, kroužky, Hasičák, sokol, hudebka, Máme studium v Ukrajině základní škola online, Kroužek hokejbal, Skaut, hasiči, Skaut, fotbal, hudební-trubka, Sportovní spolek, Přírodovědný kroužek, fotbal, aikido, Biatlon, hasičský sport, Sokol, hasiči, keramika, horolezectví, Deskové hry, Florball, Motokross, Fotbal, Keramika, Sokol, hudební, Tancování, výuka anglického jazyka, Skaut, fotbal, florbal, Florbal, Sokol, hasičský kroužek, ZUŠ, náboženství, Biologický kroužek, sportovní kroužek, Flétna, jóga, ZUŠ akordeon, ZUŠ dramatika, keramika, hasiči lezení, sokol, florbal, ZUŠ, doučování, kroužek pečení, přípravný kurz k přijímacím zkouškám, Rybářský kroužek, ZUŠ-klavír, sborový zpěv. Sport - fotbal, hokejbal, fotbal, Sokol, Skaut, ZUŠ, ZUŠ, Sokol, Skaut, tancování, Přírodovědný kroužek, sbor, biatlon, Florbal, zuš, pathfinder, Hra na klavír, skaut, Kroužky v rámci

družiny: sportovky, výtvarníček, deskovky, mimoškolní: jóga s gymnastikou pro děti, skaut, fotbal, náboženství, kroužek her v družině, šachy, Doučování, plavání, modelářský kroužek, Skaut, florbal, šachy, pingpong, náboženství, Doučování, ZUŠ - tanec, violoncello, orchestr, jazyková škola, Modelářství, horolezectví, hasiči, Horolezectví, tenis, šachy, hasiči, Nástroj v zuš a atletiku, náboženství, Sportovní kroužky (florbal a plavání), ZUŠ, Pathfinder (něco jako Skaut), ZuŠ - taneční obor, DDM - keramika, jízda na koni- soukromě.

Podle grafu níže (graf u otázky č. 18) je finančně nejnáročnějších aktivitou: biatlon, fotbal, tenis a florbal.

18. Jaká mimoškolní aktivita je pro Vás finančně nejnáročnější?

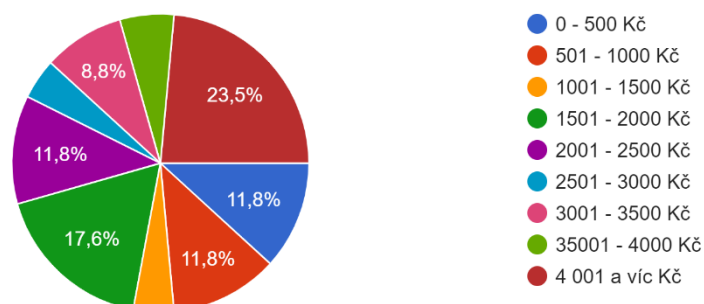
48 odpovědí

Výdaje za volnočasové aktivity dětí v průměru za jedno pololetí činí: 0-500 Kč (11,8%), 501-1000 Kč (11,8%), 1001-1500 Kč (4,4%), 1501-2000 Kč (17,6%), 2001-2500 Kč (11,8%), 2501-3000 Kč (4,4%) a 3001 Kč a více (29,4%).

19. Kolik peněz v průměru investujete do těchto pravidelných aktivit na dobu jednoho pololetí (zahrnující pouze úhradu samotné aktivity)?

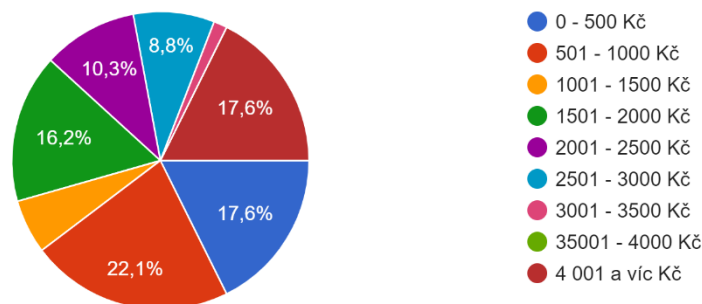
68 odpovědí

Kolik rodiče investují do potřeb nutných k výkon pravidelných volnočasových aktivit, ukazuje graf k otázce č. 20.

20. Kolik peněz v průměru investujete do potřeb nutných k výkonu těchto pravidelných aktivit na dobu jednoho pololetí (pomůcky, materiál, sportovní pomůcky atd)?

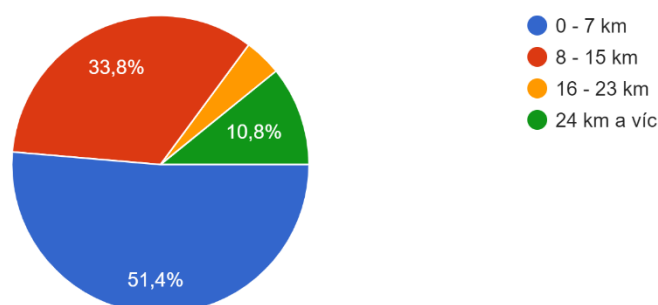
68 odpovědí

Maximální dojezdová na volnočasové aktivity dětí je podle rodičů 0-7 km (51,4%), 8-15 km (33,8%), 16-23 km (4,1%) a 24 km a více (10,8%).

21. Jaká je pro Vás a Vaše dítě maximální dojezdová vzdálenost za mimoškolními aktivitami? Jedná se o jednu cestu.

74 odpovědí

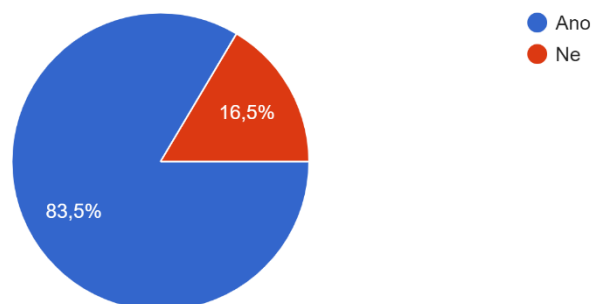

83,5% rodičů si myslí, že nabídka volnočasových aktivit v území je dostatečná. 16,5% uvedla, že nabídka volnočasových aktivit v území není dostatečná.

Chtěli by, např. doplnit: *balet, Florbal, fotbal, hokej, cyklo, Sport, tanec, Pro kluky box, posilovna, Sportovní aktivity, Sebeobrana, bojový sport, Radiotechnický kroužek, multifunkční hřiště pro děti, atletický kroužek, více aktivit i na vesnici, Návštěva historických památek, muzeí, divadlo Evropy, s jazykové výukovou, víc kroužků technického směru pro Letohrad, sport pro dívky, judo, jazyky.*

22. Myslíte, že nabídka mimoškolních aktivit v území je dostatečná?

79 odpovědí

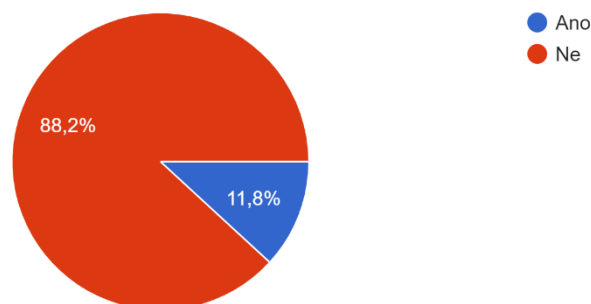

11,8% rodičů dětí v MŠ se domnívá, že existují aktivity, které jejich dítě nenavštěvuje z důvodu velké finanční náročnosti pro rodinný rozpočet. Jedná se o angličtinu a plavání, příp. větší množství kroužku najednou.

88,2% rodičů dětí v MŠ se nedomnívá, že finanční náročnost volnočasových aktivit jejich dětí ohrožuje rodinný rozpočet.

24. Existují aktivity, které Vaše dítě nenavštěvuje z důvodu finanční náročnosti pro Váš rodinný rozpočet?

76 odpovědí

Finančně náročné aktivity jsou podle rodičů: *tenis, posilovna, jezdecký, rodinný průzkum jemnosti písečných pláží na Kubě, hudební, taneční, fotbal, lyžování.*

Rodiče dětí v MŠ by v budoucnu měla zájem o následující témata setkání: *psychika dětí, Téma sex, šikana, internet, Finanční gramotnost (Hospodaření s penězi) a zdraví životní styl (jaké látky jsou pro tělo špatné, zdravá strava), Degustace francouzských vín, Kultura, jako společnost pro lidi, Škola podává dostatečné vzdělání, Angličtina, Finanční gramotnost, digitální technologie, Skaut, Jak dítě pozitivně vést a motivovat k plnění školních povinností, nadané děti; inkluze a jak ji lépe zvládat; povzbudit učitele, kteří mají praxi a můžou být vzorem a rádcem pro mladé učitele, bezpečnost (na internetu, o užívání zdraví škodlivých/návykových látek), finanční gramotnost,*

prevence běžných lehkých onemocnění dětí, Nevím jaká je nabídka, Konverzace s rodilým mluvčím, cestování, Umělá inteligence jak s ní pracovat, zapojení ručních prací do výuky, Téma puberty.

1.1.3.4 Dotazníkové šetření na téma Online výuka

Situace, která ve školách nastala na jaře 2020 zcela jistě ovlivnila životy samotných pedagogů, dětí, žáků a rodičů. Mimořádné opatření vydané Ministerstvem zdravotnictví dne 10. 3. 2020 zakázalo osobní účast žáků a studentů základních, středních, vyšších odborných a vysokých škol na vzdělávání. Na základě zakázání osobní účasti žáků na vzdělávání, byla většina škol nucena přistoupit k distanční výuce, ve většině případů poté k online výuce, kterou podporovalo a požadovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Situace se nenavrátila do zcela standardního režimu na delší dobu ani po roce trvání a aktuálně, od dubna 2021, dochází k postupnému návratu dětí a žáků do škol.

O tom, jak konkrétně bude distanční výuka v konkrétní škole vypadat rozhoduje ředitel školy. MŠMT vytvořilo webové stránky <https://nadalku.msmt.cz/cs>, které dávají školám tipy ke vzdělávání na dálku, dále MŠMT podpořilo vysílání České televize vzdělávacích pořadů pro žáky 1. a 2. stupně včetně přípravy na přijímací zkoušky na SŠ a víceletá gymnázia. Tato forma vzdělávání je zcela legitimní podle školského zákona (zákon č. 561/2004 Sb., zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání) a naplňuje cíle, které právní úprava školám přikazuje plnit. V reakci na nastalou situaci se objevila široká paleta nástrojů, které umožňovala výuku na dálku ať už v synchronním režimu – učitel se s žáky setkává on-line v reálném čase a v asynchronním režimu, kdy učitel zadá výukové materiály, student si je vyzvedne a pracuje ve vlastním tempu, v on-line prostředí se spolu nesetkávají. Zároveň velké množství platforem, přes které bylo možno vést výuku on-line nabídlo své služby zdarma.

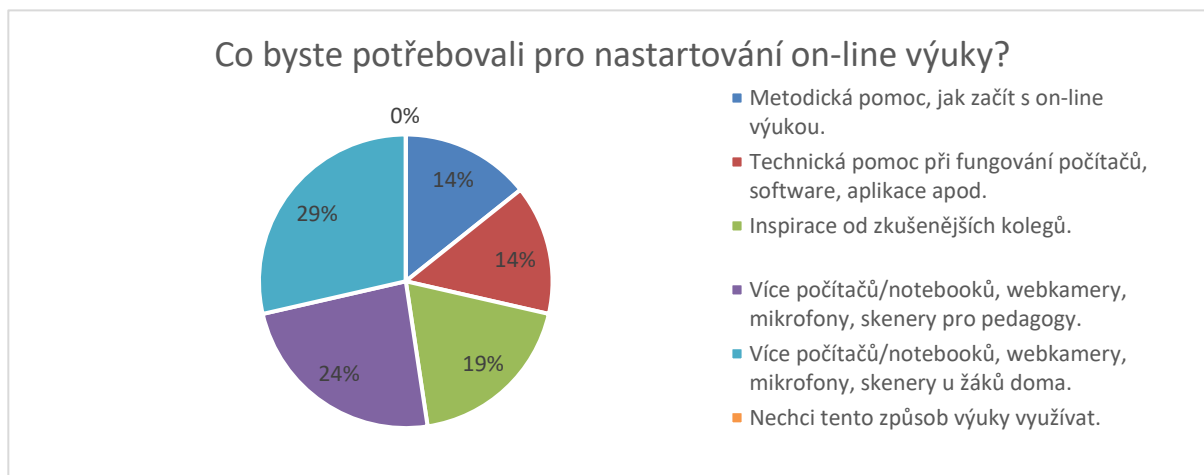
V rámci projektu bylo provedeno několik šetření za účelem reakce na aktuální situaci v daných školách a k nastavení parametrů pomoci. První šetření bylo provedeno v dubnu 2020, a to formou dotazníkového šetření a druhé bylo realizováno během tvorby Popisů potřeb škol (září 2020 až únor 2021). V zájmovém území se nachází 21 základních škol.

Při dotazníkovém šetření na jaře 2020 bylo celkem posbíráno 13 odpovědí, návratnost dotazníkového šetření tak dosáhla 62 %.

Obrázek č. 9 znázorňuje, co jednotlivé školy definovaly jako potřebné na začátku zahájení distančního vzdělávání (jaro 2020). Celkem 29 % odpovědí směřovalo do technického a materiálního vybavení žáků a 24 % do technického materiálního vybavení pedagogů. Metodická pomoc byla definována jen ve 14 % případů, inspirace od zkušenějších kolegů v 19 % odpovědí. Během terénního šetření a tvorby Popisů potřeb škol (podzim 2020), většina škol uvedla, že aktuálně pomoc

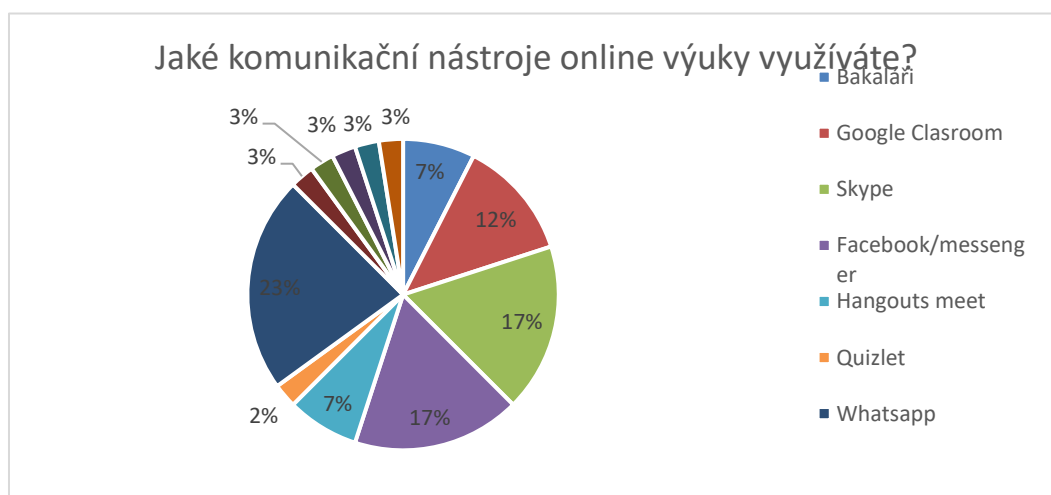
nepotřebují a vše funguje tak jak má. Potřeby se týkaly například technické pomoci, sdílení zkušeností a školení pro pedagogy.

Obr. 9: Definované potřeby škol po zahájení distanční výuky⁵³

Nejvyužívanější komunikační nástroje online výuky byly na jaře 2020 definovány: WhatsApp, Skype a Facebook dále pak Bakaláři a Google Classroom. Výsledky šetření provedeného na podzim 2020 toto nepotvrdily, v té době jako hlavní platformu distančního / on-line vzdělávání nejvíce škol uvedlo, Google Classroom a MS Teams (obr. 10).

Obr. 10: Komunikační nástroje výuky jednotlivých škol⁵⁴

⁵³ Zdroj: vlastní šetření, vlastní zpracování 04/2020.

⁵⁴ Zdroj: vlastní šetření, vlastní zpracování 04/2020.

Poslední otázkou dotazníku pak bylo, jak konkrétně byla online výuka prováděna. Nejčastějším způsob využití je zadávání úkolů přes e-mail/popřípadě jinou aplikaci, jedná se o způsob, při kterém není nutné, aby se žák s učitelem ve virtuálním prostoru sešli – asynchronní. Mezi zasílaným materiálem mohli žáci i velmi často najít odkazy na videa, nebo doporučení dalších studijních materiálů. Většinou se jednalo o materiály vytvořené jinými lidmi, ale našli se i pedagogi, kteří pro děti tvořili své vlastní videa a materiály. Druhým nejčastějším způsob využití byl vedení online výuka jako videokonference – tento styl výuky je vnímán, jako nejvíce podobný klasické výuce, a jedná se o reálný kontakt přímo s žáky v reálném čase – učitel má přehled o tom, kdo ze studentů je aktivní, jaká je účast, jedná se o přímou interakci. Nejideálnější je kombinace videokonferencí a zároveň zadávání práce přes email, aby informace o tom, co studenti mají dělat, zazněla minimálně dvakrát a bylo tuto informaci možno i zpětně dohledat. Z tohoto důvodu je pravděpodobně možné najít tyto dvě odpovědi v odpovědích respondentů současně.

Více než polovina respondentů přiznala, že během distanční výuky došlo k ověřování znalostí – v podobě dotazníků, nebo přes quizlet, quizziz, google classroom.

Při šetření, které probíhalo na podzim roku 2020 měly školy říct, zda uvažují o zachování distanční výuky / online vzdělávání i v budoucnu, většina odpověděla, že ano (např. když je žák nemocný nebo pro potřeby domácích úkolů).

1.1.3.5 Informace o stávajícím stavu čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluзивity v území MAP včetně srovnání se situací v ČR

Stávající stav čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluзивity v území MAP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová se situací v České republice byl porovnáván na základě dat zjištěných v rámci akčního plánování. Dále byly informace zjišťovány z výročních a tematických zpráv České školní inspekce (např. zprávy o šetření PISA, TALIS v ČR).

Čtenářská gramotnost

Pro hodnocení stavu čtenářské gramotnosti byla použita data získaná v rámci akčního plánování, pro porovnání s celorepublikovou situací byla využita sekundární analýza ze šetření PISA 2018 Čtenářství ve 21. století. V hodnocení materiálních podmínek čtenářské gramotnosti se v porovnání dat za zájmové území a dat za Českou republiku získané informace shodují. V této oblasti školy zapojené do MAP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová identifikovaly prostor ke zlepšení ve vytváření čtenářsky podnětného prostředí (čtenářské koutky) a obměně knižního fondu v žákovských knihovnách. Tato zjištění se shodují s tvrzeními uvedenými v tematické

zprávě České školní inspekce (Rozvoj čtenářské gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2017/2018).

V rámci aktualizace Popisů potřeb škol při druhém cyklu místního akčního plánování (září 2020–únor 2021) bylo zjištěno, že v mateřských školách probíhá pravidelně čtení dětem a práce s knihou. Mateřské školy spoluprací v oblasti čtenářské gramotnosti v místními obecními knihovnami. Na většině základních škol probíhal Čtenářský klub, který byl realizován v rámci Šablon. Celkově v rámci podpory čtenářské gramotnosti jsou hojně využívány digitální technologie (např. tablety, počítače či interaktivní tabule).

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dochází k pravidelnému absolvování kurzů DVPP. Tyto kurzy se zaměřují na rozvoj čtenářské gramotnosti a pregramotnosti. K jejich absolvování jsou využívány tzv. Šablony nebo voleny kurzy DVPP dle zájmu a aktuální potřeby rozšířit v dané oblasti znalosti a pedagogické kompetence. Hlavně mateřské školy využívají k rozvoji svých kompetencí sdílení zkušeností v rámci návštěv ostatních mateřských škol z regionu i širšího okolí. Tyto aktivity se shodují s doporučeními České školní inspekce.

Jedním z doporučení ČŠI je posilovat dovednosti žáků pro řešení náročnějších činností vztahujících se ke čtenářské gramotnosti. Na základě zjištění v rámci Popisu potřeb škol v oblasti posilování žákovi hlubší práce s textem se osvědčily čtenářské kluby a čtenářské dílny. Školy získávají finanční prostředky na čtenářské kluby ze Šablon. Jednou z dalších cest, jak dochází v regionu k posilování vztahu ke čtení a posilování čtenářské gramotnosti je aktivní využívání žákovských knihoven, realizace čtenářských lekcí, zapojování do různých projektů (např. Čtení pomáhá, Celé Česko čte dětem, Záložka do knihy spojuje školy atd.) či tvorba vlastní knížky. V rámci těchto aktivit dochází k propojování aktérů, kteří jsou důležití pro rozvoj čtenářské gramotnosti.

Na základě doporučení České školní inspekce je nutné se v oblasti čtenářské gramotnosti věnovat těmto tématům:

- Zavádět či posilovat koncepční přístup k rozvoji čtenářských dovedností žáků ze strany učitelů všech předmětů, a to v rámci dílčích elementů takového přístupu:
 - formulace jednoduchých i náročnějších cílů v oblasti motivace žáků ke čtení a v oblasti rozvoje čtenářských dovedností žáků a nastavení systému hodnocení jejich naplnění;
 - podpora spolupráce učitelů, včetně metodické péče o oblast čtenářských dovedností žáků;
 - cílené vzdělávání učitelů k využití efektivních výukových metod k rozvoji čtenářských dovedností žáků;

- cílené zařazování čtenářských cílů / čtenářských situací do výuky napříč předměty (např. badatelská a projektová výuka);
 - kontinuální rozvoj čtenářských dovedností žáků na základních i středních školách (možnost využití čtenářského kontinua);
 - rozvíjení digitálních aspektů čtenářství a kritického přístupu k informacím, podpora výukové komunikace;
 - v rámci opatření zohlednit specifika nematuritních oborů ve vazbě na dosahovanou úroveň čtenářské dovednosti žáků studujících tyto obory vzdělání.
- Dbát o rozvoj pokročilých čtenářských schopností a dovedností žáků systematickým zařazováním vhodných čtenářských situací do výuky (např. porozumění širšímu kontextu textu, rozpoznání manipulativních sdělení, práce s argumenty pro a proti v textech s nejednoznačnými závěry, hodnocení náročnějších textů odborného charakteru) podporujících schopnost dlouhodobější koncentrace žáků na čtenářsky zaměřené úkoly.
 - Podporovat výuku zaměřenou na osvojení čtenářských strategií rozvíjejících myšlení a učení žáků (např. tvoření otázek, hledání souvislostí a sdílení názorů), usilovat o aktivní účast žáků v hodinách a rozvoj metakognice.
 - Podporovat pravidelné využívání dílen čtení (které jsou užitečným podpůrným nástrojem pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky nematuritních oborů středních škol) a napomáhat aplikaci efektivních didaktických a hodnotících metod k rozvoji vědomého čtenářství a podpoře motivace ke čtení a učení na základních i středních školách.
 - Podporovat mediální výchovu žáků (dovednosti pracovat s větším množstvím informací, analyzovat různé typy mediálních sdělení, kriticky posuzovat relevanci a důvěryhodnost informací či rozpoznat fake news a dezinformace).
 - Přijímat vhodná opatření pro snižování míry zaostávání žáků s velmi nízkou úrovní čtenářských dovedností. Podpořit individualizovanou a gradovanou výuku žáků ke zvýšení motivace k učení, k podpoře slabších žáků.

Matematická a digitální gramotnost

V oblasti matematické gramotnosti vnímají školy ze zájmového regionu jako nutné ke zlepšení zvyšování zájmu žáků základních škol o matematickou gramotnost, zlepšit využívání poznatků, které žáci získají v rámci výuky a snažit se více ve výuce provázat jednotlivé vzdělávací oblasti. Toto tvrzení škol se shoduje s výstupy tematické zprávy České školní inspekce k rozvoji matematické gramotnosti.

S existencí tzv. Šablon začaly regionální školy využívat kluby deskových a logických her jako podpory k podnícení zájmu v rozvoji matematické gramotnosti. Některé školy z regionu obohacují hodiny matematiky alternativními přístupy např. Hejného

metodou výuky matematiky nebo činnostní matematikou. Lze konstatovat, že školy se zapojují do různých projektů na podporu matematické gramotnosti (např. projekt Abeceda peněz, soutěže v programování) nebo realizují vlastní projektové dny.

Využití digitálních technologií v regionálních školách se shoduje se zjištěními zjištěnými Českou školní inspekcí. Některé ze základních škol mají slabá místa ve větším využití digitálních technologií k rozvoji gramotností (nejen ve vybavení škol digitálními zařízeními, ale i ve schopnostech pedagogických pracovníků s digitálními zařízeními správně pracovat), kdy ale v souvislosti s distančním vzděláváním došlo ke zlepšení, jak materiálního vybavení, tak schopnosti s digitálními technologiemi pracovat.

V rámci aktualizace Popisů potřeb škol při druhém cyklu místního akčního plánování (září 2020 – únor 2021) bylo zjištěno, že se využívají digitální technologie v rámci podpory matematické gramotnosti. V mateřských školách využívají pokusy, experimenty, měření a vážení k podpoře matematické pregramotnosti. Ve většině základních škol probíhá výuka finanční gramotnosti mezipředmětově. Dále školy využívají Šablony (např. Klub zábavné logiky a deskových her). Některé školy z regionu obohacují hodiny matematiky alternativními přístupy např. Hejného metodou výuky matematiky nebo klasicky s prvky Hejného metody.

Na základě doporučení České školní inspekce je nutné se v oblasti matematické a digitální gramotnosti věnovat těmto tématům:

- Usilovat o rozvoj matematické gramotnosti žáků, jejich vytrvalosti a sebekontroly častějším zařazováním nestandardních aplikačních úloh a problémů zadaných v podobě úloh s otevřenou odpovědí, vyžadujících aktivaci vyššího počtu matematických dovedností a uvozených delším vstupním textem.
- Dbát na posílení praktické orientace výuky matematiky a důsledně usilovat o pochopení širších souvislostí řešených matematických úloh.
- Nenásilně zavádět nové metody matematického vzdělávání s převahou konstruktivistických prvků, a to po důkladné přípravě učitelů a jejich ztotožnění se s těmito metodami výuky; v případě nepříznivého vnitřního prostředí školy (např. nízká připravenost a nedůvěra učitelů) a existujícího zájmu o zavádění nových metod matematického vzdělávání s převahou konstruktivistických prvků volit dlouhodobější strategii založenou na postupném zavádění dílčích prvků systému.
- Postup zavádění nových metodických přístupů k matematickému vzdělávání důsledně komunikovat a vysvětlovat také zákonným zástupcům žáků.
- Věnovat pozornost vhodným a efektivním strategiím matematického vzdělávání v menších skupinách žáků.

- Zavádět další odůvodněné záměry pozitivních změn matematického vzdělávání do běžné praxe školy, a to s indikativním výčtem následujících oblastí:
 - zvyšování kvality vybavení, ale také účelnosti využití digitální techniky a vzdělávacích programů pro matematické vzdělávání;
 - zajištění/zachování aprobované výuky matematiky;
 - odborný růst učitelů v oblasti rozvoje matematické gramotnosti žáků a také v oblasti didaktického využití digitálních technologií při výuce včetně vazby na témata relevantní pro rozvoj matematické gramotnosti žáků;
 - rozvoj matematických dovedností žáků napříč předměty, a to s možností sledovat koncepční přístup s matematickou gramotností žáků jako vůdčím elementem koncepce;
 - posílení časového rámce výuky matematiky a možností diferencovaného přístupu k žákům (např. dělené hodiny, doučování, matematické kroužky);
 - zvyšování kvality formativního hodnocení.
- V případě potřeby při zavádění záměrů pozitivních změn matematického vzdělávání do běžné praxe školy specificky podporovat nejen začínající učitele matematiky, ale také učitele s velmi dlouhou praxí.

Inkluzivita

V oblasti inkluze je školami velmi pozitivně hodnocena přítomnost asistenta pedagoga (podpora dítěte/žáka přiznaná na základě podpůrných opatření) nebo školního asistenta (personální nepedagogická podpora z tzv. Šablon) ve výuce. Toto tvrzení škol se shoduje s tvrzením z tematické zprávy České školní inspekce ke společnému vzdělávání. Na základě mapování situace v území vyplývá, že se školy (jedná se hlavně o městské školy) snaží vytvářet školská poradenská pracoviště, která mají podporovat žáky ohrožené školním neúspěchem. Tato skutečnost přispívá ke zlepšování spolupráce mezi pedagogy a asistenty pedagoga. Prostor pro zlepšení školy vnímají hlavně u spolupráce pedagogů 2. stupně a asistentů pedagoga.

Velkým přínosem pro podporu dětí ohrožených školním neúspěchem v mateřských školách je možnost čerpat finanční prostředky na personální podporu chůvy (pro dvouleté děti) nebo školního asistenta. Tato podpora usnadňuje adaptaci dětí mladších tří let a dětí ohrožených školním neúspěchem. Jak základní, tak mateřské školy se shodují, že pro jejich fungování je důležité získat finanční prostředky na personální podporu dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem. Toto tvrzení se shoduje se závěry České školní inspekce.

Pedagogičtí pracovníci absolvují kurzy DVPP se zaměřením na práci s dětmi/žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, aby byli schopni zvolit dle situace nejvhodnější metody a formy práce s těmito dětmi.

V oblasti společného vzdělávání je v současné době kladen důraz na snížení rozdílů mezi dětmi a žáky vzniklých distančním vzděláváním v období školních let 2020/2021 a 2021/2022, dále pak na integraci ukrajinských dětí a žáků, které přibyli do českého vzdělávacího systému v průběhu roku 2022 a na snižování rozdílů mezi dětmi a žáky.

Na základě doporučení České školní inspekce je nutné se v inkluzi věnovat v těchto kategoriích tématům:

- V oblasti snižování rozdílů vzniklých distančním vzděláváním:
 - Pozornost v rámci doučovacích aktivit věnovat všem žákům základních škol, kteří je potřebují, a neupřednostňovat pouze žáky závěrečných ročníků, kteří se připravují na přijímací zkoušky ke střednímu vzdělávání.
 - Cíleně sledovat a vyhodnocovat efektivitu doučovacích aktivit zejména ve vztahu ke zlepšování vzdělávacích výsledků žáků, a to nejen prostřednictvím diskusí na pedagogických poradách, ale i využitím vhodných externích nástrojů např. pro průběžné zjišťování výsledků žáků.
 - Věnovat zvýšenou pozornost organizačnímu nastavení doučovacích aktivit tak, aby jejich organizace nebyla pro zapojení žáků komplikací, ale naopak aby podporovala zapojení všech žáků, kteří by se měli doučovacích aktivit účastnit.
 - Podporovat reflektivní práci pedagogů při plánování rozvržení vzdělávacího obsahu, aby jedním z neopominutelných východisek byla dobrá identifikace dosažených znalostí a dovedností každého žáka ve třídě.
 - Vedle důrazu na vyrovnávání vzdělávacích rozdílů ve znalostech, dovednostech a kompetencích žáků nezapomínat ani na rozvoj jejich sociálních vazeb, duševního zdraví i fyzické kondice a tělesné zdatnosti.
 - Využívat nabízenou metodickou podporu připravenou v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy zejména ze strany Národního pedagogického institutu ČR prostřednictvím národního plánu doučování.
- V oblasti práce s nadanými dětmi a žáky:

- Aktivně pracovat na nastavení vnímání nadání žáků jako mimořádně cenné devizy, kterou je třeba identifikovat, podporovat a rozvíjet nejen v zájmu zvýšení efektivity vzdělávání jednotlivých žáků, ale také pro celkové společenské i ekonomické benefity, které nadaní žáci mohou později přinést. Akcentovat identifikaci nadání bez vazby na nutnost diagnostiky v ŠPZ, a pro práci s nadáním naopak výrazněji využívat podpůrná opatření v 1. stupni. Učinit z práce s nadanými a mimořádně nadanými žáky jednu z hlavních priorit každodenní pedagogické práce učitelů.
- Přistupovat ke vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků ve škole systematicky, od společného plánování na úrovni strategických dokumentů školy a ŠVP přes individualizovanou výuku stimulující a rozvíjející různorodé nadání žáků až k pravidelnému vyhodnocování průběhu této péče a jejích výsledků.
- Místo snahy o vytváření homogenních – výběrových tříd se zaměřit na diferenciaci přístupu k žákům uvnitř tříd heterogenních, tvořených žáky různých charakteristik a potřeb. Ve školách, kde je to organizačně možné, diferencovat výuku vzdělávacích oborů (předmětů) podle úrovně žáků v rámci ročníků, nebo využít potenciálu tandemové výuky.
- Zabezpečit školní systém péče o nadané personálně, což představuje systematickou pozornost tématu rozvoje nadání ze strany celého pedagogického sboru, případně pověření vhodného pedagogického pracovníka koordinací péče o nadané a mimořádně nadané žáky a poskytnutí příslušného dalšího vzdělávání a podpory v jeho činnosti.
- Zařadit téma identifikace a podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků do výběru dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci inkluzivního vzdělávání a důsledně dbát na přenos poznatků získaných při dalším vzdělávání mezi celý pedagogický sbor.
- Věnovat pozornost tomu, že nadání či mimořádné nadání se mohou kombinovat s potřebou podpory v jiné oblasti, např. v důsledku specifické poruchy učení či ADHD. Nadaní žáci pak svůj potenciál mohou věnovat kompenzaci, a tím zůstanou neidentifikováni jak nadání, tak i konkrétní specifická vzdělávací potřeba.
- Využít možnosti spolupráce učitelů s vychovateli ve školních družinách a dalších obdobných zařízeních. Mimo výuku může žák projevit nadání i v dalších oblastech (např. sociální). Podobně je vhodné pro identifikaci využívat potenciál třídnické práce, vzdělávacích aktivit mimo běžné učebny (školní výlet, výuka venku apod.) a obecně v prostředí, které

umožňuje zviditelnit schopnosti a dovednosti nad rámec konkrétní vzdělávací oblasti.

- Pro podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků, jejich pedagogů a rodičů využít kapacit školních poradenských pracovišť.
- Zahrnout do vlastního hodnocení školy a sledování kvality poskytovaného vzdělávání také oblast podpory nadaných žáků.
- Při identifikaci a podpoře nadaných a mimořádně nadaných žáků systematicky spolupracovat s externími partnery – školská poradenská zařízení, krajské sítě podpory nadání, krajský koordinátoři nadání apod.
- V oblasti integrace ukrajinských dětí a žáků:
 - Pokračovat ve využívání systému koordinace přijímání a adaptace ukrajinských dětí a žáků, a to v návaznosti na vyhodnocení fungování takového systému školy na konci školního roku 2021/2022 (např. identifikace nových opatření ze zkušeností jiných škol) a se zvážením možných rizik vývoje situace na Ukrajině.
 - Nadále udržovat strategii integrace ukrajinských dětí a žáků v běžných a smíšených třídách, při respektování jejich speciálních vzdělávacích potřeb a jazykové připravenosti k takovému kroku (např. využití diagnostiky dětí a žáků, formulace vzdělávacích plánů).
 - Ukrajinské děti a žáky vzdělávat v adaptačních či samostatných skupinách pouze v opodstatněných případech (např. intenzivní výuka češtiny jako druhého jazyka, doučování, socializační aktivity), a to po nezbytně nutnou dobu.
 - Systematicky podporovat ukrajinské děti a žáky v rozvoji jejich dovedností komunikovat v českém jazyce, vedle intenzivní výuky češtiny jako druhého jazyka využívat další příležitosti pro utváření kontaktu ukrajinských dětí a žáků s českým jazykem (např. účast na mimoškolních aktivitách, komunikace s českými spolužáky).
 - Nastavit cílený systém sledování psychických problémů nově přicházejících ukrajinských dětí a žáků, v rámci možností vytvořit adekvátně vybavená místa pro relaxaci žáků a usilovat o zajištění dostupné péče odborníků.
 - Aktivně využívat také příležitosti spojené s příchodem ukrajinských dětí a žáků a se vzděláváním ve vícejazyčném prostředí (např. rozvoj jazykových kompetencí ostatních žáků při přímé komunikaci jiným než českým jazykem).
 - Pokračovat ve spolupráci s partnery při vzdělávání a socializaci ukrajinských dětí a žáků, případně vyhledávat partnery nové.

- Sledovat vzdělávací výsledky a další aspekty vzdělávání nově příchozích ukrajinských dětí a žáků (např. účast na distanční výuce na Ukrajině) a věnovat pozornost rovněž dopadům integrace ukrajinských dětí a žáků do běžných tříd na kvalitu výuky a vzdělávací výsledky ostatních žáků.
- Sledovat vztahy nově příchozích ukrajinských dětí a žáků se všemi ostatními dětmi a žáky školy, stejně jako postoje všech zákonných zástupců, a aktivně předcházet vzniku potenciálních konfliktů; důsledně vysvětlovat zákonným zástupcům nově příchozích ukrajinských dětí a žáků fungování a odlišnosti českého vzdělávacího systému a současně ubezpečovat zákonné zástupce všech ostatních dětí a žáků, že škola dělá vše pro to, aby kvalita a efektivita vzdělávání všech dětí a žáků nebyla důsledky migračních událostí oslabena.
- Aktivně přistupovat k podpoře pedagogů v oblasti jejich well-beingu a psychohygieny, stejně jako rozvoje kompetencí pro práci se žáky s odlišným mateřským jazykem.
- Aktivně promýšlet a nabízet volnočasové aktivity pro smíšené kolektivy ukrajinských a ostatních dětí a žáků, s důrazem na realizaci pohybových aktivit, které mají zásadní význam pro fyzické i duševní zdraví na straně jedné a pro stírání jazykových i osobnostních bariér na straně druhé, což významně napomůže úspěšnější integraci.

1.1.3.6 Informace o stavu integrace ukrajinských dětí a žáků do škol z MAP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová

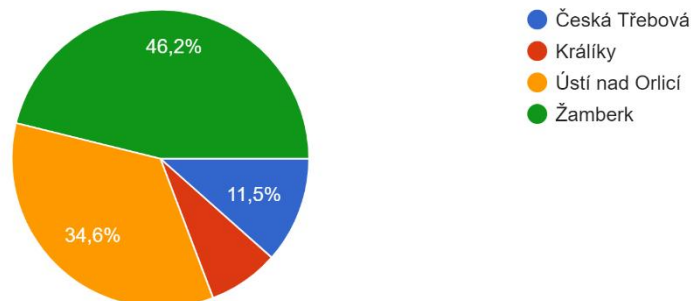
V zájmovém území probíhá dlouhodobé šetření ke stavu integrace ukrajinských dětí a žáků do škol z MAP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová. V tuto chvíli nemáme k dispozici relevantní data, která by objektivně dokázala zhodnotit aktuální stav. Jelikož se situace na Ukrajině neustále vyvíjí, mění se i motivace, možnosti a aktuální životní podmínky migrujících Ukrajinců, kdy dochází k jejich velké fluktuaci. Aktuální situací ve školách se zabývají pracovní skupiny, které stav průběžně monitorují.

1.1.3.7 Obecné dotazníkové šetření pro ředitele škol

Na jaře 2024 proběhlo dotazníkové šetření, které jsme nazvali *Obecný dotazník* pro ředitele a ředitelky škol a školských zařízení v ZŠ v SO ORP Česká Třebová, SO ORP Ústí nad Orlicí, SO ORP Žamberk a SO ORP Králíky. Dotazník obsahuje 16 otázek a návratnost z území činila 26 odpovědí. 46,2% odpovědí přišlo z ORP Žamberk, 34,6% odpovědí přišlo z ORP Ústí nad Orlicí, 11,5% odpovědí z ORP Česká Třebová a 7,7% odpovědí přišlo z ORP Králíky.

Škola/školské zařízení patří do ORP:

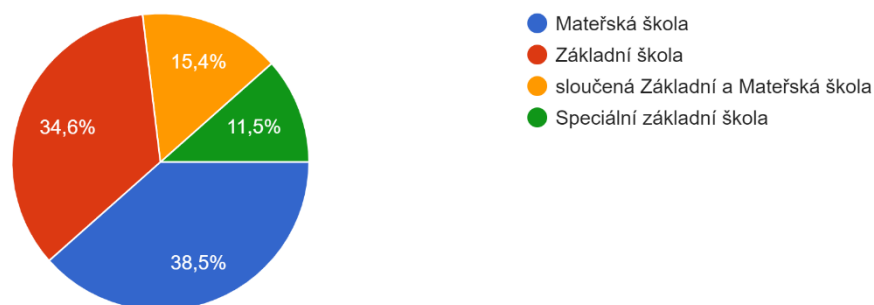
26 odpovědí

Dotazník vyplnilo 38,5% MŠ, 34,6% ZŠ, 15,4% sloučených ZŠ a MŠ a 11,5% Speciální základní škola.

Jedná se o:

26 odpovědí

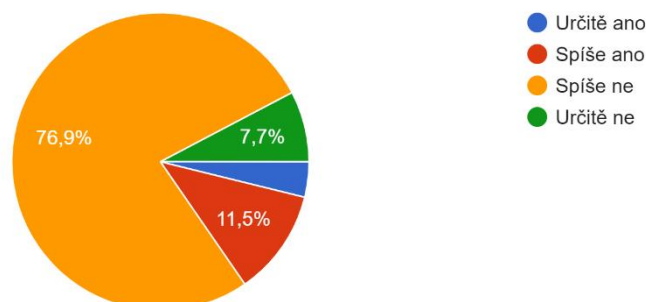

Zřizovateli zmíněných škol a školských zařízení je z 88,5% obec a z 11,5% Pardubický kraj.

Ředitelé a ředitelky MŠ, ZŠ a školských zařízení uvedli, že spíše nevnímají rozdíly ve výsledcích vzdělávání (76,9%) a určitě nevnímají v 7,7%. Rozdíly spíše vnímají v 11,5% a určitě vnímají v 3,8%.

2. Vnímáte rozdíly mezi ZŠ/MŠ v území ve výsledcích vzdělávání?

26 odpovědí

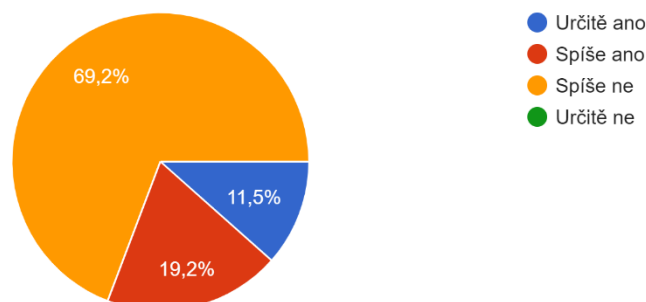
K odpovědi „určitě ano“ nebo „spíše ano“ dále uvádějí:

- Rozdílná očekávání a nároky zákonných zástupců
- Individuální přístup ovlivňuje výsledek vzdělávání, třídní pravidla, vzdělání pedagogů.
- ochota pedagogů věnovat se dětem navíc (např. doučování) - úspěšnost v přijímacím řízení na SŠ, inkluze - nedostatečná péče o inkludované děti a nadané děti
- Jedná se o věk

Ředitelé a ředitelky MŠ, ZŠ a školských zařízení uvedli, že spíše nevnímají zvýšenou koncentraci žáků se SVP (69,2%). Zvýšenou koncentraci žáků se SVP vnímají v 19,2% a určitě vnímají v 11,5%.

3. Vnímáte někde v území větší koncentraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a žáků ze sociálně znevýhodněných rodin?

26 odpovědí

K odpovědi „určitě ano“ nebo „spíše ano“ dále uvádějí:

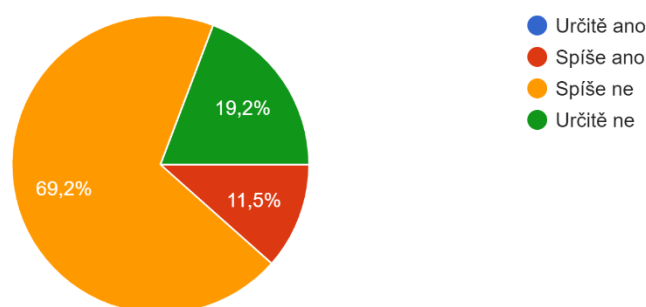
67

- připadá mi, že přímo na naší škole počet dětí narůstá, jinak nevím
- V místě, kde žije více rodin se sociálním znevýhodněním.
- děti z azylových domů
- V Ústí nad Orlicí je Spec. škola pro tyto děti. A v Č. Třebové je sídliště Borek, kde bydlí hodně těchto dětí.
- V Základní škole Česká Třebová, Nádražní ulice - ve spádu je velká vyloučená lokalita
- Mateřské škole Česká Třebová, Vinohrady je zařazeno 7 dětí s SVP a pracují tam 4 asistenti pedagoga, stejná MŠ má i odloučené pracoviště ve "vyloučené" lokalitě, kde se kumulují děti se sociálně znevýhodněných rodin. V ostatních MŠ ve městě se jedná pouze např. o jedno dítě.
- Spolupráce ZŠ Nádražní 743 s SPC a PPP ve velmi dobrém vztahu a duchu.
- Sociálně vyloučené lokality (např. tzv. Borek u Č. Třebové)

Dále ředitelé a ředitelky MŠ, ZŠ a školských zařízeních uvedli, že spíše nevnímají zvýšenou koncentraci žáků z rodin s vyšším sociálně-ekonomickým statutem (69,2%). Zvýšenou koncentraci žáků z rodin s vyšším sociálně-ekonomickým statutem spíše vnímají v 11,5%. Určitě nevnímají v 19,5%.

4. Vnímáte někde v území větší koncentraci žáků z rodin s vyšším sociálně-ekonomickým statutem?

26 odpovědí

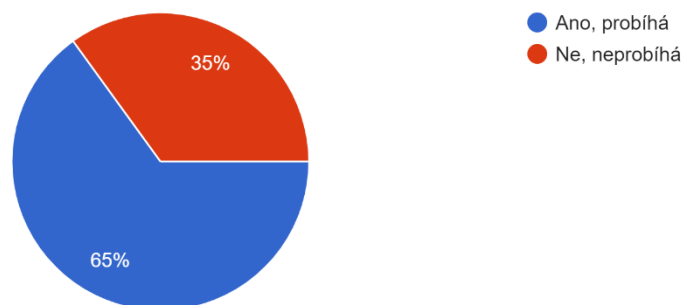
K odpovědi „určitě ano“ nebo „spíše ano“ dále uvádějí:

- Větší městské školy, k nám do okrajovek cíleně nechodí. V městských školkách mají sociálně slabé a zároveň dobře situované. Mají to složitější v přístupu. My zatím pracujeme s průměrem.
- víceletá gymnázia
- Možná větší města, bohatší oblasti

Další sada otázek se týkala působení České školní inspekce (ČŠI).

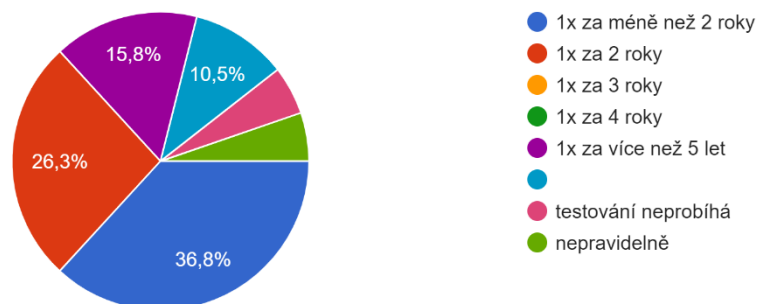
5. Probíhá u vás ve škole/školském zařízení testování vzdělávacích výstupů Českou školní inspekcí (ČŠI)? Otázka relevantní pouze pro ZŠ.

20 odpovědí

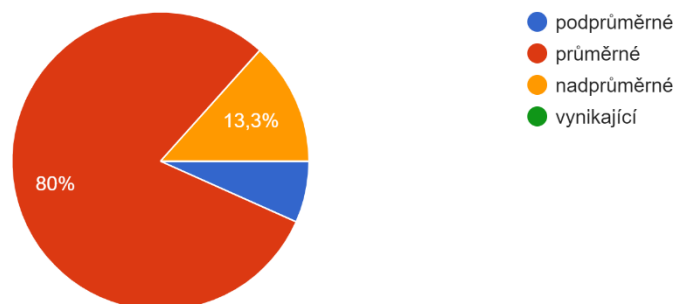
6. Jak často u Vás ve škole/školském zařízení probíhá testování vzdělávacích výstupů ČŠI? Otázka relevantní pouze pro ZŠ

19 odpovědí

7. Jaké jsou výsledky testování vzdělávacích výstupů ČŠI ve Vaší škole? Otázka relevantní pouze pro ZŠ

15 odpovědí

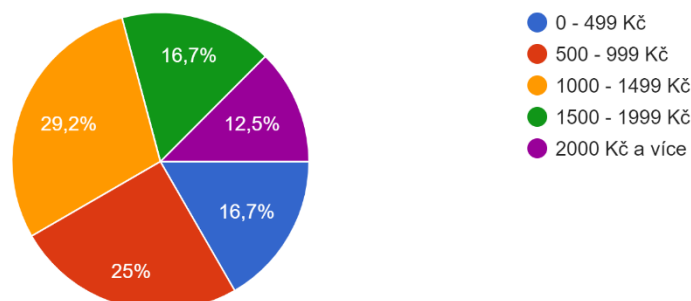

Ředitelé a ředitelky doplnil stručný komentář, jak testování u nich ve školách probíhalo:

- 5. a 9. ročník, jazyky, matematika, gramotnosti
- 5. a 9. ročník, čtenářská gramotnost, matematika, všeobecný přehled
- Testování jsou žáci 5. ročníku.
- Jsou vylosovány ročníky a předměty, ve kterých jsou dané ročníky poté testovány.
- Testování ČŠI pro 5. ročník, M, ČJ
- testované ročníky (3,5,8); čtenářská gramotnost, finanční g., matematická g.,
- Online formou např.: srovnávání výsledků žáků 5. a 9. tříd, čtenářská gramotnost atd
- Online testování 5. a 8. ročníky
- Testování - tělesná zdatnost (3. roč.), čtenářská gramotnost a studijní předpoklady (5. roč.)
- testování žáků 5. ročníků
- 5. ročník, čtenářská gramotnost
- Letos 9. ročníky, ICT gramotnost, loni myslím 5. ročníky

8. Jaká je celková průměrná investice zákonných zástupců při vstupu do 1. ročníku MŠ/ZŠ z pohledu školy?

24 odpovědí

Ředitelé a ředitelky dále doplnili:

- příspěvek obce a školy na školní potřeby, pracovní sešity, 1500 Kč
- objednáváme veškeré pomůcky, rodiče je pak uhradí
- nejvyšší investice je aktovka
- Při nástupu do školky je největší fin. výdaj, zakoupení bačkůrek.

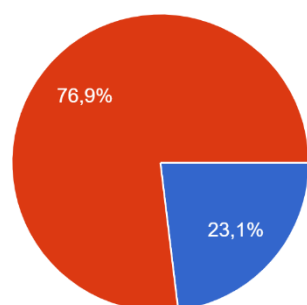
Naše škola vybírá pouze příspěvek na školní potřeby ve výši 300,- Kč, děti dostanou sešity, kopírované listy, složky, čtvrtky, mají k dispozici kreslicí potřeby, potřeby na pracovní vyučování - hradí škola

- Pozor není v této částce nákup aktovky, penálu, oblečení, sportovních pomůcek atd.
- Při vstupu do MŠ situaci řeší rodiče různě. Finance navíc představuje možná více oblečení, to ale ne u každého dítěte. Rodiče nově zatíží školné, a stravné. Strava opět jako oblečení - dítě jí i doma. Za takřka celodenní stravu rodič v MŠ zaplatí necelých 50Kč. Ne všichni rodiče se do této částky doma vejdou.

- plavecký výcvik, cvičební úbor a ostatní pomůcky
- Do nákladů nepočítám aktovku, penál apod.
- vč. aktovky, oblečení na TV i školních potřeb (pastelky, obaly na sešity..)
- Velmi individuální.
- Aktovka, penál, desky, vybavení do ŠD, na TV apod.

9. Jak hodnotíte nákladovost vzdělávání v porovnání s ostatními MŠ/ZŠ ve Vaší škole?

26 odpovědí

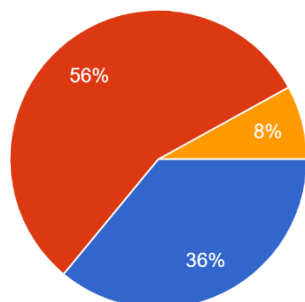

- Nákladovost je nižší (v porovnání s ostatními MŠ/ZŠ)
- Nákladovost je srovnatelná s ostatními MŠ/ZŠ
- Nákladovost je vyšší (v porovnání s ostatními MŠ/ZŠ)

- financování aktivit žáků školy prostřednictvím a příspěvím SRPDŠ
- některé školy mají nižší nákladovost, ale rodiče musí vše shánět sami a často volí nízkou cenu např. za barvy, které nemalují - takže se snažíme o ověřené produkty a cenu hledáme nejnižší my.
- S ostatními ředitelkami se domlouváme o úrovni vzdělávání i fin. výdajích.
- Snažíme se získávat finanční příspěvky z grantů, projektů (prevence, EVVO, OPJAK, NPO, ...)
- Spolupracujeme s ostatními malotřídními školami.

10. Jak hodnotíte v porovnání s ostatními MŠ/ZŠ nákladovost doučování a volnočasových aktivit nabízených Vaší školou?

25 odpovědí

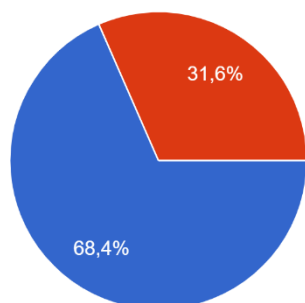

- Nákladovost je nižší (v porovnání s ostatními MŠ/ZŠ)
- Nákladovost je srovnatelná s ostatními MŠ/ZŠ
- Nákladovost je vyšší (v porovnání s ostatními MŠ/ZŠ)

- doučování a zájmové kroužky pro žáky školy zdarma
- nabízíme několik kroužků zdarma, tam kde jsou náklady na suroviny a výrobek si děti odnášejí, platí rodiče cenu surovin (vaření, pečení)
- Od tohoto šk. roku spolupracujeme s DDM Kamarád a děti v odpol. hodinách mohou navštěvovat kroužky / zájm. vzdělávání- volnočasové aktivity / v prostorách školy i pro mimoškolkové děti.
- máme pouze kroužek angličtina a flétna, kde rodiče hradí pouze spotřební materiál (učebnici flétny) 50-200 Kč ročně.
- Máme hrazeno z projektu NPO
- Zájmové kroužky i doučování pro naše žáky je bezplatné.
- MŠ nabízí pouze plavání. Po ukončení provozu MŠ edukativně stimulační skupinky a AJ. Náklady na tyto aktivity jsou srovnatelné, zajišťují je stejné subjekty i u ostatních škol ve městě.
- Záleží na tom, zda je projekt realizován v rámci projektu (např. JAK), příp. je veden pod záštitou DDM

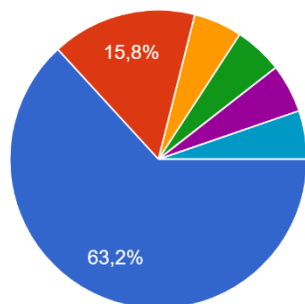
11. Monitoruje Vaše škola, kolik dětí se NESTRAVUJE ve školní jídelně? Otázka relevantní pouze pro ZŠ

19 odpovědí

- Ano, monitorujeme
- Ne, nemonitorujeme

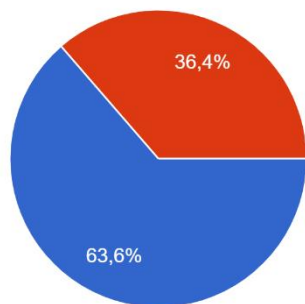
12. Pokud dítě nechodí na oběd z finančních důvodů, zajistí mu Vaše škola možnost stravování (např. přes projekt Obědy do škol nebo přes neziskové organizace?) Otázka relevantní pouze pro ZŠ
19 odpovědí

- Ano, zajistí
- Ne, nezajistí
- zajistí, pokud se jedná o spolupracující rodinu v nouzi. Pokud děti nechodí na obědy např. proto, že jsou mlsné, neř...
- Na obědy chodí všichni žáci školy. Nikdo nemáme finanční problémy.
- Jediné dítě, které se ve škole nestravuje (z důvodu dietního stravování), si přin...
- Nemáme

- *Obědy zdarma - Pardubický kraj*
- *dotace/dar od obedyprodeti.cz*
- *Děti dostávají obědy zdarma díky projektu Pardubického kraje.*
- *dotované stravování*
- *přes projekt Obědy do škol a přes neziskové organizace*
- *Projekt Pardubického kraje - výběr žáků zařazených do obědů byl dle posouzení vedení školy na základě daných kritérií*
- *Přes neziskové organizace.*
- *Women for women*
- *Jsou zařazení do projektu Women for women*
- *programy jako např. Women for women, příspěvky od Úřadu práce*
- *zajišťujeme dotaci přes projekt Obědy do škol*
- *Vyřídíme za rodiče žádost, komunikujeme se ŠJ.*

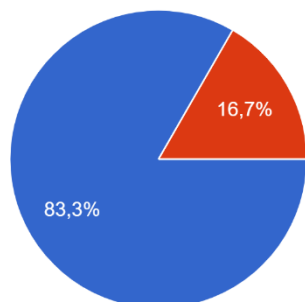
13. Uvádíte počty absencí a počty výchovných opatření ve Výročních zprávách?
22 odpovědí

- Ano, uvádíme
- Ne, neuvádíme

Pokud ano (odpověď: "ano, uvádíme"), máte na webových stránkách zveřejněnou Výroční zprávu za rok 2022/2023? Otázka relevantní pro ZŠ. MŠ nemají z...racovávat, pokud jejich zřizovatel neurčí jinak.

18 odpovědí

- Ano, Výroční zprávu za rok 2022/2023 máme na webových stránkách uveřejněnou
- Ne, Výroční zprávu za rok 2022/2023 nemáme na webových stránkách uveřejněnou

14. Kolik hodin omluvených absencí za jeden školní rok považují ředitelé a ředitelky za přijatelný:

- 100
- 75
- 50 - 100
- 30
- 40000
- dle závažnosti handicapu
- do 30%
- Jsme malotřídní škola, nemáme problém s absencemi.
- - V MŠ nemáme kolik. Ověřujeme si, za jakým účelem dítě zůstává doma (častá nemocnost) a jak se rozvíjí. Pokud v nějakém směru potřebuje podpořit a bývá často doma, domluvíme se na individuálních konzultacích s rodiči a posíláme domů "úkoly".
- 60
- Na jednotlivé pololetí v průměru 60 hodin na žáka.
- cca 100
- cca 60 hodin (3 týdny)
- 200 hod.
- 150-200
- Záleží na okolnostech a jednotlivých případech. Nelze generalizovat.
- 100-200

15. Jak ovlivnily dopady inkluze vzdělávací proces ve Vaší škole? Uveďte, prosím, klady a zápory.

- Klady - sociální citění, respekt, Zápory - personální náročnost
- Záparem je vyšší počet žáků se závažnými problémy v ZŠ, což může negativně ovlivňovat výsledky vzdělávacího procesu ostatních žáků.
- Inkludovaným dětem se věnuje hodně času a energie, ačkoli o ni často nestojí (nabízené doučování). Rádi bychom se stejně věnovali i nadaným žákům a žákům běžným.

- Děti získaly podporu asistentů, kteří jsou velmi užiteční i pro pedagogy i třídní kolektivy.
- Větší zatížení pro vyučující, více administrativy.
- Inkluze se naší školky příliš nedotkla. Měli jsme však dítě s přiznaným PO stupně 1 a stanovení stupně a spolupráce s PPP se mi příliš nelíbila. Hlavně při ukončení bych uvítala návštěvu nějakého pracovníka a zpětnou vazbu.
 - náročnost práce, individualizace
 - Plus - IT kompetence, mínus - pohybové a sociální kompetence dětí
- nižší počet žáků, spojování ročníků
- snížení počtu žáků
- V případě zařazení dětí se 4. stupněm podpůrných opatření do běžné třídy je velmi obtížné, až nemožné dítě integrovat. Jeho přítomnost ve třídě velmi negativně ovlivňuje klima třídy a vyloženě ruší a zabraňuje ostatním dětem udržení pozornosti při vzdělávacím procesu. Pobyt těžce postiženého dítěte (autismus, mentální retardace) v běžné třídě je nepřínosný jak pro samotné integrované dítě, tak pro všechny ostatní děti ve třídě. Celá třída dvacetí dvou dětí se stále přizpůsobuje pouze jednomu dítěti, které má speciální potřeby. Nechápu, z jakého důvodu jsou běžné děti povinny být celý den v přítomnosti někoho, kdo není schopen dodržovat základní pravidla, křičí, houká, ničí a nejuje. V případě náhlé nepřítomnosti asistentky, není jednoduše v silách jedné učitelky celou třídu i s integrovaným dítětem zvládnout. Tam potom už nejde o vzdělávání, ale pouze o "přežití bez úhony na zdraví všech". V běžné mateřské škole nepracuje žádný speciální pedagog. V případě dětí s nižším stupněm SVP se daří s pomocí asistenta nastavit vzdělávací proces tak, aby byl přínosem pro obě strany. Inkluze jistě přínosná je, ale měla by mít nějakou hranici.
 - úbytek žáků, spojené ročníky ve třídě, obtížná výuka, možné problémy s existencí školy
 - Klady - pracovali jsme online, vyzkoušeli jsme si i jiný druh práce více jsme pracovali digitálně. Záporny - chyběli kamarádi, společně strávený čas, komunikace se všemi společně, bylo méně pohybu, fyzická aktivita s vrstevníky kulturní akce.
 - V naší MŠ máme pouze 1 dítě s inkluzí, je to dobré pro jeho rozvoj i pro vnímavost a citlivost kolektivu na jinakost. Nedovedeme si však představit, že by ve třídě mělo být těchto dětí více, máme za to, že to by již narušilo přístup k ostatním dětem.
 - zpomalení tempa, snížení úrovně žáků, klady = 0
 - Ve škole se trápí žáci, kteří by na spec. školách mohli zažívat úspěch. Hodnotím to jako VP a SP
 - Zásadně, inkluze brzdí a komplikuje výchovně vzdělávací proces na škole.
 - Ve škole vzděláváme spoustu dětí s nižší i vyšší mírou potřeby podpory. Je to ale všeobecný jev - obecně se děti hůře soustředí, mají logopedické obtíže, paměťové schopnosti nejsou přirozeně v domácím prostředí rozvíjeny, domácí příprava není pravidelná. Na druhou stranu vidím otevřenost a uvolněnost (ze strany rodičů i dětí), důraz na wellbeing.
 - v naší škole inkluze vzdělávací proces příliš neovlivnila
 - Náročná práce ve velkém počtu dětí (28 dětí na 1 učitelku), nutná potřeba asistentky.
 - neměli jsme žáky s SVP
 - Klady - heterogenní třídy, inkludování žáci součástí kolektivů, vztahy, tolerance, respekt.
- Záporny - často se zaměřujeme na problémové žáky, upravujeme výuku, aby to všichni zvládli. Nevšimáme si tolik nadaných a nadprůměrných.
 - Více práce a papírování pro učitele, snížení kvality výuky

16. Mají podle Vás děti v území rovný přístup ke stejným vzdělávacím možnostem a to ve všech školách v území?

- ano
- Ano
- Ne
- nemohu posoudit, spíše ne
- myslím si že ano
- Neumíme posoudit. Měly by mít.
- Ano.

1.1.4 Charakteristika školství v řešeném území

Tato kapitola vychází z dat obsažených ve Strategii území správního obvodu ORP Česká Třebová, Strategii území správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí, z Popisů potřeb škol, vlastního šetření a výkazů MŠMT.

Do územního vymezení MAP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová (obr. 11) spadá celkem 21 obcí (16 SO ORP Ústí nad Orlicí, 5 SO ORP Česká Třebová). Počet škol, které se v území nacházejí znázorňuje tab. 23. Celkem v 5 obcích nemají obyvatelé k dispozici žádné školské zařízení (Hrádek, Přívrat, Řetůvka, Sudislav nad Orlicí, Voděrady).

Tab. 21: Počty škol a školských zařízení v SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová ve školním roce 2022/2023⁵⁵

Název obce	SO ORP							
		MŠ	ZŠ	ZŠ a MŠ	DDM	ZUŠ	ZŠ dle § 16, odst. 9	Gymnázia
Brandýs nad Orlicí	Ústí nad Orlicí			1				
Česká Třebová	Česká Třebová	4	4	1	1	1		1
České Libchavy	Ústí nad Orlicí			1				
Dlouhá Třebová	Ústí nad Orlicí			1				
Dolní Dobrouč	Ústí nad Orlicí	1	1					
Hnátnice	Ústí nad Orlicí	1	1					
Jehnědí	Ústí nad Orlicí			1				
Libchavy	Ústí nad Orlicí			1				
Orlické Podhůří	Ústí nad Orlicí			1				
Rybník	Česká Třebová			1				
Řetová	Ústí nad Orlicí			1				
Semanín	Česká Třebová			1				

⁵⁵ Zdroj: <https://portal.csicr.cz/Search/School>, zpracování vlastní.

Sopotnice	Ústí nad Orlicí			1				
Třebovice	Česká Třebová			1				
Ústí nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	8	4		1	1	1	1
Velká Skrovnice	Ústí nad Orlicí		1					

Ve školním roce 2021/2022 v České Třebové fungovala soukromá základní škola, jednalo se o detašované pracoviště Základní školy Na rovině Chrudim. Zároveň od 1. 9. 2021 byla v České Třebové otevřena nová Mateřská škola Na rovině založena na principech Montessori pedagogiky. Od 1. 9. 2022 vznikla samostatně fungující Mateřská škola a Základní škola Na rovině v České Třebové. Při Základní škole Ústí nad Orlicí, Bratří Čapků 1332 je od školního roku 2018/2019 otevřena inovativní třída s programem Začít spolu. Pro školní rok 2021/2022 byly otevřeny při Základní škole Ústí nad Orlicí, Bratří Čapků 1332 tři třídy s programem Začít spolu. Od 1. 9. 2023 vznikla v České Třebové soukromá základní škola pod názvem Škola zítřka, která se zaměřuje na výuku dle programu Začít spolu (1. stupeň) a Eduscrum (2. stupeň). Od školního roku 2022/2023 v území existují tři přípravné třídy. Dvě v SO ORP Česká Třebová (jedna na Základní škole a mateřské škole Rybník, jedna na Základní škole Česká Třebová, Nádražní ulice), jedna v SO ORP Ústí nad Orlicí při Základní škole Ústí nad Orlicí, Školní 75.

V zájmovém regionu fungují 2 základní umělecké školy (ZUŠ Česká Třebová, ZUŠ Jaroslava Kociana Ústí nad Orlicí) a 2 detašovaná pracoviště základních uměleckých škol: v Dolní Dobrouči (pobočka ZUŠ Letohrad) a v Brandýse nad Orlicí (pobočka ZUŠ Choceň). V oblasti zájmového vzdělávání fungují v území 2 domy dětí a mládeže – Dům dětí a mládeže Kamarád Česká Třebová, Dům dětí a mládeže Duha Ústí nad Orlicí.

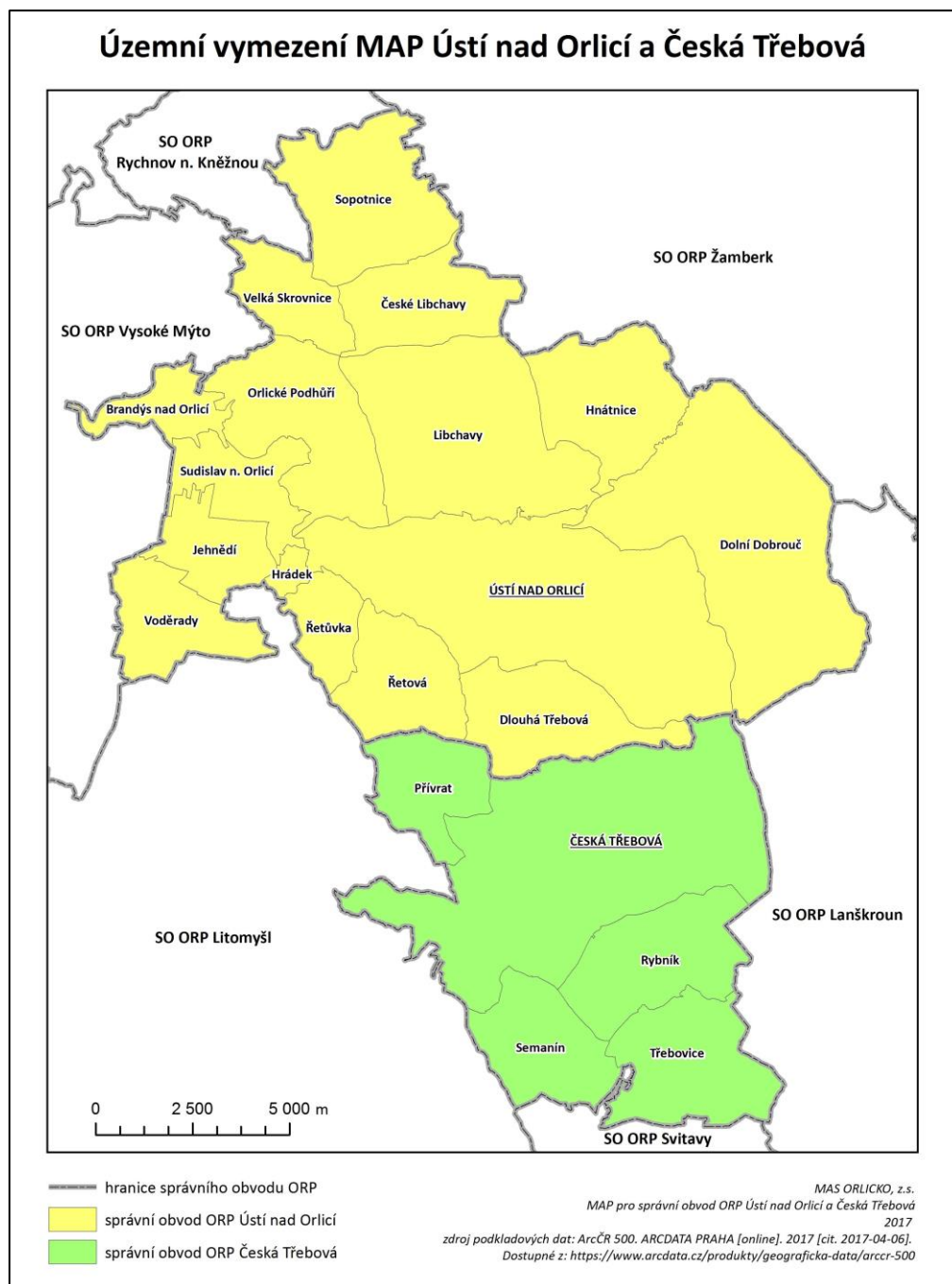
V oblasti neformálního vzdělávání funguje na Orlickoústecku a Českotřebovsku mnoho organizací – skauti, mladí hasiči, mateřská a rodinná centra, sportovní sdružení, myslivecká sdružení atd.

Pardubický kraj zřizuje v Ústí nad Orlicí Speciální základní školu, mateřskou školu a praktickou školu, která má celkem 11 součástí: základní škola, základní škola speciální, detašované pracoviště ZŠ a MŠ při Orlickoústecké nemocnici, školní družina, přípravný stupeň, školní internát, školní jídelna, speciálně pedagogické centrum Kamínek, praktická škola dvouletá, detašované pracoviště základní školy v České Třebové, detašované pracoviště speciální základní školy, mateřské školy a praktické školy při Domovu pod hradem Žampach.

Na území Orlickoústecka a Českotřebovska jsou Pardubickým krajem zřízena 2 gymnázia Gymnázium Česká Třebová a Gymnázium Ústí nad Orlicí. Dále pak 4 střední školy: Střední škola uměleckoprůmyslová Ústí nad Orlicí, Střední škola dopravní a technická Gustava Habrmana Česká Třebová, Střední škola automobilní

Ústí nad Orlicí, Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí.

Obr. 21: Územní vymezení MAP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová⁵⁶

⁵⁶ Zdroj: ArcČR 500, ARCDATA PRAHA (online), <https://www.arcdata.cz/produkty/geograficka-data/arccr-500>, zpracování vlastní.

1.1.4.1 Předškolní vzdělávání

Na Orlickoústecku a Českotřebovsku je obcemi zřízeno celkem 26 mateřských škol. Počet mateřských škol se v dlouhodobém trendu nemění. Jedná se o následující mateřské školy:

SO ORP Česká Třebová:

- Mateřská škola a základní škola Třebovice
- Mateřská škola Česká Třebová, Habrmanova;
- Mateřská škola Česká Třebová, U Koupaliště;
- Mateřská škola Česká Třebová, U Stadionu;
- Mateřská škola Česká Třebová, Vinohrady;
- Mateřská škola Na rovině v České Třebové;
- Základní škola a mateřská škola Rybník;
- Základní škola a mateřská škola Semanín;

SO ORP Ústí nad Orlicí:

- Mateřská škola Dolní Dobrouč;
- Mateřská škola Hnátnice;
- Mateřská škola Jasánek, Ústí nad Orlicí, Nerudova 136;
- Mateřská škola KLUBÍČKO Ústí nad Orlicí, Dělnická 67;
- Mateřská škola Lentilka, Ústí nad Orlicí, Heranova 1348;
- Mateřská škola Pastelka, Ústí nad Orlicí, Knapovec 8;
- Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Černovír 96;
- Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Na Výsluní 200;
- Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Pod Lesem 290;
- Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Sokolská 165;
- Základní škola a mateřská škola České Libchavy;
- Základní škola a mateřská škola Dlouhá Třebová;
- Základní škola a mateřská škola J. A. Komenského Brandýs nad Orlicí;
- Základní škola a mateřská škola Jehnědí;
- Základní škola a mateřská škola Libchavy;
- Základní škola a mateřská škola Orlické Podhůří;
- Základní škola a mateřská škola Řetová;
- Základní škola a mateřská škola Sopotnice, příspěvková organizace.

Ve školním roce 2017/2018 došlo ke zvýšení počtu běžných tříd mateřských škol z 65 na 67 (tab. 24), tento nárůst byl způsoben otevřením nové třídy v Mateřské škole Česká Třebová, Vinohrady a zrušením speciální třídy v Mateřské škole

KLUBÍČKO Ústí nad Orlicí, Dělnická 67. Od tohoto školního roku jediná speciální třída funguje v Mateřské škole Česká Třebová, Habrmanova.

Tab. 24: Vývoj počtu tříd a počtu dětí v mateřských školách SO ORP Česká Třebová a SO ORP Ústí nad Orlicí v časové řadě školních roků 2013/2014 až 2022/2023⁵⁷

Školní rok	Počet MŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet dětí ve speciálních třídách	Celkový počet pedagog. úvazků	Počet dětí na 1 pedagog. úvazek	Počet dětí na 1 třídu
2022/2023 ⁵⁸	18/19 ⁵⁹	44	0	980	0	97	?	?
2022/2023 ⁶⁰	4	25	1	518	12	52,7	10,06	20,38
2021/2022	26	68	1	1454	13	139,1	10,5	21,3
2020/2021	25	67	1	1488	12	137,1	10,9	22,1
2019/2020	25	67	1	1509	13	136,7	11	22,3
2018/2019	25	67	1	1512	12	132,2	11,5	22,4
2017/2018	25	67	1	1542	14	125,7	12,4	22,9
2016/2017	25	65	2	1502	24	123,4	12,4	22,8
2015/2016	25	65	2	1560	26	125	12,7	23,7
2014/2015	25	65	2	1609	27	126,8	12,9	24,4
2013/2014	25	65	2	1605	25	125,6	13	24,3

Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí zřizuje detašované pracoviště při Orlickoústecké nemocnici.

Od 1. 9. 2021 v České Třebové funguje další mateřská škola. Jedná se o soukromou, akreditovanou Mateřskou školu Na rovině v České Třebové. Mateřská škola je zapsána v Rejstříku škol.

V průběhu školního roku 2021/2022 byla otevřena nová třída v Mateřské škole Česká Třebová, U Koupaliště. Tato třída není v tab. 24. uváděna, protože byla otevřena až v průběhu školního roku, data ve výkazech se vztahují k datu 30. 9.

V oblasti předškolního vzdělávání působí v regionu také Dětský lesní klub Letokruh Česká Třebová a nově otevřený lesní klub Údolíčko v Rybníku. Kluby fungují na principech lesní pedagogiky a využívají prvky alternativních přístupů ke vzdělávání

⁵⁷ Zdroj: výkazy MŠMT S1-01 a R13-01, 2022, vlastní zpracování.

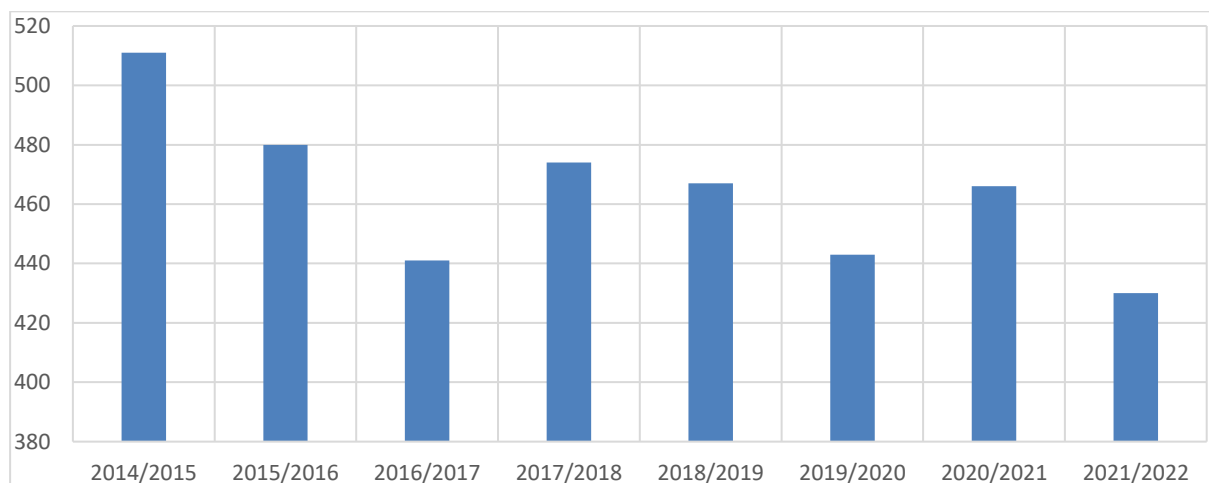
⁵⁸ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

⁵⁹ 18, resp. 19, protože v Libchavách jsou 2 oddělená pracoviště.

⁶⁰ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

(např. Montessori, Waldorfská pedagogika). Dále se na péči o děti předškolního věku podílejí 2 dětské skupiny (DS Jasmínka v České Třebové, DS Babiččina zahrada v Dlouhé Třebové) a 1 dětský klub (Dětský klub Fialka v Ústí nad Orlicí).

Obr. 12: Vývoj počtu dětí, které nastoupily do mateřských škol v SO ORP Česká Třebová a SO ORP Ústí nad Orlicí ve školních rocích 2013/2014 až 2021/2022⁶¹

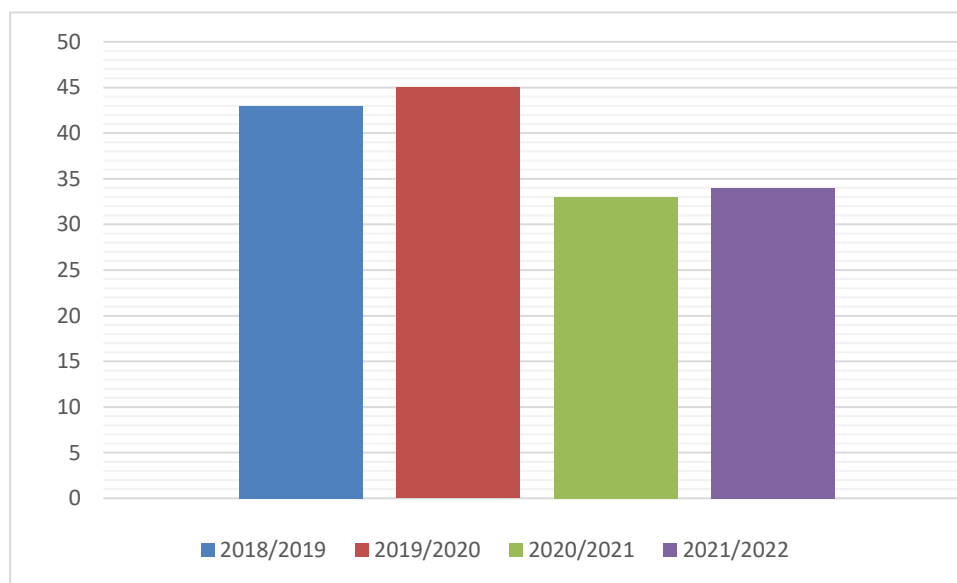

Obr. 12 znázorňuje vývoj počtu dětí, které nastoupily do mateřských škol ve SO ORP Ústí nad Orlicí a SO ORP Česká Třebová. Dle rozložení jednotlivých školních roků se lze domnívat, že počet dětí, které nastoupily do mateřské školy je ovlivněn jednak demografickou křivkou, tak zavedením povinného posledního předškolního roku od školního roku 2017/2018, kdy mezi školními roky 2016/2017 a 2017/2018 došlo k nárůstu nastoupivších dětí. Ze sledovaného období školních roků 2014/2015 až 2021/2022 nastoupilo do předškolního vzdělávání nejméně dětí ve školním roce 2021/2022 a to 430. V souvislosti s vývojem počtu dětí, které nastoupily do mateřských škol, lze z výkazu S1-01 zjistit i počet žádostí o přijetí do mateřské školy, kterým nebylo vyhověno. Ve školním roce 2021/2022 se jednalo o 110 žádostí. Nejvyšší převis žádostí měla Mateřská škola Česká Třebová, U Koupaliště a to 20 nevyhověných žádostí. Zároveň, ale tato mateřská škola v průběhu školního roku 2021/2021 dodatečně otevřela novou třídu a provedla dodatečný zápis, takže v reálu byl počet nevyhověných žádostí nižší. Další mateřské školy s vysokým počtem nevyhověných žádostí pro školní rok 2021/2022: Mateřská škola Klubičko Ústí nad Orlicí, Dělnická 67 (18) a Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Pod Lesem 290 (14). Od školního roku 2016/2017 došlo k nárůstu dětí s priznanými podpurnými opatřeními. Tento nárůst byl způsoben novelou školského zákona a uzákoněním

⁶¹ Zdroj: výkazy MŠMT S1-01, 2022, vlastní zpracování.

vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, kdy školská poradenská zařízení (PPP a SPC) začala dětem s SVP přidělovat 5 stupňů podpůrných opatření. Na základě výkazů MŠMT (výkaz S1-01) je na obr. 13 znázorněn vývoj počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v MŠ. Ve školním roce 2022/2023 nastoupilo do MŠ v ORP Česká Třebová 166 dětí⁶². Ve školním roce 2022/2023 nastoupilo do MŠ v ORP Ústí nad Orlicí 332 dětí⁶³.

Obr. 13: Vývoj počtu dětí s SVP v mateřských školách SO ORP Česká Třebová a SO ORP Ústí nad Orlicí ve školních rocích 2013/2014 až 2021/2022⁶⁴

Obr. 13 znázorňuje věkovou strukturu dětí v mateřských školách ve školních rocích 2020/2021 a 2021/2022. Ve školním roce 2020/2021 bylo v běžných třídách mateřských škol 179 dvouletých dětí, kterým byly tři roky až v průběhu školního roku. Ve školním roce 2021/2022 bylo těchto dětí 134. Jedná se cca o 10 % dětí z celkového počtu dětí v běžných třídách. Ve školním roce 2021/2022 bylo 83 dětí s odkladem školní docházky, což je o 13 více než ve školním roce 2020/2021. Ve školním roce 2022/2023 nastoupilo do MŠ v SO ORP Česká Třebová 22 dětí v režimu SVP⁶⁵. Ve školním roce 2022/2023 nastoupilo do MŠ v ORP Ústí nad Orlicí 19 dětí v režimu SVP⁶⁶.

⁶² Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

⁶³ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

⁶⁴ Zdroj: výkazy MŠMT S1-01, 2022, vlastní zpracování.

⁶⁵ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

⁶⁶ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

Tab. 25: Věková struktura dětí v mateřských školách SO ORP Česká Třebová a SO ORP Ústí nad Orlicí v porovnání školních roků 2020/2021 a 2021/2022⁶⁷.

2020/2021			2021/2022		
Děti narozené v období	Počet v běžných třídách	Počet ve speciálních třídách	Děti narozené v období	Počet v běžných třídách	Počet ve speciálních třídách
1.9.2018-30.9.2018	1	0	1.9.2019-30.9.2019	1	0
1.1.2018-31.8.2018	82	0	1.1.2019-31.8.2019	57	0
1.9.2017-31.12.2017	96	0	1.9.2018-31.12.2018	76	0
1.9.2016-31.8.2017	396	0	1.9.2017-31.8.2018	386	1
1.9.2015-31.8.2016	400	1	1.9.2016-31.8.2017	425	3
1.9.2014-31.8.2015	443	7	1.9.2015-31.8.2016	426	4
1.9.2013-31.8.2014	69	4	1.9.2014-31.8.2015	82	5
31.8.2013 a dříve	1	0	31.8.2014 a dříve	1	0

Vývoj obsazenosti mateřských škol zřizovaných obcemi je vyjádřen na obr. 14 a obr. 15. Ve školním roce 2021/2022 se celková obsazenost mateřských škol za zájmové území pohybovala okolo 81 %. Všechny mateřské školy z Orlickoustecka a Českotřebovska jsou dlouhodobě z více než 50 % naplněny. Ve školním roce 2021/2022 měly obsazenost vyšší než 90 % v Základní a mateřské škole Dlouhá Třebová, Mateřské škole Dolní Dobrouč, Mateřské škole Ústí nad Orlicí, Pod Lesem 290 a Mateřské škole Jasánek, Ústí nad Orlicí, Nerudova 136. Nejnižší obsazenost byla ve školním roce 2021/2022 v nově otevřené Mateřské škole Na Rovině v České Třebové.

V roce 2022/2023 bylo v MŠ v SO ORP Česká Třebová:

- 13 dětí v běžné třídě, které se narodily v období 1. 1. 2020 – 31. 8. 2020
- 30 dětí v běžné třídě, které se narodily v období 1. 9. 2019 – 31. 12. 2019
- 137 dětí v běžné třídě, které se narodily v období 1. 9. 2018 – 31. 8. 2019
- 156 dětí v běžné třídě, které se narodily v období 1. 9. 2017 – 31. 8. 2018, z toho 5 dětí ve speciální třídě
- 160 dětí v běžné třídě, které se narodily v období 1. 9. 2016 – 31. 8. 2017, z toho 4 děti ve speciální třídě
- 22 dětí v běžné třídě, které se narodily v období 1. 9. 2015 – 31. 8. 2016, z toho 3 děti ve speciální třídě⁶⁸

⁶⁷ Zdroj: výkazy MŠMT S1-01, 2022, vlastní zpracování.

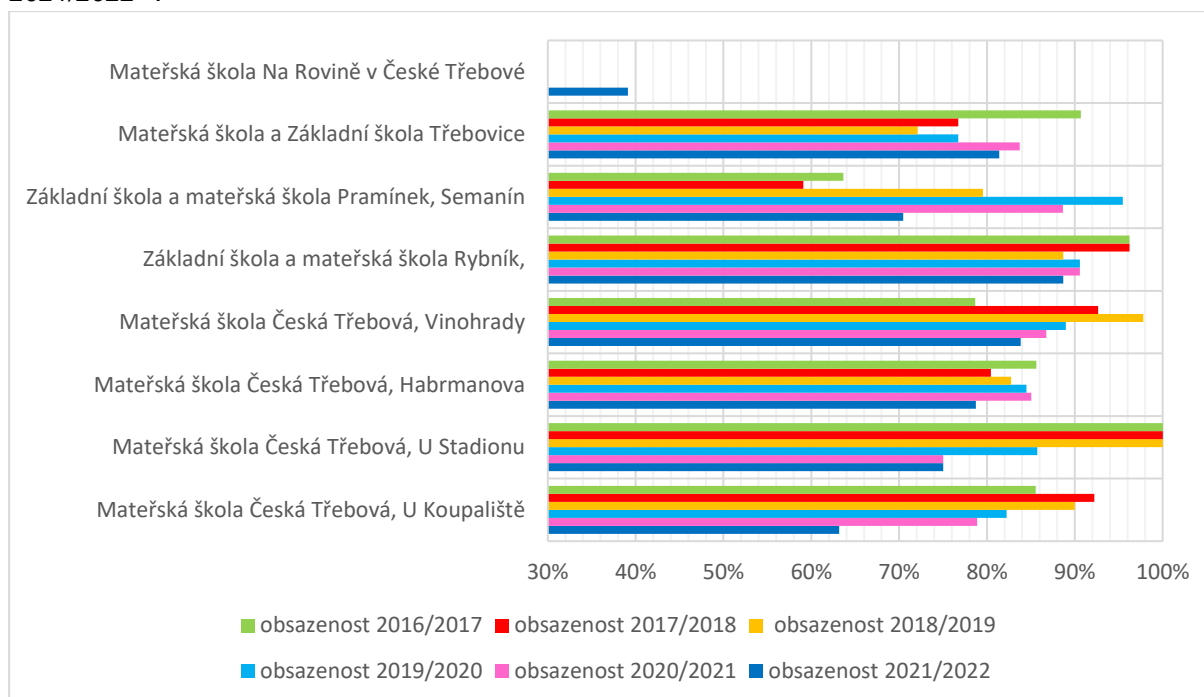
⁶⁸ Zdroj: *Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.*

Věkové složení dětí⁶⁹:

Narození	Číslo řádku	Běžné třídy			
		Počet dětí		z toho nově nastoupivší	
		celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky
a	b	2	3	2a	3a
1. 9. 2020 - 30. 9. 2020	2401a	1	0	1	0
1. 1. 2020 - 31. 8. 2020	2401b	47	21	47	21
1. 9. 2019 - 31. 12. 2019	2401c	72	40	64	38
1. 9. 2018 - 31. 8. 2019	2402	252	135	147	76
1. 9. 2017 - 31. 8. 2018	2403	280	128	38	16
1. 9. 2016 - 31. 8. 2017	2404	279	137	32	13
1. 9. 2015 - 31. 8. 2016	2405	49	15	3	1
31. 8. 2015 a dříve	2406	0	0	0	0

- Sl. 2a, 4a: Uvedou se děti, které **nově** nastoupily do vykazující mateřské školy ve školním roce 2022/2023 (netýká se dětí vzdělávaných ve zbývajících době podle § 34 odst. 10 a dětí s individuálním vzděláváním podle § 34b školského zákona).

Obr. 14: Obsazenost mateřských škol v SO ORP Česká Třebová ve školních rocích 2016/2017–2021/2022⁷⁰.

Ve školním roce 2022/2023 byla ZŠ a MŠ Třebovice obsazena z 86%, ZŠ a MŠ Pramínek obsazena z 68%, ZŠ a MŠ Rybník obsazena z 85%, MŠ Vinohrady obsazena z 76%, MŠ Habrmanova obsazena z 75%, MŠ U Stadionu obsazena z 79% a MŠ U Koupaliště obsazena z 82%⁷¹.

Ve školním roce 2022/2023 byla v MŠ SO ORP Ústí nad Orlicí následující obsazenost (počet dětí/kapacita): ZŠ a MŠ Jehnědí: obsazenost 28/28, MŠ a ZŠ

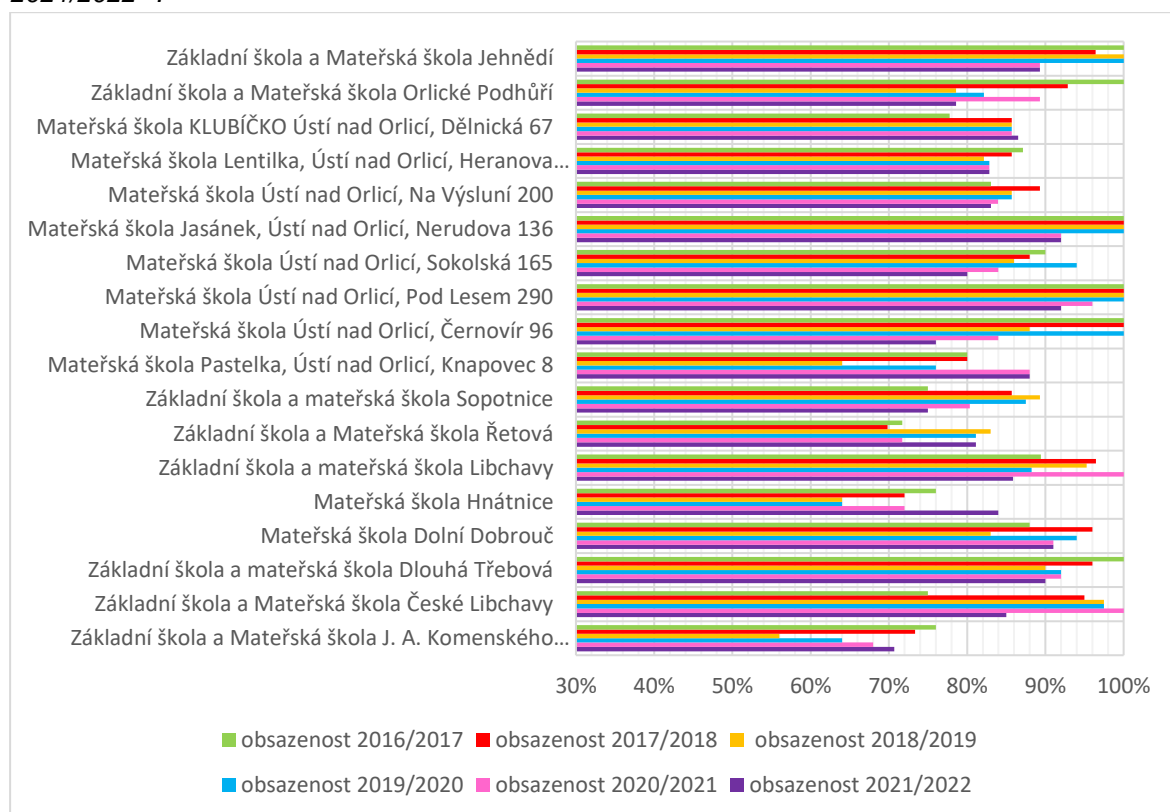
⁶⁹ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

⁷⁰ Zdroj: výkazy MŠMT S1-01, Rejstřík škol a školských zařízení, 2022, vlastní zpracování.

⁷¹ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

Orlické Podhůří: obsazenost 24/28, MŠ Klubíčko Ústí nad Orlicí: obsazenost 115/126, MŠ Lentilka Ústí nad Orlicí: obsazenost 120/140, MŠ Na Výsluní, Ústí nad Orlicí: obsazenost 96/112, MŠ Jasánek, Ústí nad Orlicí: obsazenost 22/25, MŠ Sokolská, Ústí nad Orlicí: obsazenost 41/50, MŠ Pod Lesem, Ústí nad Orlicí: obsazenost 49/50, MŠ Černovír, Ústí nad Orlicí: obsazenost 23/25, MŠ Pastelka, Ústí nad Orlicí: obsazenost 24/25, ZŠ a MŠ Sopotnice: obsazenost 41/56, ZŠ a MŠ Řetová: obsazenost 44/53, ZŠ a MŠ Libchavy: obsazenost 76/85, MŠ Hnátnice: obsazenost 41/50, MŠ Dolní Dobrouč: obsazenost 91/100, ZŠ a MŠ Dlouhá Třebová: obsazenost 50/50, ZŠ a MŠ České Libchavy: obsazenost 36/40, ZŠ a MŠ JAK Brandýs nad Orlicí: obsazenost 59/75⁷².

Obr. 15: Obsazenost mateřských škol v SO ORP Ústí nad Orlicí ve školních rocích 2016/2017–2021/2022⁷³.

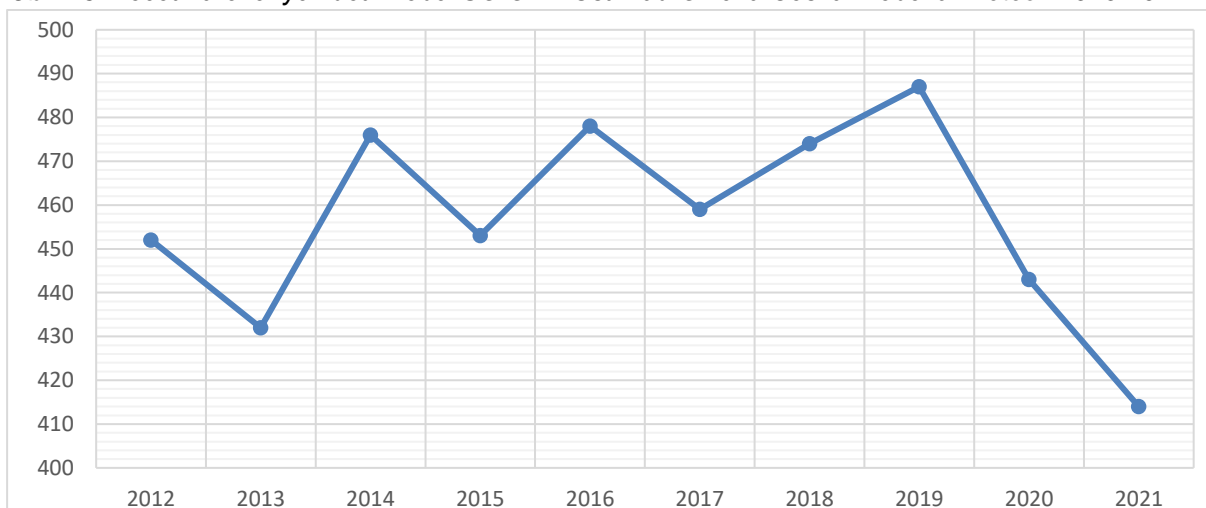

⁷² Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

⁷³ Zdroj: výkazy MŠMT S1-01, Rejstřík škol a školských zařízení, 2022, vlastní zpracování.

Očekávaný vývoj dětí v mateřských školách lze odvodit od křivky počtu narozených dětí (obr. 15). Největší nárůst v počtu narozených dětí byl zaznamenán mezi roky 2013 a 2014 a dále pak v roce 2019. Od roku 2019 dochází, ale k poklesu počtu narozených dětí. Z celkového pohledu se tento úbytek narozených dětí začne, projevovat po roce 2022, kdy do mateřských škol začnou přicházet nižší počty dětí. Nedá se, ale předpokládat, že by docházelo k hromadnému zavírání mateřských škol, jelikož se jedná o vypočítaný pokles na celé správní obvody ORP. Samozřejmě situace v jednotlivých obcích může být odlišná. Vše se, ale odvíjí od kapacit jednotlivých mateřských škol (prostorových i personálních), migrace, postoje zřizovatele a preferencí rodičů ve volbě mateřské školy pro své dítě.

Obr. 16: Počet narozených dětí v obci SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová v letech 2010-2021⁷⁴.

Vývoj počtu učitelů v přepočtu na plně zaměstnané je znázorněn na obr. 17 a v porovnání s absolutním počtem učitelů na obr. 18. Dle celkového trendu počtu učitelů převedeného na plně zaměstnané je vidět nárůst jednotkový nárůst počtu učitelů. Lze tedy konstatovat, že se jedná o stabilní situaci. Z pohledu zastoupení nekvalifikovaných pedagogů v mateřských školách (obr. 17) je zřetelné zavedení povinného vzdělání pedagogických pracovníků pro práci s dětmi. Jestli budou v budoucnu moci učit i nekvalifikovaní pedagogové je závislé na MŠMT. Pokud by k této situaci došlo, pravděpodobně by proběhl procentuální nárůst nekvalifikovaných pedagogů v mateřských školách. V dlouhodobém trendu, ale procento nekvalifikovaných pedagogů nepřevyšuje hodnotou 5 %.

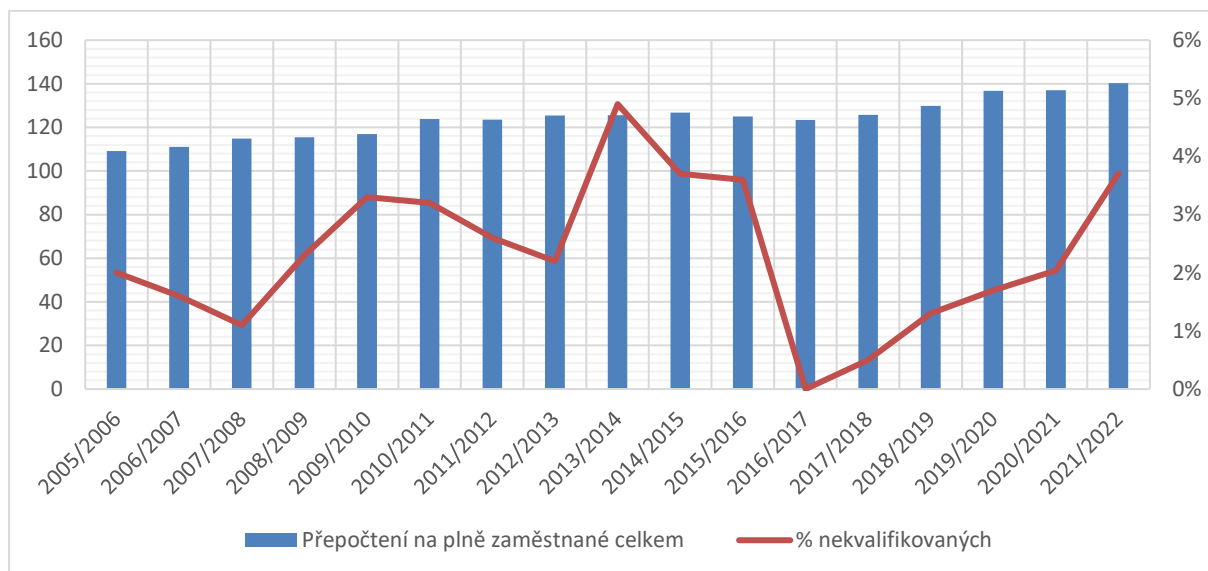
V roce 2022 se v území ORP Česká Třebová narodilo 156 dětí⁷⁵ a v ORP Ústí nad Orlicí 260 dětí⁷⁶.

⁷⁴ Zdroj: ČSÚ, 2022.

⁷⁵ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/x/spravni_obvod_ceska_trebova

⁷⁶ Zdroj: https://www.czso.cz/csu/x/spravni_obvod_usti_nad_orlici

Obr. 17: Vývoj počtu učitelů přepočteného na plně zaměstnané a procenta nekvalifikovaných učitelů působících v mateřských školách ve školním roce 2005/2006 až 2021/2022⁷⁷.

Ve školním roce 2022/2023 bylo ORP Česká Třebová v MŠ zaměstnáno 52,7 učitelů (přepočteno na plně zaměstnané), z toho 3,8% procenta nekvalifikovaných⁷⁸.

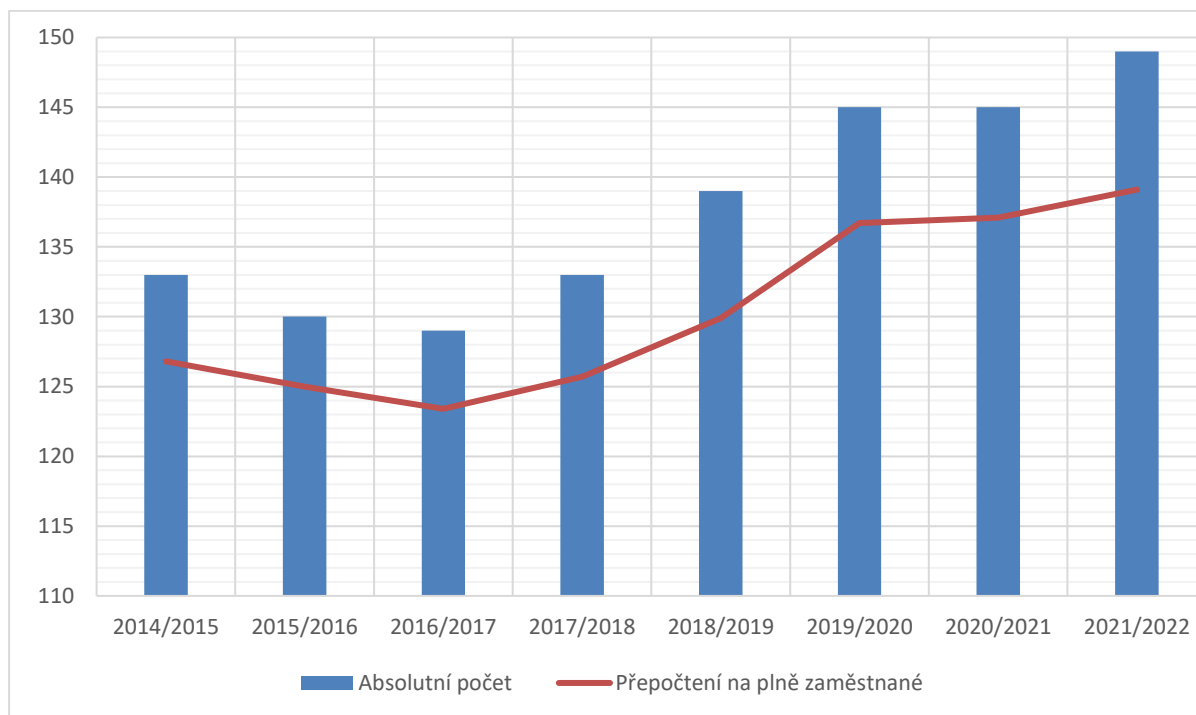
Ve školním roce 2022/2023 bylo ORP Ústí nad Orlicí v MŠ zaměstnáno 89,2 učitelů (přepočteno na plně zaměstnané), z toho 1,7% procenta nekvalifikovaných⁷⁹.

⁷⁷ Zdroj: výkazy MŠMT R13-01, 2022, vlastní zpracování.

⁷⁸ Zdroj: *Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.*

⁷⁹ Zdroj: *Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.*

Obr. 18: Porovnání absolutního počtu učitelů k přepočtu na plně zaměstnané za školní roky 201/2015 až 2021/2022 v mateřských školách⁸⁰.

Nárůst absolutního počtu učitelů v mateřských školách je dán změnou financování mateřských škol a otevřením dvou nových tříd v České Třebové a mateřské školy v České Třebové. Od školního roku 2016/2017 do školního roku 2021/2021 došlo k nárůstu o 20 učitelů (15,7 úvazků).

Dle výkazu MŠMT R13-01 ve školním roce 2020/2021 působilo v 25 mateřských školách 16 asistentů pedagoga (11,83 úvazků), ve školním roce 2021/2022 bylo v 26 mateřských školách také 16 asistentů pedagoga (12,06 úvazků). Zároveň v mateřských školách fungují nepedagogické pozice školních asistentů, které školy financovaly z výzev Šablon I až III. V novém dotačním období lze ve financování nepedagogických pracovníků z výzev Šablon dále pokračovat.

Ve školním roce 2022/2023 v ORP Česká Třebová byl absolutní počet učitelů 55 (přepočteno na plně zaměstnané: 52,7⁸¹).

Ve školním roce 2022/2023 bylo ORP Ústí nad Orlicí byl absolutní počet učitelů 97 (přepočteno na plně zaměstnané 89,2⁸²).

Investiční a neinvestiční potřeby mateřských škol jsou uvedeny ve strategické části dokumentu MAP, konkrétně se jedná o Strategický rámec MAP a přehled

⁸⁰ Zdroj: Výkazy MŠMT R13-01, 2022, vlastní zpracování.

⁸¹ Zdroj: *Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.*

⁸² Zdroj: *Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.*

neinvestičních aktivit škol. Projektové záměry zařazené do Strategického rámce MAP mají souhlas zřizovatele se zařazením do tabulky investičních priorit Strategického rámce MAP.

1.1.4.2 Základní vzdělávání

Obcemi SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová je zřízeno celkem 21 základních škol. Počet základních škol od školního roku 2015/2016 neměnil. V území ještě funguje Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí, která je zřizována krajem a v České Třebové soukromá základní škola Na rovině, která je od 1. 9. 2022 zapsána v rejstříku MŠMT. Jedná se o tyto základní školy zřizované obcemi:

SO ORP Česká Třebová:

- Mateřská škola a základní škola Třebovice;
- Základní škola a mateřská škola Rybník;
- Základní škola a mateřská škola Pramínek Semanín;
- Základní škola Česká Třebová, Habrmanova ulice;
- Základní škola Česká Třebová, Nádražní ulice;
- Základní škola Česká Třebová, Ústecká ulice.

SO ORP Ústí nad Orlicí:

- Základní škola a mateřská škola J. A. Komenského Brandýs nad Orlicí;
- Základní škola a mateřská škola České Libchavy;
- Základní škola a mateřská škola Dlouhá Třebová;
- Základní škola a mateřská škola Jehnědí;
- Základní škola a mateřská škola Libchavy;
- Základní škola a mateřská škola Orlické Podhůří;
- Základní škola a Mateřská škola Řetová;
- Základní škola a mateřská škola Sopotnice;
- Základní škola Dolní Dobrouč;
- Základní škola Hnátnice;
- Základní škola Ústí nad Orlicí, Bratří Čapků 1332;
- Základní škola Ústí nad Orlicí, Komenského 11;
- Základní škola Ústí nad Orlicí, Třebovská 147;
- Základní škola Ústí nad Orlicí, Školní 75;
- Základní škola Velká Skrovnice

Ve školním roce 2021/2022 se v základních školách, které jsou zřízeny obcemi, vzdělávalo celkem 3 713 žáků v 192 třídách (tab. 26). Ve školním roce 2021/2022 se dle výkazů MŠMT (M3) na Speciální základní škole, mateřské škole a praktické škole Ústí nad Orlicí vzdělávalo 126 žáků.

Dlouhodobě se počet základních škol v zájmové regionu nemění. Počet tříd reaguje na aktuální počty žáků v jednotlivých ročnících, kdy v současné době jsou silnější ročníky zastoupeny hlavně na prvním stupni.

Ve školním roce 2022/2023 se v území SO ORP Česká Třebová vzdělávalo 1468 dětí v 71 třídách.

Tabulka 26 Celkový počet základních škol zřizovaných obcemi ze SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová v letech 2015/2016 až 2022/2023⁸³

Školní rok	Počet ZŠ	Počet běžných tříd	Počet tříd 1. stupně	Počet speciálních tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet dětí ve speciálních třídách
2022/2023 ⁸⁴	15	124	80	0	2268	0
2022/2023 ⁸⁵	6	71	43	0	1468	0
2021/2022	21	192	119	0	3713	0
2020/2021	21	188	119	0	3722	0
2019/2020	21	184	117	0	3711	0
2018/2019	21	179	115	0	3776	0
2017/2018	21	174	112	0	3714	0
2016/2017	21	176	113	0	3754	0
2015/2016	21	172	109	0	3698	0

Tab. 27 znázorňuje přehled základních škol s rozdělením na úplné a neúplné základní školy ve školním roce 2021/2022. Na Orlickoústecku a Česko-třebovsku je celkem 12 neúplných základních škol. V této tabulce jsou uvedeny i počty škol, které jsou zřizované obcemi, krajem nebo jsou soukromé. Úplné základní školy nalezneme v Ústí nad Orlicí, České Třebové, Dolní Dobrouči, Libchavách, Brandýse nad Orlicí a Sopotnici.

⁸³ Zdroj: Výkazy MŠMT M3, 2022, vlastní zpracování.

⁸⁴ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

⁸⁵ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

Tabulka 27 Přehled úplných a neúplných škol ve SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová ve školním roce 2021/2022⁸⁶

Obec	SO ORP	Počet ZŠ	Zřizovatel	Počet úplných škol	Počet neúplných škol
Brandýs nad Orlicí	Ústí n. Orlicí	1	Obec	1	0
Česká Třebová	Čes. Třebová	4	3 školy obec, 1 škola soukromník	3	1
České Libchavy	Ústí n. Orlicí	1	Obec	0	1
Dlouhá Třebová	Ústí n. Orlicí	1	Obec	0	1
Dolní Dobrouč	Ústí n. Orlicí	1	Obec	1	0
Hnátnice	Ústí n. Orlicí	1	Obec	0	1
Jehnědí	Ústí n. Orlicí	1	Obec	0	1
Libchavy	Ústí n. Orlicí	1	Obec	1	0
Orlické Podhůří	Ústí n. Orlicí	1	Obec	0	1
Rybník	Čes. Třebová	1	Obec	0	1
Řetová	Ústí n. Orlicí	1	Obec	0	1
Semanín	Čes. Třebová	1	Obec	0	1
Sopotnice	Ústí n. Orlicí	1	Obec	1	0
Třebovice	Čes. Třebová	1	Obec	0	1
Ústí nad Orlicí	Ústí n. Orlicí	5	4 školy obec, 1 škola kraj	4	1
Velká Skrovnice	Ústí n. Orlicí	1	Obec	0	1

V České Třebové byly ve školním roce 2022/2023 4 ZŠ, z toho 3 úplné a 1 neúplná, v Rybníku 1 ZŠ, z toho právě 1 neúplná, v Semaníně 1 ZŠ, z toho právě 1 neúplná a v Třebovicích 1 ZŠ, z toho právě 1 neúplná⁸⁷.

V SO ORP Česká Třebová: Brandýs na Orlicí: 1 ZŠ, z toho 1 úplná a 0 neúplných ZŠ; České Libchavy: 1 ZŠ, z toho 0 úplných a 1 neúplná ZŠ; Dlouhá Třebová: 1 ZŠ, z toho 0 úplných a 1 neúplná ZŠ; Dolní Dobrouč: 1 ZŠ, z toho 1 úplná a 0 neúplných ZŠ; Hnátnice: 1 ZŠ, z toho 0 úplných a 1 neúplná ZŠ; Jehnědí: 1 ZŠ, z toho 0 úplných a 1 neúplná ZŠ; Libchavy: 1 ZŠ, z toho 1 úplná a 0 neúplných ZŠ; Orlické Podhůří: 1 ZŠ, z toho 0 úplných a 1 neúplná ZŠ; Řetová: 1 ZŠ, z toho 0 úplných a 1 neúplná ZŠ; Sopotnice: 1 ZŠ, z toho 1 úplná a 0 neúplných ZŠ; Ústí nad Orlicí: 4 ZŠ, z toho 3 úplné a 1 neúplná ZŠ; Velká Skrovnice: 1 ZŠ, z toho 0 úplných a 1 neúplná ZŠ⁸⁸.

⁸⁶ Zdroj: Webové stránky škol, 2022.

⁸⁷ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

⁸⁸ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

Tabulka 28 Malotřídní základní školy zřizované obcemi ve SO ORP Ústí nad Orlicí (ŠR 2022/2023⁸⁹) a Česká Třebová (ŠR 2022/2023)⁹⁰

Obec	SO ORP	Počet žáků vzdělávajících h se v malotřídní ZŠ	Kapacita školy	Počet jednotřídních	Počet dvoutřídních	Počet trojtřídních	Počet čtyřtřídních
České Libchavy	Ústí nad Orlicí	39	60	0	0	1	0
Dlouhá Třebová	Ústí nad Orlicí	60	120	0	0	0	1
Hnátnice	Ústí nad Orlicí	26	60	0	0	1	0
Jehnědí	Ústí nad Orlicí	43	50	0	0	1	0
Orlické Podhůří	Ústí nad Orlicí	32	50	0	0	1	0
Rybník	Česká Třebová	64	80	0	0	0	1
Řetová	Ústí nad Orlicí	49	100	0	0	1	0
Semanín	Česká Třebová	49	65	0	0	1	0
Sopotnice ⁹¹	Ústí nad Orlicí	98	190 ⁹²	0	0	1	0
Třebovice	Česká Třebová	33	55	0	0	1	0
Ústí nad Orlicí ⁹³	Ústí nad Orlicí	32	80	0	0	1	0
Velká Skrovnice	Ústí nad Orlicí	21	25	0	2	0	0

Strukturu malotřídních základních škol lze komentovat na základě tab. 28. V zájmové regionu se nachází celkem 12 malotřídních základních škol. Z těchto 12 základních škol se 11 nachází ve vesnicích. Kromě základních škol v Ústí nad Orlicí, Hnátnici a Velké Skrovnici se vždy jedná o sloučené základní školy s mateřskou školou. Pro porovnání je v tab. 28 uveden počet žáků navštěvující základní školu ve školním roce 2021/2022 a ve školním roce 2022/2023 kapacita školy dle Rejstříku škol a školských zařízení. Dle počtu žáků, kteří navštěvují malotřídní základní školu, se poté odvíjí i počet tříd, kolik bude základní škola mít. Nejvíce tříd má Základní škola a mateřská škola Dlouhá Třebová a Základní škola a mateřská škola Rybník a to 4 třídy. Nejčastěji jsou malotřídní základní školy trojtřídní, v menším počtu případů dvojtřídní. Obsazenost základních škol zřizovaných obcemi SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová je znázorněna na obr. 19. Průměrná obsazenost základních škol za zájmové území byla ve školním roce 2021/2022 65 %. Školou s dlouhodobě nejvyšší obsazeností je Základní škola Libchavy, kdy za posledních šest školních roků obsazenost základní školy dosahuje více než 93 %. Dalšími školami, které dlouhodobě dosahují obsazenost vyšší než 80 % jsou Základní a mateřská škola

⁸⁹ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

⁹⁰ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

⁹¹ V ZŠ a MŠ Sopotnice je první stupeň veden jako malotřídní základní škola. Počet žáků je vztažen k počtu žáků na 1. stupni ZŠ.

⁹² Kapacita celé ZŠ.

⁹³ Jedná se o Základní školu Ústí nad Orlicí, Školní 75.

Jehnědí, Základní škola Ústí nad Orlicí, Bratří Čapků 1332 a Základní škola Česká Třebová, Habrmanova ulice.

Pro školní rok 2022/2023 byly v zájmovém území otevřeny 3 přípravné třídy, a to v Základní a mateřské škole Rybník, Základní škole Česká Třebová, Nádražní ulice a Základní škole Ústí nad Orlicí, Školní 75.

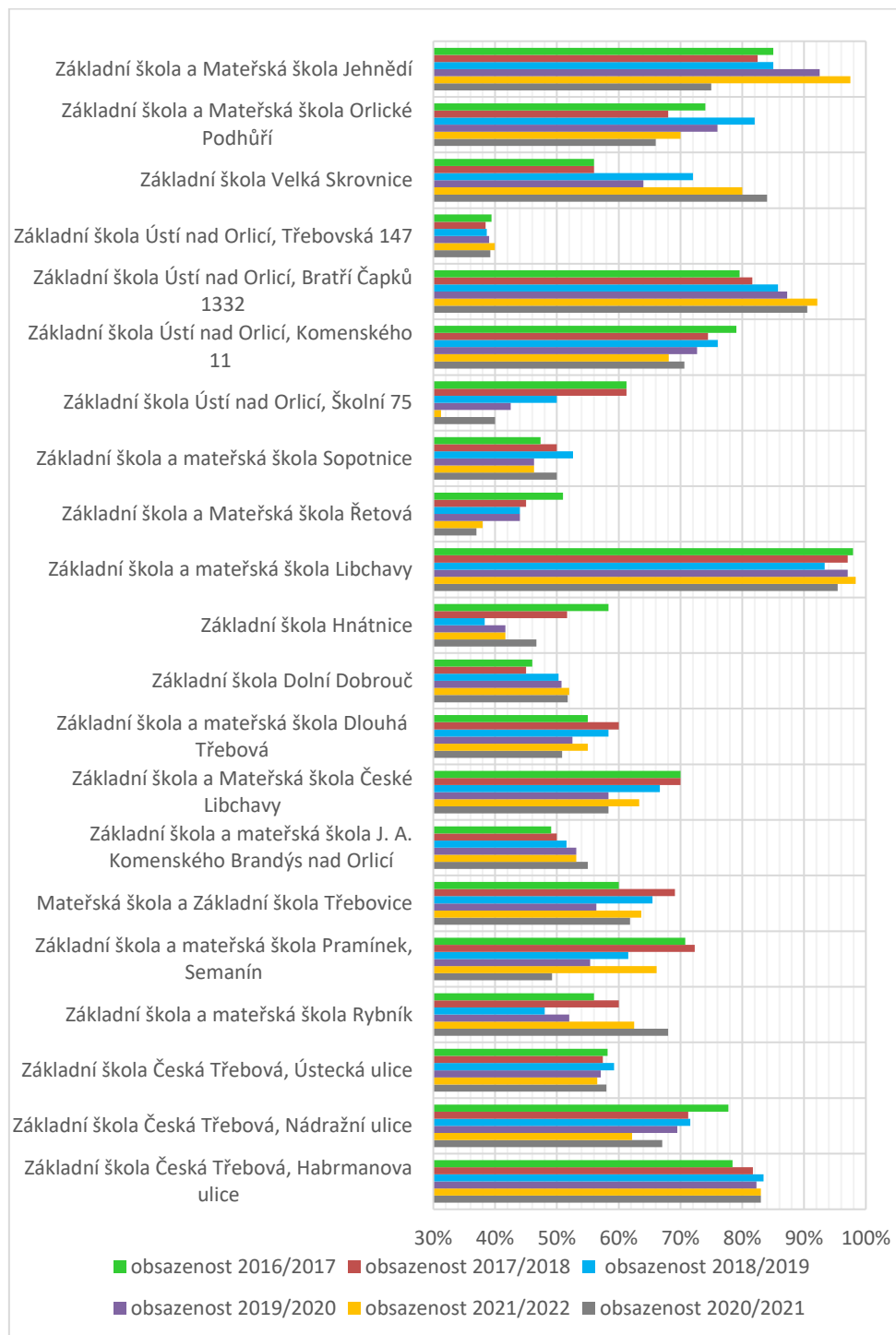
Ve školním roce 2022/2023 byla průměrná obsazenost základních škol v SO ORP Česká Třebová 69% (zaokrouhleno) – ZŠ a MŠ Třebovice měla obsazenost 60%, ZŠ a MŠ Pramínek měla obsazenost 75%, ZŠ a MŠ Rybník měla obsazenost 80%, ZŠ Česká Třebová v Ústecké ulici měla obsazenost 60%, ZŠ Česká Třebová v Nádražní ulici měla obsazenost 59% a ZŠ Česká Třebová v Habrmanově ulici měla obsazenost 81%⁹⁴.

Ve školním roce 2022/2023 byla v ZŠ v SO ORP Ústí nad Orlicí následující obsazenost (počet žáků/kapacita): ZŠ a MŠ Jehnědí: obsazenost 43/50 (počet žáků/kapacita); ZŠ a MŠ Orlické Podhůří: obsazenost 32/50; ZŠ Velká Skrovnice: obsazenost 21/25; ZŠ Ústí nad Orlicí, Třebovská: obsazenost 206/533; ZŠ Ústí nad Orlicí, Bří Čapků: obsazenost 208/675; ZŠ Ústí nad Orlicí, Komenského: obsazenost 430/630; ZŠ Ústí nad Orlicí, Školní: obsazenost 32/80; ZŠ a MŠ Sopotnice: obsazenost 102/190; ZŠ a MŠ Řetová: obsazenost 49/100; ZŠ a MŠ Libchavy: obsazenost 248/250; ZŠ Dolní Dobrouč: obsazenost 207/400; ZŠ a MŠ Dlouhá Třebová: obsazenost 40/120; ZŠ a MŠ České Libchavy: obsazenost 39/60; ZŠ a MŠ JAK Brandýs nad Orlicí: obsazenost 165/320⁹⁵.

⁹⁴ Zdroj: *Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.*

⁹⁵ Zdroj: *Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.*

Obr. 19: Obsazenost základních škol zřizovaných obcemi v porovnání s celkovou kapacitou základních škol ve školních roce 2016/2017 – 2021/2022⁹⁶

⁹⁶ Zdroj: výkazy MŠMT M3, Rejstřík škol a školských zařízení, 2022, vlastní zpracování.

Tabulka 29 Počty tříd a žáků v základních školách zřizovaných obcemi v SO ORP Ústí nad Orlicí (ŠR 2022/2023⁹⁷) a Česká Třebová (ŠR 2022/2023⁹⁸)

Obec	SO ORP	Počet ZŠ	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na ZŠ	Průměrný počet žáků na třídu
Brandýs nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	1	9	165	170	18,3
Česká Třebová	Česká Třebová	3	61	1322	441	21,6
České Libchavy	Ústí nad Orlicí	1	3	39	39	13
Dlouhá Třebová	Ústí nad Orlicí	1	4	60	66	12
Dolní Dobrouč	Ústí nad Orlicí	1	13	207	208	15,9
Hnátnice	Ústí nad Orlicí	1	3	25	25	8,3
Jehnědí	Ústí nad Orlicí	1	3	43	43	14,3
Libchavy	Ústí nad Orlicí	1	11	148	236	13,5
Orlické Podhůří	Ústí nad Orlicí	1	3	32	35	32,2
Rybník	Česká Třebová	1	4	64	64	16
Řetová	Ústí nad Orlicí	1	3	49	49	16,3
Semanín	Česká Třebová	1	3	49	49	16,3
Sopotnice	Ústí nad Orlicí	1	8	102	102	12,75
Třebovice	Česká Třebová	1	3	33	33	11
Ústí nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	4	61	1276	322	20,4
Velká Skrovnice	Ústí nad Orlicí	1	2	21	20	10,5
Celkem		21	194	3635	1902	15,77

Jedním z dalších ukazatelů obsazenosti základních škol může být i průměrný počet žáků na třídu (tab. 29). Nejvyššího průměrného počtu žáků na třídu dosahují městské základní školy (Česká Třebová, Ústí nad Orlicí) a základní škola v Libchavách. Naopak nejnižší průměrné počty žáků na třídu jsou v malotřídních školách v Hnátnici a ve Velké Skrovnici. Je nutno zmínit, že počty žáků ve školním roce 2021/2022 v jarních měsících ovlivnil i počet žáků z Ukrajiny, kteří do škol nastoupili. Někteří v zájmovém regionu zůstali jen krátkodobě, přesné počty těch, kteří zůstali v České republice se projeví při vyplňování výkazu M3 v září 2022.

Od školního roku 2016/2017 dochází k nárůstu žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními. Tento nárůst byl způsoben novelou školského zákona a uzákoněním vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, kdy školská poradenská zařízení (PPP a SPC) začala žákům s SVP přidělovat 5 stupňů podpůrných opatření. Tab. 30 znázorňuje vývoj počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v průběhu posledních třech školních roků.

Tab. 30: Počty žáků s SVP v základních školách zřizovaných obcemi v SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová ve školních rocích 2019/2020–2022/2023⁹⁹

⁹⁷ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

⁹⁸ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

⁹⁹ Zdroj: Výkazy MŠMT M3, 2022.

	Žáci s SVP celkem	Nadaní žáci	Žáci s přiznaným podpůrným opatřením
2019/2020	425	3	139
2020/2021	449	5	162
2021/2022	434	5	134
2022/2023 ¹⁰⁰	148	4	55
2022/2023 ¹⁰¹	267	4	86

Průměrný počet absencí žáků na základních školách se dle výročních zpráv výrazněji nemění. Průměrný počet omluvených hodin na jednoho žáka se ve školním roce 2020/2021 pohyboval mezi 20-40 zameškanými hodinami. V dotazníkovém šetření, které probíhalo v průběhu léta 2022 byla pedagogům základních škol položena otázka, kolik zameškaných hodin považují za přijatelné. Dotazovaní se shodli, že počet absencí je nutné posuzovat individuálně.

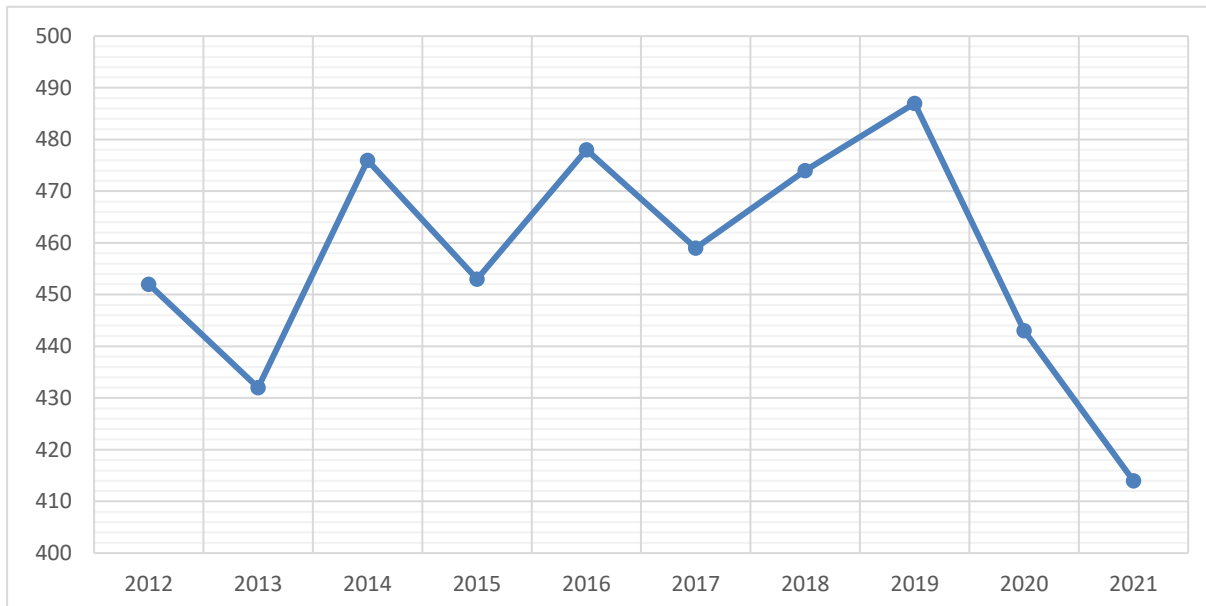
Data o počtu výchovných opatření pro školní rok 2020/2021 byla zjišťována na základě výročních zpráv škol. Dlouhodobě nedochází k výraznějším změnám. Mezi kladnými výchovnými opatřeními (pochvaly třídního učitele, pochvaly ředitele) nelze hledat společného jmenovatele, každá škola má systém nastaven individuálně. Obecně lze říci, že kladná výchovná opatření jsou udělována za výborný prospěch, úspěchy na soutěžích a olympiádách či propagaci školy.

Ve vývoji počtu snížených stupňů z chování lze konstatovat, že vyšší počet těchto výchovných opatření je u devítiletých základních škol, záleží na struktuře žáků, kteří školu navštěvují. Počet 2. stupňů a 3. stupňů z chování se pohybuje v jednotkách. Častěji jsou udělovány důtky třídního učitele nebo ředitele školy.

¹⁰⁰ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹⁰¹ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

Obr. 20 Počet narozených žáků v letech 2012–2021 v obcích SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová¹⁰²

Vývoj počtu narozených žáků v letech 2012-2021 je znázorněn na obr. 20. V roce 2022 se v území ORP Česká Třebová narodilo 156 dětí¹⁰³ a v ORP Ústí nad Orlicí 260 dětí¹⁰⁴.

Ve školní roce 2022/2023 nastoupily do 1. tříd základních škol děti narozené v období 1. září 2015 až 31. srpna 2016. V roce 2015 se v ORP Česká Třebová narodilo 180 dětí a v roce 2016 211 dětí¹⁰⁵. V roce 2015 se v ORP Ústí nad Orlicí narodilo 273 dětí a v roce 2016 267 dětí¹⁰⁶.

V příštích letech lze přepokládat drobný nárůst počtu dětí nastupujících do prvních ročníků. Počet žáků na základních školách je ovlivňován počty odkladů, migrací a preferencemi zákonných zástupců ve vzdělávání svých dětí.

¹⁰² Zdroj: ČSÚ, 2022

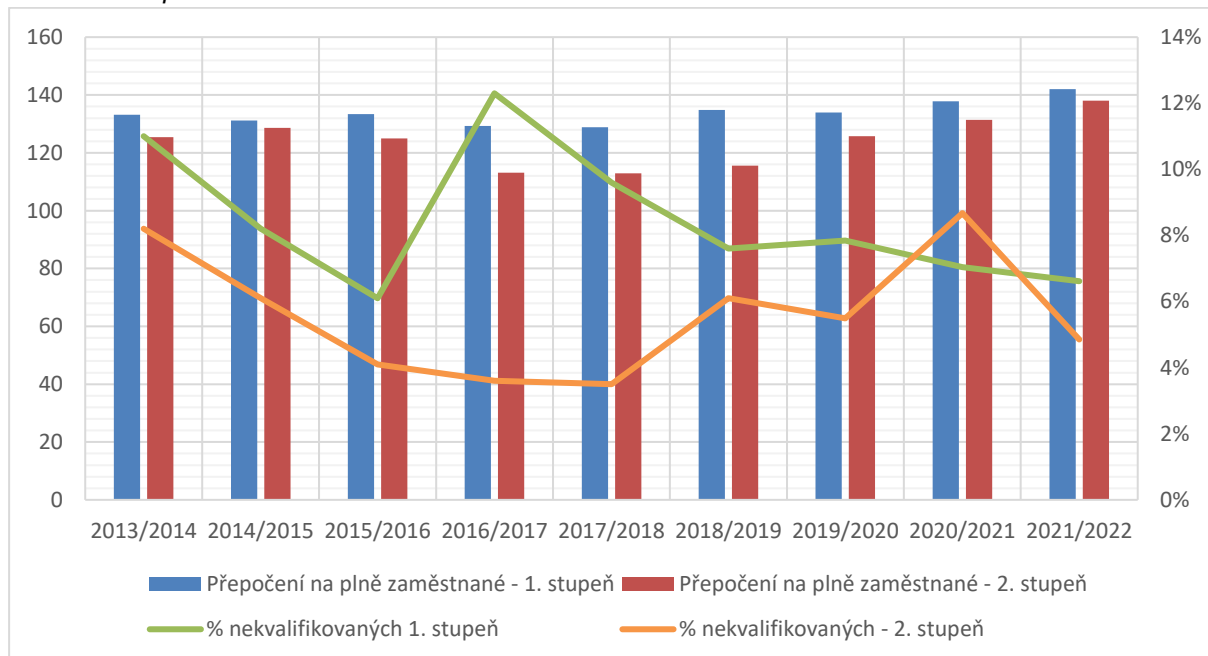
¹⁰³ Rok 2022, zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_ceska_trebova

¹⁰⁴ Rok 2022, zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_usti_nad_orlici

¹⁰⁵ Rok 2015 a 2016, zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_ceska_trebova

¹⁰⁶ Rok 2015 a 2016, zdroj: https://www.czso.cz/csu/xe/spravni_obvod_usti_nad_orlici

Obr. 21: Vývoj počtu pedagogů přepočteného na plně zaměstnané a procento nekvalifikovaných pedagogů v letech 2013/2014 až 2021/2022 v základních školách zřizovaných obcemi s rozdělením na 1. a 2. stupeň¹⁰⁷

Ve školním roce 2022/2023 učilo v SO ORP Česká Třebová na 1. stupni 51,4 pedagogů (přepočteno na plně zaměstnané), z toho 5,4% nekvalifikovaných¹⁰⁸.

Ve školním roce 2022/2023 učilo v SO ORP Česká Třebová na 2. stupni 57,8 pedagogů (přepočteno na plně zaměstnané), z toho 5,2% nekvalifikovaných¹⁰⁹.

Ve školním roce 2022/2023 učilo v SO ORP Ústí nad Orlicí na 1. stupni 96,3 pedagogů (přepočteno na plně zaměstnané), z toho 8,1% nekvalifikovaných¹¹⁰.

Ve školním roce 2022/2023 učilo v SO ORP Ústí nad Orlicí na 2. stupni 82 pedagogů (přepočteno na plně zaměstnané), z toho 5,5% nekvalifikovaných¹¹¹.

¹⁰⁷ Zdroj: výkazy MŠMT R13-01, 2022, vlastní zpracování.

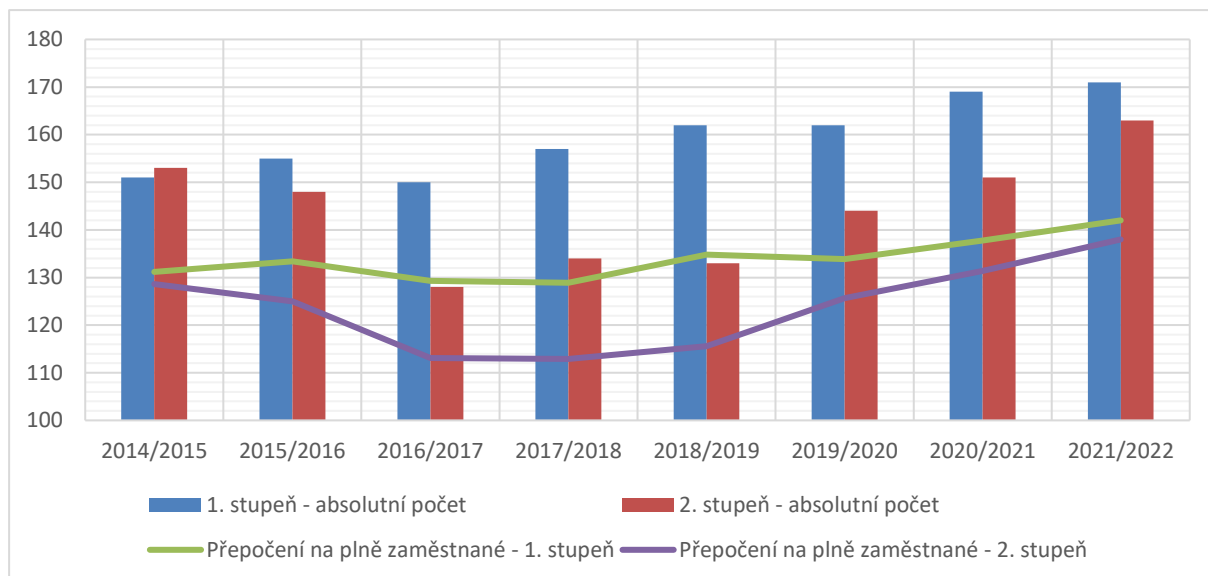
¹⁰⁸ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹⁰⁹ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹¹⁰ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

¹¹¹ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

Obr. 22: Vývoj absolutní počtu pedagogů na 1. a 2. stupni v porovnání s počtem pedagogů přepočtených na plně zaměstnané v základních školách zřizovaných obcemi ve školních rocích 2014/2015 až 2021/2022¹¹²

Obr. 21 a 22 zobrazují vývoj počtu pedagogů v základních školách v SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová. Obr. 21 porovnává počet pedagogů přepočtený na plně zaměstnané s procentem nekvalifikovaných pedagogů, obr. 22 absolutní počet pedagogů s počtem pedagogů přepočteným na plně zaměstnané. Počet pedagogů na 1. stupni byl ve školních rocích 2014/2015 až 2021/2022 bez větších výkyvů. U pedagogů na 2. stupni došlo ve školním roce 2019/2020 k nárůstu počtu pedagogů. Ve školním roce 2022/2023 byl absolutní počet pedagogů v SO ORP Česká Třebová na 1. stupni 60 pedagogů (přepočteno na plně zaměstnané: 51,4 pedagogů)¹¹³. Ve školním roce 2022/2023 byl absolutní počet pedagogů v SO ORP Česká Třebová na 2. stupni 63 pedagogů (přepočteno na plně zaměstnané: 5 pedagogů)¹¹⁴. Ve školním roce 2022/2023 byl absolutní počet pedagogů v SO ORP Ústí nad Orlicí na 1. stupni 116 pedagogů (přepočteno na plně zaměstnané: 96,3 pedagogů)¹¹⁵. Ve školním roce 2022/2023 byl absolutní počet pedagogů v SO ORP Ústí nad Orlicí na 2. stupni 94 pedagogů (přepočteno na plně zaměstnané: 82 pedagogů)¹¹⁶.

¹¹² Zdroj: výkazy MŠMT R13-01, 2022, vlastní zpracování.

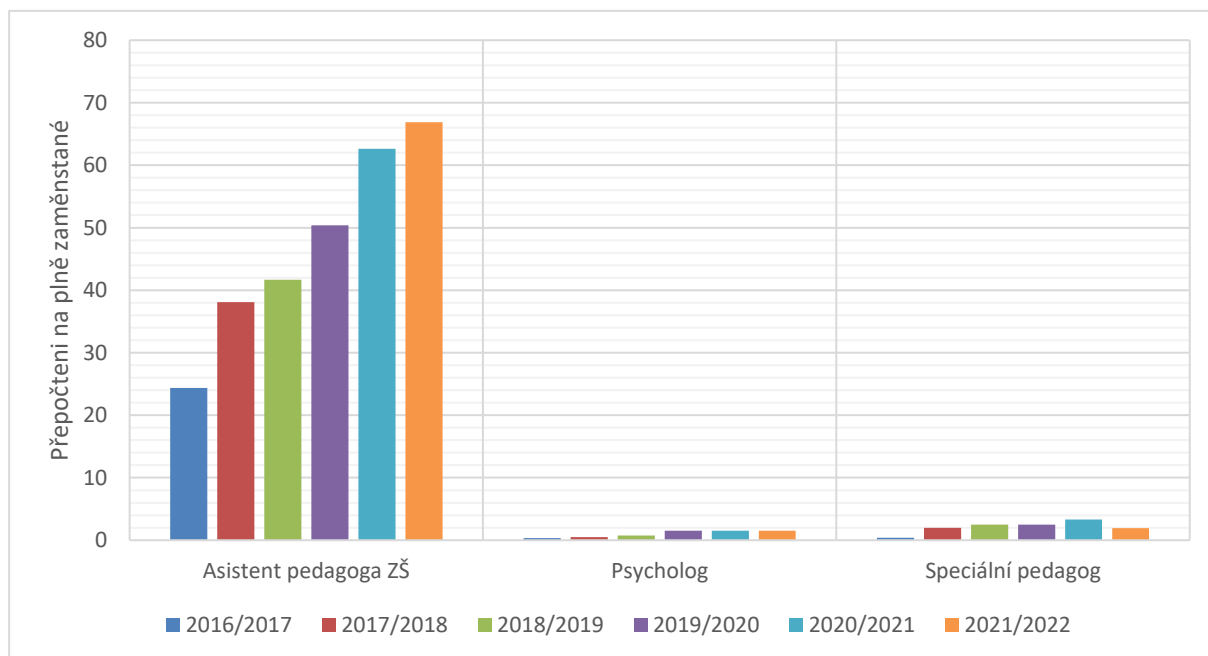
¹¹³ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹¹⁴ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹¹⁵ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

¹¹⁶ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

Obr. 23: Vývoj počtu ostatních pedagogických pracovníků v základních školách zřizovaných obcemi ve školních rocích 2016/2017 až 2021/2022¹¹⁷

Na obr. 23 jsou zobrazeny počty ostatních pedagogických pracovníků v základních školách. K nejvyššímu nárůstu došlo u asistentů pedagoga. Mezi školními roky 2016/2017 a 2021/2022 vzrostl počet asistentů pedagoga na Orlickoústecku a Česotřebovsku téměř trojnásobně. Důvodem pro nárůst počtu asistentů pedagoga byla pravděpodobně novela školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, kdy v rámci podpůrných opatření také došlo ke změně financování podpory u těchto žáků.

Ve školním roce 2022/2023 měly základní školy v ORP Česká Třebová k dispozici 43 asistentů pedagoga ZŠ, 2 psychology a 2 speciální pedagogy¹¹⁸.

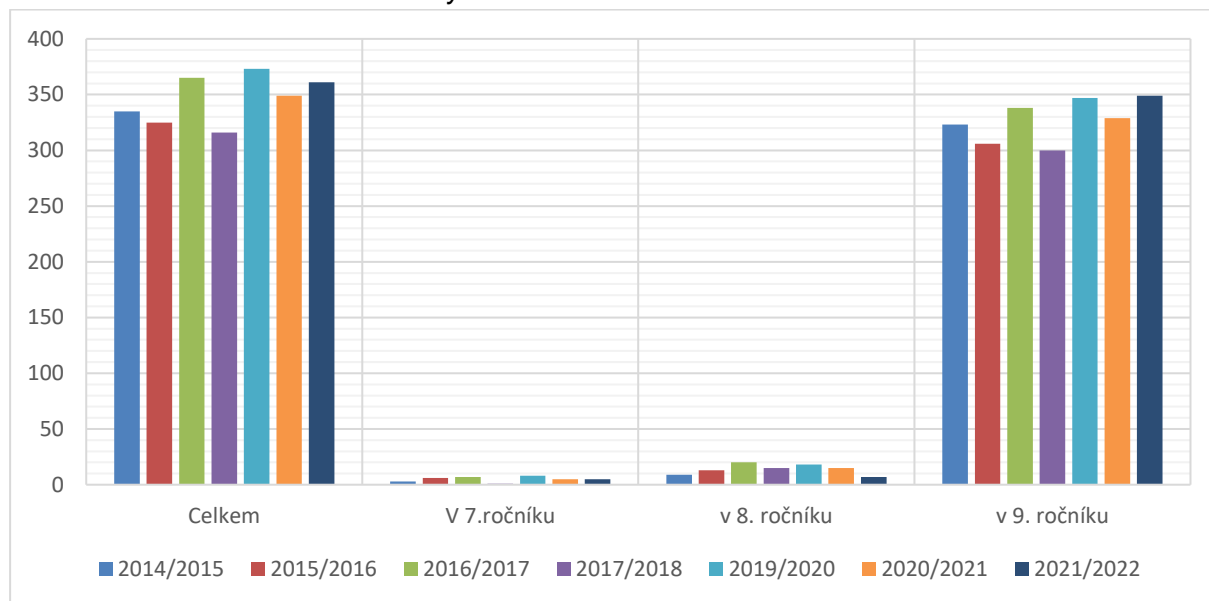
Ve školním roce 2022/2023 měly základní školy v ORP Ústí nad Orlicí k dispozici 64 asistentů pedagoga ZŠ (fyzicky přepočtení na 40,99), 1 psycholog a 0 speciální pedagogy¹¹⁹.

¹¹⁷ Zdroj: výkazy MŠMT R 13-01, 2022, vlastní zpracování.

¹¹⁸ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹¹⁹ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

Obr. 24: Vývoj počtu žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku v porovnání školních roků 2014/2015 až 2021/2022 ve zřizovaných obcích ve SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová¹²⁰

Podíl předčasných odchodů ze základního vzdělávání a ukončení povinné školní docházky je znázorněn na obr. 24. Pokud žák ukončí povinnou školní docházku dříve než v 9. ročníku, častěji je to v 8. než v 7. ročníku. Z celkového počtu žáků, kteří ukončí povinnou školní docházku, 4–8 % žáků ji na Orlickoustecku a Českořebovsku ukončí v 7. nebo 8. ročníku.

Ve školním roce 2022/2023 ukončili v základní školách v SO ORP Česká Třebová školní docházku v 7. ročníku 2 žáci, v 8. ročníku 5 žáků a v 9. ročníku 148 žáků¹²¹.

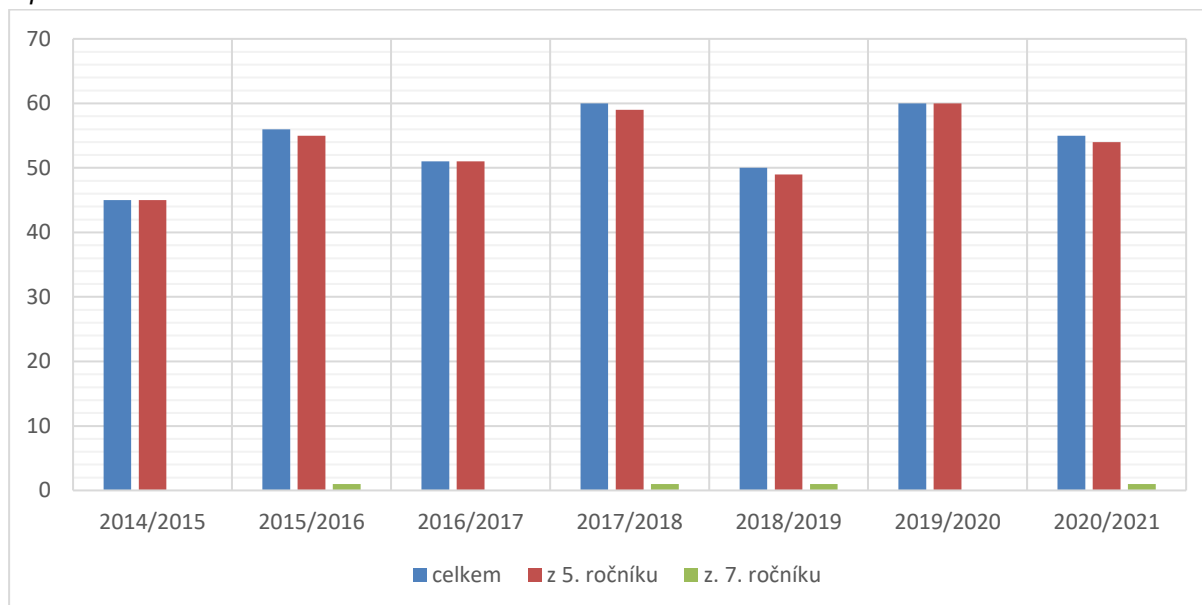
Ve školním roce 2022/2023 ukončili v základní školách v SO ORP Ústí nad Orlicí školní docházku v 7. ročníku 4 žáci, v 8. ročníku 5 žáků a v 9. ročníku 231 žáků¹²².

¹²⁰ Zdroj: výkazy MŠMT M3, 2022, vlastní zpracování.

¹²¹ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹²² Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

Obr. 25: Počet žáků základních škol zřizovaných obcemi, kteří odchází na víceletá gymnázia v porovnání školních roků 2014/2015 až 2021/2022¹²³

Obr. 25 zobrazuje vývoj počtu žáků, kteří odchází z 5. nebo 7. ročníku na víceletá gymnázia. Na Orlickoústecku a Českořebovsku fungují 2 víceletá gymnázia: Gymnázium Česká Třebová a Gymnázium Ústí nad Orlicí, kdy každé gymnázium otevírá jednu třídu (kapacita 30 žáků) pro žáky z 5. ročníku.

Pro zjištění podílu žáků, kteří skládají standardizované přijímací zkoušky (tj. podíly žáků odcházejících do maturitního studia) byly využity výroční zprávy škol. Ve školním roce 2020/2021 z devítiletých základních škol zhruba 2/3 žáků odešla do maturitního studia.

Ve školním roce 2022/2023 odešlo ze základních škol v SO ORP Česká Třebová 21 žáků z 5. třídy na víceleté gymnázium a 1 žák ze 7. třídy na víceleté gymnázium¹²⁴.

Ve školním roce 2022/2023 odešlo ze základních škol v SO ORP Ústí nad Orlicí 33 žáků z 5. třídy na víceleté gymnázium a 0 žáků ze 7. třídy na víceleté gymnázium¹²⁵.

Zveřejnění výsledků z testování České školní inspekce je pro každou školu dobrovolné a škola není povinna tyto výsledky zveřejňovat. Některé školy ze zájmového území mají výsledky zveřejněny na webových stránkách nebo popsány ve výročních zprávách. V rámci dotazníkového šetření, které probíhalo v létě 2020 se realizační tým snažil zanalyzovat testování ve školách podrobněji. Dle šetření základní školy dosahují ve většině případů průměrných výsledků, 3 základní školy uvedly, že mají nadprůměrné výsledky. Průměrná frekvence testování je 1x za 2 až 5

¹²³ Zdroj: výkazy MŠMT M3, 2022, vlastní zpracování.

¹²⁴ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹²⁵ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

let. Nejčastěji jsou základní školy zapojovány do testování z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka a obecných dovedností. Nejčastěji jsou testovány 3., 5., 7. a 9. ročníky základních škol. Realizační tým projektu vznesl dotaz na Českou školní inspekci s dotazem, zdali jsou výsledky z testování žáků základních škol souhrnně zveřejňovány. Na základě odpovědi zaslané Českou školní inspekcí 3. června 2019, Česká školní inspekce připravuje v rámci systému InspIS DATA možnost pro zřizovatele škol na úrovni obcí nahlížet do výsledků testování. Celý tento proces je v přípravné fázi a probíhají jednání o možnostech a způsobech poskytování dat.

Investiční a neinvestiční potřeby základních škol jsou uvedeny ve strategické části dokumentu MAP, konkrétně se jedná o Strategický rámec MAP a přehled neinvestičních aktivit škol. Projektové záměry zařazené do Strategického rámce MAP mají souhlas zřizovatele se zařazením do tabulky investičních priorit Strategického rámce MAP.

Tab. 31: Dostupnost školních družin a školních klubů ve školách zřízených obcemi SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká (ŠR 2022/2023)¹²⁶ a SO ORP Třebová (ŠR 2022/2023)¹²⁷

Obec	SO ORP	Počet základních škol zřízených obcemi	Počet oddělení školních družin	Počet žáků navštěvujících školní družinu	Počet oddělení školních klubů	Počet žáků navštěvujících školní klub	Počet ped. pracovníků	Přepočteno na plně zaměstnané
Brandýs nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	1	2	52	0	0	2	2
Česká Třebová	Česká Třebová	3	13	346	1	43	14	11,1
České Libchavy	Ústí nad Orlicí	1	1	29	0	0	1	1
Dlouhá Třebová	Ústí nad Orlicí	1	1	28	0	0	1	0,9
Dolní Dobrouč	Ústí nad Orlicí	1	3	90	0	0	3	2,8
Hnátnice	Ústí nad Orlicí	1	1	18	0	0	1	0,7
Jehnědí	Ústí nad Orlicí	1	2	35	0	0	2	1,2
Libchavy	Ústí nad Orlicí	1	2	60	0	0	2	1,8
Orlické Podhůří	Ústí nad Orlicí	1	1	20	0	0	2	0,9 ¹²⁸
Rybník	Česká Třebová	1	3	67	0	0	3	1
Řetová	Ústí nad Orlicí	1	1	28	0	0	3	1
Semanín	Česká Třebová	1	1	26	0	0	1	1
Sopotnice	Ústí nad Orlicí	1	1	25	0	0	1	1
Třebovice	Česká Třebová	1	1	24	0	0	1	1
Ústí nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	4	15	389	0	0	15	13,6
Velká Skrovnice	Ústí nad Orlicí	1	1	21	0	0	1	0,6

Každá základní škola zřízená obcí provozuje školní družinu (tab. 31), určenou pro žáky prvního stupně. Základní škola Česká Třebová, Ústecká ulice provozuje školní klub, určen pro starší žáky. Celkem školní družiny ve školním roce 2021/2022 navštěvovalo celkem 1 218 žáků a školní klub 26 žáků. Na Orlickoústecku a Česotřebovsku je zřízeno celkem 47 oddělení školních družin a 1 oddělení školního klubu, ve kterých pracuje celkem 51 pedagogických pracovníků (41,5 pedagogických pracovníků při přepočtu na plně zaměstnané). Z pohledu obsazenosti byly školní družiny obsazeny z 79,3%¹²⁹.

Ve školním roce 2022/2023 provozovali základní školy v SO ORP Česká Třebová 18 školních družin, které navštěvovalo 436 žáků, a 1 školní klub, který navštěvovalo 43

¹²⁶ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

¹²⁷ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹²⁸ +0,1 na OON.

¹²⁹ Zdroj: Výkaz MŠMT Z2-01, Rejstřík škol a školských zařízení, 2022.

žáků. Ve školním roce 2022/2023 pracovalo ve školní družině nebo ve školním klubu v SO ORP Česká Třebová dohromady 19 pedagogických pracovníků (14,1 při přepočtu na plně zaměstnané)¹³⁰.

Ve školním roce 2022/2023 provozovali základní školy v SO ORP Ústí nad Orlicí 35 školních družin, které navštěvovalo 795 žáků, a 0 školních klubů, který navštěvovalo 0 žáků. Ve školním roce 2022/2023 pracovalo ve školní družině nebo ve školním klubu v SO ORP Ústí nad Orlicí dohromady 33 pedagogických pracovníků (27,5 při přepočtu na plně zaměstnané)¹³¹.

1.1.4.3 Dostupnost a rozbor školních jídelen

Celkem bylo na území Orlickoústecka a Česko-třebovska ve školním roce 2021/2022 zřízeno 32 školních jídelen a 8 školních jídelen – výdejen (Tab. 32). O 5 562 strážníků se staralo 137 zaměstnanců (přepočteno na 111,1 plně zaměstnaných).

Tab. 32: Základní údaje o školních jídelnách ze SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová¹³²

	2021/2022
Počet školních jídelen	32
Počet školních jídelen – výdejen	8
Celkový počet zaměstnanců	137
Přepočteno na plně zaměstnané	111,1
Počet strážníků	5 562

Ve školním roce 2022/2023 bylo v území ORP Česká Třebová 9 školních jídelen a 1 školní jídelna – výdejna. Celkový počet zaměstnanců činil 46 zaměstnanců, přepočteno na 40, 9 plně zaměstnaných. Počet strážníků činil 1 912¹³³.

Ve školním roce 2022/2023 bylo v území ORP Ústí nad Orlicí 23 školních jídelen a 7 školní jídelen – výdejen. Celkový počet zaměstnanců činil 91 zaměstnanců, přepočteno na 73,2 plně zaměstnaných. Počet strážníků činil 3 701¹³⁴.

¹³⁰ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹³¹ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

¹³² Zdroj: Výkazy MŠMT Z17-01, 2022.

¹³³ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

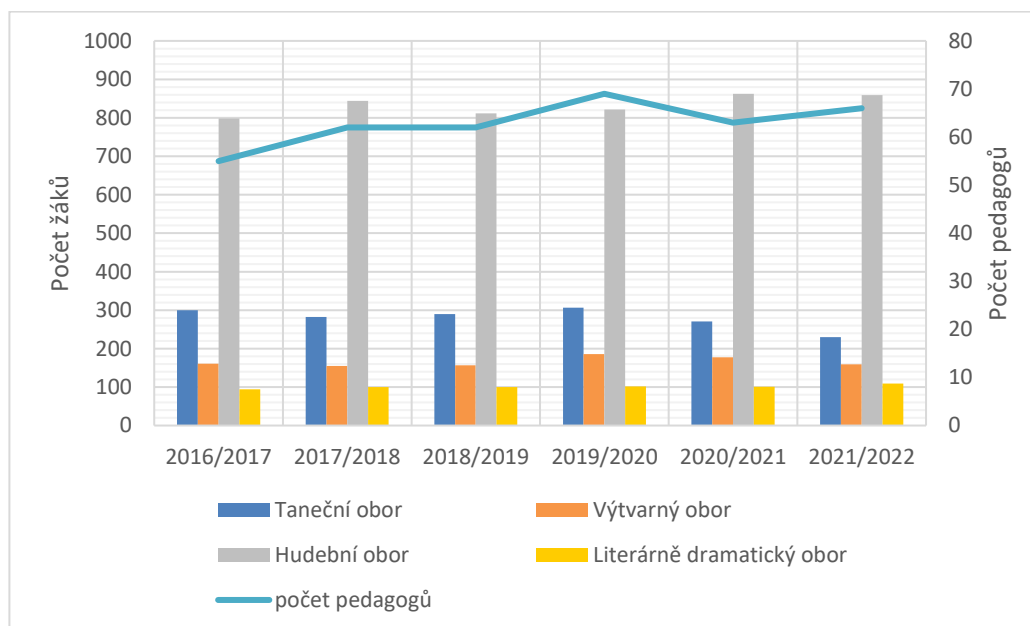
¹³⁴ Zdroj: Informace z Odboru ŠKCP města Ústí nad Orlicí, email ze dne 27. 5. 2024. Platí pro ORP Ústí nad Orlicí.

1.1.4.4 Základní umělecké vzdělávání a jeho dostupnost a rozbor v řečeném území

Na Orlickoústecku a Česotřebovsku jsou obcemi zřízeny 2 základní umělecké školy (ZUŠ Česká Třebová, ZUŠ Jaroslava Kociana Ústí nad Orlicí) a 2 detašovaná pracoviště základních uměleckých škol z jiných správních obvodů ORP – v Dolní Dobrouči (pobočka ZUŠ Letohrad) a v Brandýse nad Orlicí (pobočka ZUŠ Choceň). Ve školním roce 2021/2022 se v ZUŠ v Ústí nad Orlicí a České Třebové vzdělávalo 1357 žáků (obr. 26), které vyučovalo 66 pedagogů. Obě základní umělecké školy nabízí vzdělání v tanečním, výtvarném, hudebním a literárně dramatickém oboru. Nejpočetněji jsou zastoupeny hudební obory.

Ve školním roce 2022/2023 v SO ORP Česká Třebová navštěvovalo ZUŠ celkem 1365 dětí, z toho se 235 dětí věnovalo tanečnímu oboru, 160 dětí výtvarnému oboru, 860 dětí hudebnímu oboru a 110 dětí literárně-dramatickému oboru. Chod ZUŠ Ve školním roce 2022/2023 v SO ORP Česká Třebová zajišťovalo 63 pedagogů¹³⁵.

Obr. 26 Počet žáků a pedagogů na základních uměleckých školách ve SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová ve školních rocích 2016/2017 až 2021/2022¹³⁶

¹³⁵ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹³⁶ Zdroj: výkazy MŠMT S24-01, 2022, vlastní zpracování.

1.1.4.5 Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

Ve SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová fungují 2 domy dětí a mládeže (DDM Duha Ústí nad Orlicí, DDM Kamarád Česká Třebová). Ve školním roce 2021/2022 navštěvovalo 152 zájmových kroužků 1866 účastníků (tab. 33). Zaměření zájmových kroužků je velmi různorodé (jazykové, výtvarné, přírodovědné, hudební, sportovní, taneční, modeláři, počítačové ...).

V oblasti neformálního vzdělávání funguje na Orlickoústecku a Českořebovsku mnoho organizací – skauti, mladí hasiči, mateřská a rodinná centra (Mateřské centrum Medvídek Ústí nad Orlicí, Rodinné centrum Srdíčko Ústí nad Orlicí, Rodinné centrum Rosa Česká Třebová, Rodinné centrum Hrošík Brandýs nad Orlicí), sportovní sdružení, myslivecká sdružení atd. Jako podpora neformálního vzdělávání v zájmovém území fungují 2 nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, KAMIN Ústí nad Orlicí a zařízení provozované organizací NADĚJE v České Třebové. Zároveň v území fungují volnočasový klub pro žáky – Klub Rébus Česká Třebová.

Tabulka 33: Základní údaje o domech dětí a mládeže v SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová¹³⁷

	Obec	Počet zájmových útvarů	Počet účastníků	Počet pedagogických pracovníků
2015/2016	Česká Třebová	82	815	57
	Ústí nad Orlicí	77	1064	58
2016/2017	Česká Třebová	85	753	73
	Ústí nad Orlicí	75	1083	51
2017/2018	Česká Třebová	86	794	85
	Ústí nad Orlicí	70	1043	51
2018/2019	Česká Třebová	91	775	104
	Ústí nad Orlicí	73	1052	57
2019/2020	Česká Třebová	93	1060	64
	Ústí nad Orlicí	74	752	48
2020/2021	Česká Třebová	82	752	48
	Ústí nad Orlicí	70	900	5
2021/2022	Česká Třebová	80	800	64
	Ústí nad Orlicí	72	1066	53
2022/2023 ¹³⁸	Česká Třebová	85	525+125 ¹³⁹	55
	Ústí nad Orlicí	72	1066	53

¹³⁷ Výkazy MŠMT Z15-01, 2022.

¹³⁸ Zdroj: Informace z Odboru rozvoje, majetku města a školství, oddělení majetku a školství města Česká Třebová, email ze dne 20. 5. 2024. Platí pro ORP Česká Třebová.

¹³⁹ 525 (dětí, žáci, studenti) + 125 (ostatní účastníci)

1.1.5 Zajištění dopravní dostupnosti škol v území

1.1.5.1 Předškolní vzdělávání

V zájmovém území Orlickoústecka a Českořebovska je v 21 obcích zřízeno mateřská škola zřízena v 15 obcích – pokrytí 71,4 % území.

Mateřské školy jsou zřízeny v obcích: Brandýs nad Orlicí, Česká Třebová, České Libchavy, Dlouhá Třebová, Dolní Dobrouč, Hnátnice, Jehnědí, Libchavy, Orlické Podhůří, Rybník, Řetová, Semanín, Sopotnice, Ústí nad Orlicí, Třebovice.

Mateřské školy nejsou zřízeny v 6 obcích: Hrádek, Přívrat, Řetůvka, Sudislav nad Orlicí, Velká Skrovnice, Voděřady. Z těchto obcí existuje dopravní spojení veřejnou dopravou do mateřských škol v blízkém okolí, jak v ranních, tak odpoledních hodinách. Některé mateřské školy z území (např. ZŠ a MŠ Rybník) řeší dopravu dětí do mateřské školy pedagogických dozorem v linkovém autobuse.

Při tvorbě Agregovaného popisu potřeb škol a šetření mezi školami, zástupci škol nevidí dopravní dostupnost veřejnou dopravou jako překážku k docházce dětí do mateřské školy. Ve většině případů „přespolní“ zákonný zástupce do mateřské školy dítě dováží automobilem.

1.1.5.2 Základní vzdělávání

Na Orlickoústecku a Českořebovsku je z 21 obcí:

- 10 obcí se základní školou s 1.stupněm: České Libchavy, Dlouhá Třebová, Jehnědí, Hnátnice, Orlické Podhůří, Rybník, Řetová, Semanín, Velká Skrovnice, Třebovice;
- 6 obcí se základní školou s 1. a 2. stupněm: Brandýs nad Orlicí, Česká Třebová, Dolní Dobrouč, Libchavy, Sopotnice, Ústí nad Orlicí.
- 5 obcí bez základní školy: Hrádek, Přívrat, Řetůvka, Sudislav nad Orlicí, Voděřady.

Z obcí, které nezřizují základní školu, je možné vyjíždět do nejbližší základní školy v regionu veřejnou dopravou.

Jedním z příkladů dobré praxe byl příklad ze Sopotnice. ZŠ a MŠ provozovaly svozový mikrobus, který svážel žáky do základní školy. V tuto chvíli však svozový mikrobus nejezdí, jelikož není dostatek dětí, které by tuto službu využívaly a provozovatel (tedy ZŠ a MŠ) musí také přihlídnout k ekonomické stránce provozu. Jakmile však nastane situace, že bude dostatek dětí a provoz se ekonomicky „vyplatí“, bude opět svozový mikrobus k dispozici.

Na základě šetření mezi školami došlo ke zjištění, že hlavně v menších obcích dochází k úpravě začátku a konce vyučování z důvodu návaznosti na odjezdy a příjezdy linkových autobusů.

Šetření v rámci Popisu potřeb škol také ukázalo, že přechod žáků na 2. stupeň má několik specifíků, které zákonní zástupci při výběru základní školy zohledňují. Jedná se o dopravní dostupnost mezi místem bydliště a základní školou, místo výkonu práce rodičů, nabídka zájmových kroužků atd. Tab. 34 znázorňuje přehled obcí s neúplnou základní školou a obcí spádových základních škol, do kterých děti přechází na 2. stupeň.

Tabulka 34: Přehled obcí s neúplnou základní školou a spádovou základní školou v SO ORP Česká Třebová a Ústí nad Orlicí¹⁴⁰

	Obce s malotřídní školou	Obec se spádovou školou
SO ORP Ústí nad Orlicí	České Libchavy	Libchavy, Sopotnice
	Dlouhá Třebová	Ústí nad Orlicí, Česká Třebová
	Hnátnice	Ústí nad Orlicí, Letohrad
	Jehnědí	Brandýs nad Orlicí, Ústí nad Orlicí, Choceň
	Orlické Podhůří	Ústí nad Orlicí
	Řetová	Ústí nad Orlicí (příp. Česká Třebová)
	Ústí nad Orlicí	Ústí nad Orlicí
	Velká Skrovnice	Ústí nad Orlicí, Brandýs nad Orlicí
SO ORP Česká Třebová	Česká Třebová	Česká Třebová
	Rybník	Česká Třebová
	Třebovice	Česká Třebová
	Semanín	Česká Třebová

1.1.6 Sociální situace

1.1.6.1 Sociálně patologické jevy

Prevence sociálně patologických jevů a prevence rizikového chování je na školách ošetřena Minimálními preventivními programy, které zpracovává každá škola na období školního roku. Na základě realizace Minimálního preventivního programu škola realizuje aktivity, jejichž shrnutí je školou prezentováno v rámci výročních zpráv.

Na školách působí školní metodici prevence, kteří mají za úkol přípravu a naplňování Minimálního preventivního programu a spolupracují s pedagogicko-psychologickou poradnou, která je pro ně metodickou oporou. Při Pedagogicko-psychologické poradně Ústí nad Orlicí je zřízeno Krajské centrum primární prevence v Pardubickém kraji, které se školám nabízí preventivní programy.

¹⁴⁰ Zdroj: Vlastní šetření.

1.1.6.2 Výskyt sociálně vyloučené lokality

Na základě Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR z roku 2015¹⁴¹ byly na území SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová byly lokalizovány sociálně vyloučené lokality.

Jedná se o:

Česká Třebová¹⁴²

Sociálně vyloučená lokalita Borek se v České Třebové nachází v oblasti bývalých kasáren v blízkosti průmyslové zóny (cca 30 minut chůze od centra města). V této lokalitě se nachází 8 bytových bloků s vysokou koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením. V lokalitě žije cca 780 oficiálně přihlášených obyvatel, z nichž tvoří značný podíl Romové. V sociálně vyloučené lokalitě působí nezisková organizace NADĚJE, která poskytuje terénní programy a provozuje nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Ve sociálně vyloučené lokalitě má Speciální základní škola, mateřská škola, praktická škola Ústí nad Orlicí detašované pracoviště. Od září 2017 je v budově školy zřízeno detašované pracoviště Mateřské školy Česká Třebová, Vinohrady¹⁴³.

Ústí nad Orlicí¹⁴⁴

V Ústí nad Orlicí se nenachází sociálně vyloučená lokalita, která by byla lokalizovaná do jedné oblasti. Jedná se o jednotlivé ulice (Švermova 178, Třebovská 50, Pražská 77, J. K. Tyla 1092 aj. K. Tyla 1093), příp. jednotlivé bytové domy (činžovní obytné domy s několika byty), kde žijí osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Situace ve výše zmíněných vyloučených ulicích se daří zlepšovat i díky působení *Asistentů prevence kriminality*, kteří zde od roku 2013 pracují, a zároveň sami pocházejí z problémových lokalit.

Mezi organizace působící v oblasti sociálně znevýhodněných obyvatel patří SKP-centrum, o.p.s., Farní charita, Almathea a Abatap. Nejvýznamnější organizací je SKP-centrum, které se zabývá komunitní prací. V Ústí nad Orlicí fungují i dva Asistenti prevence kriminality, jak bylo popsáno výše.

¹⁴¹ Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR. *Evropský sociální fond Česká republika* [online]. 2015 [cit. 2021-06-21]. Dostupné z: https://www.esfcr.cz/detail-clanku/-/asset_publisher/BBFAoaudKGfE/content/analyza-socialne-vyloucenych-lokalit-v-cr.

¹⁴² Zdroj: Informace vychází ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb Města Česká Třebová 2018–2022. *Město Česká Třebová* [online]. 2017 [cit. 2021-06-21]. Dostupné z: https://www.ceska-trebova.cz/assets/File.ashx?id_org=2175&id_dokumenty=24557.

¹⁴³ Zdroj: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclcfefindmkaj/https://www.ceska-trebova.cz/assets/File.ashx?id_org=2175&id_dokumenty=40368

¹⁴⁴ Zdroj: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclcfefindmkaj/https://www.ustinadorlici.cz/images/dokumenty/komise_rady_mesta/prevence_krim/program_prev_krim-2021.pdf

Děti a žáci ze sociálně vyloučené lokality navštěvují – Speciální základní školu, mateřskou školu a praktickou školu Ústí nad Orlicí, Základní školu Ústí nad Orlicí, Třebovská, Základní školu Ústí nad Orlicí, Komenského a Mateřskou školu Ústí nad Orlicí, Sokolská.

Dle zástupců SKP-centrum mají na zlepšení situace největší podíl na zlepšení Asistenti prevence kriminality, kteří pomáhají lidem z problémových lokalit, z nichž sami pocházejí. Pomáhají změnit postoj ke strážníkům a k dodržování norem, ale i zákonů¹⁴⁵.

1.1.6.3 Sociální a další služby zaměřené na děti, mládež a rodiče poskytované v regionu (nizkoprahové kluby, odpolední kluby, rodinná centra, mateřská centra atd.)

V rámci zájmového území existují organizace, které se věnují dětem, mládeži a rodičům. Nizkoprahové kluby pro mládeže jsou na Orlickoústecku a Česko-třebovsku dva: jeden v České Třebové zřizovaný NADĚJÍ a druhý s názvem KAMIN, který v Ústí nad Orlicí zřizuje Rodinné centrum Srdíčko.

Pod Domem dětí a mládeže Kamarád Česká Třebová funguje volnočasový klub Rébus, který je otevřen každý všední den odpoledne. Dům dětí a mládeže také realizuje na Borku aktivity zaměřené na prevenci kriminality.

Rodinných a mateřských center je v území několik: Mateřské centrum Medvídek Ústí nad Orlicí, Rodinné centrum Rosa Česká Třebová, Rodinné centrum Srdíčko Ústí nad Orlicí, Rodinné centrum Hrošík Brandýs nad Orlicí.

1.1.7 Návaznost na dokončené základní vzdělávání

1.1.7.1 Vazba na středoškolské vzdělávání – učiliště, gymnázia, OA, průmyslové školy apod.

Na zájmovém území Orlickoústecka a Česko-třebovska se nachází celkem 6 středních škol. Jedná se o Gymnázium Česká Třebová, Gymnázium Ústí nad Orlicí, Střední školu technickou a dopravní Gustava Habrmana Česká Třebová, Střední školu automobilní Ústí nad Orlicí, Střední školu uměleckoprůmyslovou Ústí nad Orlicí, Vyšší odbornou školu a střední školu zdravotnickou a sociální Ústí nad Orlicí¹⁴⁶.

V rámci dotazníkového šetření, které proběhlo v rámci Popisu potřeb škol, se prokázalo, že základní školy se středními školami spolupracují (realizace projektových dnů, spolupráce v rámci projektů atd.).

¹⁴⁵ Zdroj: Komunitní práce v Ústí nad Orlicí. <https://www.skp-centrum.cz/kpuozaver>

¹⁴⁶ Zdroj: <https://portal.csicr.cz/Search/School>

Tab. 35 znázorňuje počet žáků, kteří ve školním roce nastoupili do 1. ročníků středních škol, které sídlí ve SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová. Ve školním roce 2021/2022 žádný žák nenastoupil na 4letý obor s maturitou ze 8. ročníku a 3 žáci nastoupili na 2–3letý výuční obor z 8. ročníku.

Tabulka 35: Počty nově nastoupivších do 1. ročníků středních škol z SO ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová ve školním roce 2018/2019 až 2021/2022¹⁴⁷

	Nově nastoupivší						
	Střední s maturitou (8leté)	Střední s maturitou (4leté)			Střední s výučním listem (2–3leté)		
		z 5. ročníku ZŠ	ze 7. ročníku ZŠ	z 8. ročníku ZŠ	z 9. ročníku ZŠ	ze 7. ročníku ZŠ	z 8. ročníku ZŠ
2018/2019	61	0	0	360	0	9	113
2019/2020	59	0	0	362	0	5	147
2020/2021	61	0	0	366	0	4	122
2021/2022	60	0	0	397	0	3	130

Žáci si mohou po ukončení povinné školní docházky na regionálních středních školách vybrat tyto obory:

- Gymnázium Česká Třebová – čtyřleté studium (gymnázium má také osmiletou větev pro žáky, kteří přechází z 5. ročníku).
- Gymnázium Ústí nad Orlicí – čtyřleté studium (gymnázium má také osmiletou větev pro žáky, kteří přechází z 5. ročníku).
- Střední škola automobilní Ústí nad Orlicí – autoelektrikář (učební obor); autolakýrník (učební obor); autotronik (maturitní obor); dopravní prostředky (maturitní obor); karosář (učební obor); mechanik opravář motorových vozidel (učební obor); provozní technika (nástavbové maturitní studium); průmyslová ekologie (maturitní obor); autotronik/autoelektrikář (učební obor).
- Střední škola uměleckoprůmyslová Ústí nad Orlicí – grafický design (maturitní obor); mechanik seřizovač (maturitní obor); modelářství a návrhářství oděvů (maturitní obor); nástrojař (učební obor); obalová technika (maturitní obor); průmyslový design (maturitní obor); textilní výtvarnictví (maturitní obor); užitá fotografie a média (maturitní obor).
- Střední škola technická a dopravní Gustava Habrmana Česká Třebová – elektrikář (elektromechanik) (učební obor); elektrotechnika (maturitní obor); informační technologie (maturitní obor); mechanik elektrotechnik (maturitní obor); operátor dřevařské a nábytkářské výroby (maturitní obor); provoz

¹⁴⁷ Zdroj: výkaz MŠMT M8, 2022.

a ekonomika dopravy (maturitní obor); strojní mechanik (učební obor); truhlář (učební obor).

- Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí – praktická sestra (maturitní obor); sociální činnost (maturitní obor)¹⁴⁸.

1.1.7.2 Možnosti uplatnění na trhu práce

Následující tabulka (viz Tabulka 36) uvádí přehled nejvýznamnějších zaměstnavatelů v regionu.

Tabulka 36: Přehled nevýznamnějších zaměstnavatelů v regionu¹⁴⁹

Zaměstnavatel	Sídlo	Činnost	Počet zaměstnanců
CZ LOKO, a.s.	Česká Třebová	Výroba železničních lokomotiv a vozového parku	500-999
Orlickoústecká nemocnice	Ústí nad Orlicí	Zdravotnická péče	500-999
RIETER CZ	Ústí nad Orlicí	Výroba strojů a strojírenských komponentů	500-999
SOR Libchavy s.r.o.	Libchavy	Výroba autobusů	500-999
CONTIPRO a.s.	Dolní Dobrouč	Výroba léčiv	250-499
IMS – Drašnar s.r.o.	Česká Třebová	Výroba ostatních plastových výrobků	250-499
Josef Škrkoň-Techplast a.s.	Rybník	Výroba ostatních plastových výrobků	250-499
KORADO a.s.	Česká Třebová	Výroba radiátorů a kotlů	250-499
C.I.E.B. Kahovec s.r.o.	Brandýs nad Orlicí	Výroba sedadel	200-249
L D M, spol. s r.o.	Česká Třebová	Výroba ostatních potrubních armatur	200-249
Moldex Metric	Ústí nad Orlicí	Výroba prostředků pro ochranu sluchu a dýchacího ústrojí.	200-249
Řetězárna Česká Třebová s.r.o.	Česká Třebová	Výroba drátěných výrobků, řetězů a pružin	200-249
Schaltag CZ s.r.o.	Ústí nad Orlicí	Výroba elektrotechnických komponentů	200-249

¹⁴⁸ Zdroj: Webové stránky jednotlivých středních škol.

¹⁴⁹ Zdroj: Územně analytické podklady SO ORP Ústí nad Orlicí, SO ORP Česká Třebová, ČSÚ, 2019.

1.2 Specifická část analýzy

1.2.1 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace apod.

Tab. 37: Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace apod¹⁵⁰.

Dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Zákonní zástupci	<p><i>Kvalitní výuku, optimální počet dětí ve třídě, individuální přístup k žákům, odbornost pedagogů, rozvoj klíčových kompetencí.</i></p> <p><i>Kvalitní školní pomůcky.</i></p> <p><i>Bezpečnost dětí.</i></p> <p><i>Možnost volby alternativní výuky.</i></p> <p><i>Finanční dostupnost (stravování, výlety, tvůrčí činnost apod.).</i></p> <p><i>Dostupnost školy (vzdálenost, dopravní dostupnost, bezpečnost).</i></p> <p><i>Nabídka mimoškolních činností.</i></p> <p><i>Provoz MŠ / školní družiny (rozšířený provoz v návaznosti na standardní pracovní dobu rodičů dětí).</i></p> <p><i>Poradenství (výchova, vzdělání a rozvoj dítěte).</i></p> <p><i>Primární prevence nežádoucích jevů ve společnosti ze strany školy.</i></p> <p><i>Možnosti zapojení rodičů.</i></p>	<p><i>Škola přejímá funkci rodiny.</i></p> <p><i>Neplacení školného, školních aktivit.</i></p> <p><i>Neodpovídající požadavky ze strany rodičů.</i></p> <p><i>Neochota spolupracovat se školou.</i></p> <p><i>Aktivní přístup až v případě rušení školy nebo nevyhovující optimalizace.</i></p>	<p><i>Osobní komunikace.</i></p> <p><i>Média (webové stránky, příspěvky do zpravodajů, webové stránky obcí, sociální sítě).</i></p> <p><i>Pořádané akce.</i></p> <p><i>Emailová komunikace.</i></p>	<p><i>Podpora vzájemné komunikace.</i></p> <p><i>Opatření vedoucí ke zvýšení zájmu o školu.</i></p> <p><i>Osvěta principu „škola učí – rodina vychovává“ (součást obecné morálky, časové hledisko – investice do budoucnosti - spěch k výchově nepřispívá).</i></p>
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	<p><i>Respekt ze strany pracovníků školy.</i></p> <p><i>Kamarádské a příjemné prostředí.</i></p> <p><i>Zábava.</i></p> <p><i>Nové informace.</i></p> <p><i>Pocit bezpečí.</i></p> <p><i>Hrát si a objevovat.</i></p>	<p><i>Špatné návyky z rodiny.</i></p> <p><i>Neochota ke spolupráci.</i></p> <p><i>Šikana, úrazy, nezvládnutá sociální inkluze.</i></p> <p><i>Nekvalitní vzdělání se</i></p>	<p><i>Osobní komunikace.</i></p> <p><i>Média (webové stránky, příspěvky do zpravodajů, webové stránky obcí, sociální sítě).</i></p>	<p><i>Spolupráce s rodinou.</i></p> <p><i>Podpora vzájemné komunikace.</i></p> <p><i>Spolupráce s školskými poradenskými zařízeními.</i></p>

¹⁵⁰ Zdroj: Vlastní zpracování.

	<p><i>Rozvíjet se.</i> <i>Názorná a atraktivní výuka.</i> <i>Mimoškolní aktivity.</i> <i>Vybavení školy.</i></p>	<p><i>negativně projeví</i> <i>v uplatnění, praxi.</i></p>	<p><i>Pořádané akce.</i> <i>Žákovské</i> <i>parlamenty.</i></p>	
<p>Pedagogové a další zaměstnanci</p>	<p><i>Podpora ze strany</i> <i>zřizovatele a</i> <i>zaměstnavatele.</i> <i>Dobré pracovní podmínky,</i> <i>včetně motivace a odměn</i> <i>(odpovídající plat).</i> <i>Možnost spolurozhodovat o</i> <i>metodách výuky.</i> <i>Žáci se zájmem o vzdělání.</i> <i>Dobrá spolupráce žák-</i> <i>učitel, učitel-vedení školy,</i> <i>zapojení žáků do výuky.</i> <i>Možnost se rozvíjet,</i> <i>inovace.</i> <i>Zázemí pro atraktivní výuku.</i> <i>Zájem rodičů, zapojení</i> <i>rodičů (školské rady).</i></p>	<p><i>Nedostatečná</i> <i>kvalifikace.</i> <i>Syndrom</i> <i>vyhoření.</i> <i>Přetíženost a</i> <i>přílišná</i> <i>administrativa.</i> <i>Nezájem o</i> <i>seberozvíjení se</i> <i>a inovace</i> <i>(zakonzervování).</i></p>	<p><i>Osobní</i> <i>komunikace.</i> <i>Média (webové</i> <i>stránky,</i> <i>příspěvky do</i> <i>zpravodajů,</i> <i>webové stránky</i> <i>obcí, sociální</i> <i>sítě).</i> <i>Pořádané akce.</i> <i>Telefon.</i> <i>E-mail.</i></p>	<p><i>Podpora</i> <i>dalšího</i> <i>vzdělávání.</i> <i>Stáže.</i> <i>Posílení zájmu</i> <i>rodičů o dění</i> <i>ve škole.</i> <i>Využívání</i> <i>zahraničních</i> <i>zkušeností.</i> <i>Vytvoření</i> <i>bezpečného</i> <i>prostoru pro</i> <i>sdílení</i> <i>zkušeností.</i></p>
<p>Zřizovatelé mateřských a základních škol a odborní školský ORP</p>	<p><i>Zachování školy v obci,</i> <i>zajištění potřeby občanů</i> <i>obce.</i> <i>Dostatečné naplnění tříd.</i> <i>Stabilizované provozní i</i> <i>investiční náklady.</i> <i>Spokojení občané.</i></p>	<p><i>Nedostatek</i> <i>financí.</i> <i>Nezajištění</i> <i>dopravní</i> <i>obslužnosti.</i> <i>Nedostatečná</i> <i>kapacita.</i> <i>Nepromyšlené</i> <i>legislativní</i> <i>změny.</i></p>	<p><i>Osobní</i> <i>komunikace.</i> <i>Média (webové</i> <i>stránky,</i> <i>příspěvky do</i> <i>zpravodajů,</i> <i>webové stránky</i> <i>obcí, sociální</i> <i>sítě).</i> <i>Pořádané akce.</i> <i>Telefon.</i> <i>E-mail.</i></p>	<p><i>Podpora</i> <i>čerpání dotací.</i> <i>Posílení</i> <i>regionální</i> <i>identity,</i> <i>prohloubení</i> <i>zájmu rodičů o</i> <i>místní školu.</i> <i>Využívání</i> <i>zahraničních</i> <i>zkušeností.</i> <i>Poradenský</i> <i>servis pro</i> <i>školy a</i> <i>zřizovatele.</i></p>
<p>Veřejnost</p>	<p><i>Uspokojení poptávky a</i> <i>naplnění potřeb obyvatel</i> <i>území.</i> <i>Spolupráce pro dostatečnou</i> <i>kapacitu škol.</i> <i>Spolupráce v aktivitách</i> <i>podporující zájem rodičů.</i> <i>Optimalizace výdajů na</i> <i>provoz a investice.</i> <i>Kvalitní výuka, odbornost</i> <i>pedagogů.</i> <i>Zajištění dopravní</i></p>	<p><i>Nedostatek</i> <i>finančních zdrojů.</i> <i>Neochota ke</i> <i>spolufinancování.</i></p>	<p><i>Osobní</i> <i>komunikace.</i> <i>Média (webové</i> <i>stránky,</i> <i>příspěvky do</i> <i>zpravodajů,</i> <i>webové stránky</i> <i>obcí, sociální</i> <i>sítě).</i> <i>Pořádané akce.</i></p>	<p><i>Příklady dobré</i> <i>praxe.</i> <i>Prosazování</i> <i>společných</i> <i>zájmů.</i></p>

	<i>dostupnosti.</i>			
Média	<p><i>Náměty pro reportáže, příklady dobré praxe a inovace.</i></p> <p><i>Informace.</i></p>	<p><i>Vytržení informací z kontextu.</i></p> <p><i>Negativní tvář na obce, školy (kvalita).</i></p>	<p><i>Partnerství s médii, tiskové zprávy.</i></p> <p><i>Webové stránky.</i></p> <p><i>Příspěvky do zpravodajů.</i></p> <p><i>Webové stránky obcí.</i></p> <p><i>Sociální sítě.</i></p> <p><i>Telefon.</i></p> <p><i>E-mail.</i></p>	<p><i>Pravidelná komunikace.</i></p> <p><i>Možnost korektury.</i></p>
Neformální a zájmové vzdělávání	<p><i>Podpora ze strany zřizovatele a zaměstnavatele.</i></p> <p><i>Dobré pracovní podmínky, včetně motivace a odměn (odpovídající plat).</i></p> <p><i>Dobrá spolupráce s učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.</i></p> <p><i>Možnost se rozvíjet, inovace.</i></p> <p><i>Spolupráce ze strany rodičů.</i></p>	<p><i>Nedostatečná kvalifikace.</i></p> <p><i>Syndrom vyhoření.</i></p> <p><i>Přetíženost a přílišná administrativa.</i></p> <p><i>Nezájem o seberozvíjení se a inovace (zakonzervování).</i></p>	<p><i>Osobní komunikace.</i></p> <p><i>Média (webové stránky, příspěvky do zpravodajů, webové stránky obcí, sociální sítě).</i></p> <p><i>Pořádané akce.</i></p> <p><i>Telefon.</i></p> <p><i>E-mail.</i></p>	<p><i>Podpora dalšího vzdělávání.</i></p> <p><i>Stáže.</i></p> <p><i>Využívání zahraničních zkušeností.</i></p>

1.2.2 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Hodnocení významnosti rizik vychází z hodnocení předpokládané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (P) a dopad (D) se hodnotí na škále od 1 (velmi malá pravděpodobnost) až 5 (velmi vysoká pravděpodobnost). Významnost rizika je pak součinem pravděpodobnosti a dopadu.

Tab. 38: Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území¹⁵¹

Název rizika	Hodnocení rizika			Opatření	
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	Významnost rizika (P*D)		
Finanční rizika	Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	Využití dotačních programů; spolupráce se zřizovateli
	Nedostatek financí na investice a vybavení	3	4	12	Využití dotačních programů; stanovení standardu (prostorové, materiálové a technické podmínky, pasportizace); rozumné zatížení obecního rozpočtu nezbytnými výdaji (kanalizace apod.)
	Nedostatek financí na platy	3	5	15	Využití dotačních programů, reforma financování škol; sloučení některých tříd (malotřídky)
	Finanční náročnost mimoškolních aktivit	3	4	12	Využití dotačních programů; spolupráce mezi jednotlivými subjekty snižující náklady mimoškolních aktivit (např. využívání prostorů atd.); podpora a práce s rodinou dětí a žáků ze sociálně vyloučených lokalit
Organizační rizika	Nezvládnuté změny související s inkluzí	3	4	12	Dostatek asistentů pedagoga; informovanost a znalost pedagogických pracovníků
	Nedostatek dětí/příliš mnoho dětí, nedostatečná kapacita MŠ/ZŠ/školní družiny	3	3	9	Optimální naplněnost tříd (sledování demografické křivky); podpora malotřídních škol; zajištění dopravní

¹⁵¹ Zdroj: Vlastní zpracování.

					dostupnosti; rozšíření kapacity a nabídky škol; příspěvky na dopravu, školní autobus; kombinace školních družin a školních klubů v rámci malotřídních škol
	Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	3	9	Jednání k obnově spojů, optimalizace dopravní obslužnosti (jednání ředitele a zřizovatele školy s objednavatelem veřejné dopravy, přizpůsobení rozvrhu příjezdu a odjezdu spojů); školní družina, zájmové kroužky s vazbou na dopravu (smysluplné využití času do odjezdu spoje)
	Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje (normativy dostatečně nezohledňují malotřídní školy, kdy je více ročníků v jedné třídě, nároky na přípravu pedagoga)	3	5	15	Reforma financování škol
	Jiná organizace výuky při distančním vzdělávání (část žáků dětí prezenčně ve škole, část žáků na distančním vzdělávání)	4	5	20	Vzájemné sdílení zkušeností s pedagogy z jiných škol, osvěta, vzájemná spolupráce.
Právní rizika	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	4	16	Upozornění na dopady změn legislativy (posílení vyjednávací pozice, spolupráce při řešení problematiky v území)
Technická rizika	Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ a zájmového a neformálního vzdělávání	3	3	9	Využití dotačních programů; zajištění finančních zdrojů na straně obce (rozumné zatížení obecního rozpočtu nezbytnými výdaji, priority politiky obce); dlouhodobě připravené projekty čekající na vhodný dotační titul
	Zastaralé či nevyhovující vybavení jak pro pedagogy, tak pro žáky pro případné zapůjčení domů při distanční výuce	4	4	16	Využití dotačních programů; zajištění finančních zdrojů na straně obce (rozumné zatížení obecního rozpočtu nezbytnými výdaji); najít sponzora-spolupráce s firmami; dlouhodobě připravené projekty čekající na vhodný dotační titul
Věcná rizika	Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ v místě bydliště (preferance v místě zaměstnání – časově a dopravně výhodné, dítě pod dohledem, snížení cestovních výdajů, problematika pracovní	2	2	4	Motivace rodičů a dětí (posílení zájmu dětí o docházku v místní škole, nabídka volnočasových aktivit, servis rodičům rozšířený provoz školní družiny, zapojení rodičů do aktivit školy – vazba rodiče-škola, děti-škola, umístění

	doby)				školy blízko sociálně vyloučené lokality apod.)
	Rostoucí věkový průměr pedagogického sboru	4	3	12	Motivace budoucích učitelů; spolupráce s vysokými školami; finanční zajištění učitelů; podpora prestiže učitelských oborů
	Rodičovská skepse vůči malotřídním školám	2	4	8	Příklady dobré praxe, osvěta malotřídních škol (kladné hodnocení žáků z malotřídních škol učiteli na 2. stupni oproti žáků jednotřídek, lepší soustředění, pomoc mladším, slabším, ohleduplnost, tolerance aj., naopak malotřídní škola klade vyšší nároky na učitele); používání alternativních metod výuky, které jsou pro rodiče atraktivní; rozšíření nabídky malotřídních škol
	Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, přetíženost, vyšší nároky na kvalitu učitelů v případě malotřídek)	3	4	12	Motivace ze strany obce ve spolupráci s vedením školy (lepší pracovní podmínky, ubytování); vzdělávání a relaxace učitelů; finanční motivace
	Špatné řízení školy např. úřednické rozhodnutí o zrušení zařízení z důvodu malé obsazenosti školy	3	3	9	Výběr kvalitního vedení škol; zpětná vazba od žáků, rodičů a zaměstnanců školy (spokojenost s vedením, kvalitou výuky apod.); zapojení do aktivit školy (školní rada); sledování kvality školy ze strany obce ve spolupráci s Českou školní inspekcí
	Nízká kvalita výuky	3	3	9	Využití dotačních programů; sledování kvality výuky ze strany obce ve spolupráci s Českou školní inspekcí; spolupráce škol (setkávání ředitelů a učitelů škol v rámci území, předávání zkušeností, posílení regionální identity); podpora dalšího rozvoje osobností pedagogů a jejich zkušenosti.
	Zvýšené počty žáků cizinců ve školách jako důsledky migračních vln	3	3	9	Využití cizojazyčných didaktických materiálů, spolupráce s příslušnými orgány a specialisty, sdílení zkušeností a didaktických materiálů mezi pedagogy v rámci a mimo školu, další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na vzdělávání cizinců.

1.3 Východiska pro strategickou část

1.3.1 Vymezení problémových oblastí a prioritních oblastí rozvoje

Hlavním cílem kapitoly 1.3 *Východiska pro strategickou část* projektu *Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro území ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Ústí nad Orlicí a Česká Třebová* (reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008226) je zlepšit úroveň vzdělávání ve SO ORP Ústí nad Orlicí a ve SO ORP Česká Třebová – a to jak na úrovni jednotlivého žáka či učitele, ale i na úrovni celých škol.

K aktualizaci/revizi kapitoly 1.3.1 *Vymezení problémových oblastí a prioritních oblastí* rozvoje došlo během jednání Pracovních skupin¹⁵² v průběhu projektu MAP OP JAK.

Byly vymezeny následující problémové oblasti:

1. *Oblast inkluzivního vzdělávání*
2. *Oblast rozvoje pregramotnosti a základních gramotností*
3. *Oblast rozvoje polytechnického vzdělávání, praktických činností a motorických dovedností*
4. *Oblast rozvoje kariérového poradenství*
5. *Oblast podpory zdravého životního stylu*
6. *Oblast podpory regionálního školství*
7. *Oblast rozvoje infrastruktury*

1. *Oblast inkluzivního vzdělávání*

Inkluzivní neboli společné vzdělávání, které v českém školství vstoupilo v platnost v roce v roce 2016, klade vysoké nároky jak na materiální a technické vybavení třídy, tak na vzdělávání pedagogů a asistentů pedagogů. Složení kolektivu ve třídě je vlivem inkluze je vysoce heterogenní.

Priorita 1: Podpora tvorby dostupných a kvalitních podmínek pro inkluzivní vzdělávání napříč PV, ZV a neformálním a zájmovém vzdělávání

Cíle pro prioritu 1:

C1.1: Zajištění kvalitní informovanosti pedagogických pracovníků v oblasti společného vzdělávání a zajištění možnosti sdílení získaných poznatků v rámci regionu, vyhodnocení aktuálních situací dle svých schopností a dovedností.

¹⁵² Pracovní skupina pro moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí (PS MDF), Pracovní skupina pro rovné příležitosti (PS RP) a Pracovní skupina pro financování (PSF).

C1.2: Zajištění potřebných personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (asistenti pedagogů, speciální pedagogové, školní psychologové, odborní pracovníci školských poradenských zařízení) včetně dostatečného prostorového a materiálního vybavení pro tyto pracovníky.

C1.3: Zajištění vzdělanosti pedagogických pracovníků v oblasti pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí.

C1.4: Rozvoj dětské, žákovské a rodičovské tolerance vůči dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), podpora a rozvoj dětí a žáků se SVP (podpora a rozvoj nadaných dětí a žáků); **finančně podpořené přednášky pro rodiče v MŠ/ZŠ.**

C1.5: Začlenění dětí a žáků z odlišného kulturního prostředí a z jiných životních podmínek v rámci PV, ZV, neformálního i zájmového vzdělávání.

2. Oblast rozvoje pregramotnosti a základních gramotností

Nedostatečná spolupráce mezi stupni vzdělávání, nedostatečné materiální vybavení a nebo kompetence pedagogů může být problémem v oblastech rozvoje pegramotnosti a gramotnosti v základním školství. Důraz je kladen na práci s talentovanými a nadanými dětmi/žáky.

Priorita 2: Podpora a rozvoj základních gramotností (čtenářská, digitální, jazyková, matematická, ...) a přírodovědného vzdělávání

Cíle pro prioritu 2:

C2.1: Modernizace materiálních podmínek pro rozvoj gramotností, vybavení škol a školských zařízení pro zkvalitnění výuky napříč všemi gramotnostmi (volné učebny, třídní kapacita, nákup digitálních technologií atd.).

C2.2: Podpora vzdělávání a motivace učitelů k aktivnímu používání efektivních metod výuky, učitelská znalost současných a efektivních trendů metod výuky pro danou oblast (podpora učitelovy kompetence volit vhodnou metodu výuky dle daného cíle aktivity).

C2.3: Podpora finančních a materiálních podmínek pro vybudování, stavební úpravy a fungování učeben přírodovědného vzdělávání, podpora dalšího vzdělávání pracovníků ve vzdělávání v oblasti přírodovědného vzdělávání, podpora přírodovědných exkurzí a výjezdů.

3. Oblast rozvoje polytechnického vzdělávání, praktických činností a motorických dovedností

Pro zázemí technického, přírodovědného a obecně praktického vzdělávání je důležité materiální vybavení a dostupnost moderních pomůcek. V Lanškrouně např. probíhá veletrh vědy, techniky a zábavy Microtela, kde si děti/žáci mohou mnoho věcí přímo na místě vyzkoušet.

Priorita 3: Podpora a rozvoj motorických a praktických činností/dovedností u dětí, žáků PV a ZV

Cíle pro prioritu 3:

C3.1: Podpora správných pracovních návyků a zacházení s pracovním náčiním a náradím, budování vztahu dětí a žáků k praktickým činnostem a dovednostem.

C3.2: Utváření materiálních, technických a časových podmínek pro praktické a motorické činnosti v PV a ZV (vybavení, dílny, cvičné kuchyně atd.).

C3.3: Rozvoj kompetencí pedagogů v praktických a motorických činnostech v PV a ZV

C3.4: Rozšíření nabídky v zájmovém vzdělávání v praktických a motorických činnostech.

4. Oblast rozvoje kariérového poradenství

Kariérové poradenství zůstává nebo by mělo zůstat důležitou součástí poradenství v základních školách vzhledem k probíhajícím změnám na trhu práce. Mělo by v dětech podporovat nejen zamyšlení se nad budoucím uplatněním na trhu práce, ale také jejich aktivitu, zvědavost, sociální kompetence a princip celoživotního učení.

Priorita 4: Zajištění rozvoje kariérového poradenství v základních a mateřských školách

Cíle pro prioritu 4:

C4.1: Propojení praxe s výukou – spolupráce s firmami, návštěvy firem, zapojení dospělých (rodičů, prarodičů, příbuzných, odborníků, lidí úspěšných a inspirativních ve svém oboru), kteří se pohybují v praxi, výuka v reálném prostředí („vyjít z učeben“, využití prvků místně zakotveného učení a projektové výuky), podpora projektů zaměřených na spolupráci s firmami; **finančně podpořené exkurze dětí z MŠ/ZŠ do firem.**

C4.2: Vzdělávání výchovných poradců v kariérovém poradenství, personální a materiální podpora PPP pro kariérové poradenství a pro vedení výchovných poradců v oblasti kariérového poradenství.

C4.3: Rozvoj kariérového poradenství jakožto dlouhodobého a smysluplného procesu, který trvá po celou dobu PV a ZV (podpora v rámci jednotlivých předmětů, třídnické hodiny ...).

5. Oblast podpory zdravého životního stylu

V menších obcích je hůře dostupná nabídka volnočasových aktivit, přičemž kvalitní trávení volného času působí jako primární prevence rizikového chování. Výchově ke zdravému životnímu stylu je potřeba věnovat pozornost ve školním i mimoškolním prostředí, zejm. po zkušenost z pandemie.

Priorita 5: Rozšíření a obnova zdravého životního stylu v rámci PV i ZV

Cíle pro prioritu 5:

C5.1: Materiální a finanční podpora zdravého životního stylu u všech dětí a žáků

C5.2: Podpora venkovních učeben, multifunkčních hřišť, dopravních hřišť, zahrad atd.

C5.3: Podpora zdravého stravování, informovanost personálu o zdravém stravování, vybavení školních jídelen; **exkurze pracovníků/pracovnic ŠJ do jiných škol za účelem inspirace ve stravování.**

6. Oblast podpory regionálního školství

Zlepšení kvality vzdělávání na regionální úrovni.

Priorita 6: Rozvoj a podpora regionálního školství

Cíle pro prioritu 6:

C6.1: Podpora efektivní spolupráce všech aktérů vzdělávání na regionální úrovni formou sdílené praxe (např. náhledy v jiných školách), propojování formálního, zájmového a neformálního vzdělávání.

C6.2: Podpora činnosti žákovských parlamentů. Metodická podpora pro koordinátory dětských parlamentů prostřednictvím školených pedagogů (např. formou „uvádějící učitel/školitel“) v těchto oblastech.

C6.3: Podpora aktivit zaměřených na znalost místního regionu (regionální témata, místní specifika, regionální identita, spolupráce s komunitou atd.). Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a dětí v daném regionu. **Spolupráce se zřizovateli škol a regionálními institucemi (muzea, knihovna ...).**

C6.4: Rozvoj kompetencí vedoucích pracovníků v oblasti vedení a řízení škol a školských zařízení. Podpora alternativních, moderních a efektivních metod výuky a jejich finanční zabezpečení.

7. Oblast rozvoje infrastruktury

Školy a školská zařízení naráží na překážky způsobené špatným technickým stavem budov, nízkou úrovní vybavenosti nebo vybavení moderními pomůckami pro rozvoj klíčových kompetencí/dětí.

Priorita 7: Rozvoj infrastruktury v rámci PV, ZV, zájmového i neformálního vzdělávání

Cíle pro prioritu 7:

C7.1: Modernizace a rekonstrukce budov škol a školských zařízeních (včetně vybavení).

C7.2: Modernizace zázemí pro zájmové a neformální vzdělávání (včetně vybavení).

1.3.2 SWOT-3 Analýza pro prioritní oblasti

SWOT-3 ANALÝZA	
Priorita 1: Podpora tvorby dostupných a kvalitních podmínek pro inkluzi vzdělávání napříč PV, ZV a neformálním a zájmovým vzděláváním	
SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
1. Možnost využití dalších odborníků a prostředků pro diagnostiku dětí.	1. nespolupracující rodiny, negativní vnímání problematiky od okolí.
2. Motivace pedagogů v oblasti inkluze.	2. nejistota pro pracovní pozice (asistent pedagoga, osobní asistent); přílišná administrativní zátěž pro pedagogické pracovníky (třídní učitelé, výchovní poradci, pověření pracovníci škol...), nedostatečně komunikované změny v legislativě (ph max - AP)
3. Možnost zajištění pomůcek.	3. nedostatek času pro vzdělávání pedagogických pracovníků.
4. Možnost pracovat s nadanými žáky.	4. Příležitost pro včasnou diagnostiku dětí s SVP, vč. nadaných.
5. Nabídka vzdělávacích programů pro pedagogické i nepedagogické zaměstnance.	5. Prodloužení období bez podpory podpůrných opatření, neprovázanost předávaných informací mezi MŠ a ZŠ, když se nejedná o jedno zařízení.
6. Přijetí každého žáka/kamaráda bez ohledu na jeho postižení či onemocnění.	6. Nedostatečná kapacita odborníků a zázemí pro ně.
	7. Dítě s přiznaným podpůrným opatřením (PO) jakéhokoliv stupně - lepší spolupráce s odborníky z PPP či jiných poradenských zařízení, MŠ/ZŠ a rodičů, prostor pro setkávání a sdílení.
PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
1. Pravidelné kontakty s odborníky přímo ve škole ohledně dětí a žáků s SVP a dětí a žáků nadaných.	1. nedostatek kvalifikovaných pracovníků pro podporu dětí s SVP a jejich finanční zajištění v překlennovacím období, počty dětí/pracovníků ve třídách, příliš mnoho dětí s podpůrnými opatřeními v jedné třídě/skupině - sdílení asistentů, sdílení kvalifikovaných intervencí
2. Rozmanitá nabídka vzdělávacích kurzů.	2. Absence podpůrné péče pro rodiče žáků s SVP a nadaných.
3. Postupné rozvíjení forem vzdělávání (online kurzy, není nutná akreditace).	3. Neochota některých pedagogických pracovníků se dále vzdělávat.
4. Podpora dětí ze sociálně slabého prostředí, možnost využití dotačních titulů k prevenci kriminality ve volnočasových aktivitách.	4. Prodloužení období bez podpory podpůrných opatření, neprovázanost předávaných informací mezi MŠ a ZŠ, když se nejedná o jedno zařízení.
5. Zajištění podmínek pro realizaci podpůrných skupin pro rodiče a žáky, supervize.	5. Odlíšné vnímání (pozitivní i negativní) inkluzivního vzdělávání.
6. Stáže v jiných školách.	6. Všechny děti/žáky nelze integrovat, resp. integrovat ano, ale mít reálné cíle a nensažit se mít všechno hned.
7. Sdílení praxe mezi školami.	7. Příliš mnoho podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Méně času a prostoru pro zdravé žáky.
8. Větší volnost, variabilita, flexibilita, diferenciacce - navýšení v některých, např. praktických aktivitách na úkor např. českého jazyky	

SWOT-3 ANALÝZA	
Priorita 2: Podpora a rozvoj základních gramotností (čtenářská, digitální, jazyková, matematická ...) a přírodovědného vzdělávání	
SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
1. Dlouhodobá zkušenost, možnost sdílet zkušenosti s ostatními pedagogy, motivace pedagogů, dostupnost pomůcek.	1. RVP ZV je někde "přeplněný" - není možnost nabízet další varianty výuky, potřeba podpory mentoringu škol při revizi ŠVP.
2. Posílení digitálních schopností pedagogů a žáků.	2. Snížená motivace žáků 2. stupně (přetížení x nechuť), snížení úrovně schopností a dovedností v některých oblastech (ČG, MG, jazyková gramotnost) v souvislosti s dlouhým obdobím distanční výuky.
3. Proaktivní přístup rodičů (cizí jazyk).	3. Nejednotnost pedagogů, edpor negativní postoj některých pedagogů k novým trendům, nedostatek finančních prostředků na vzdělávání pedagogů.
4. Využívání různých technik, metod a přístupů k výuce.	4. Vysoký počet žáků ve třídě.
5. Vybavení IT technickou (obnova školy).	
PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
1. Příležitost začlenit gramotnosti i do programu neformálního vzdělávání.	1. Financování z projektu bez trvalé podpory.
2. Pomůcky, učebnice (výstavy, workshopy, výměna zkušeností pedagogů, exkurze, projektové dny).	2. Nedostatek finančních prostředků na vzdělávání pedagogů a na IT správu, na samotnou obnovu IT (rychlé stárnutí) .
3. Inovativní způsoby práce s podporou plánované revize RV ZP, podpora škol v účasti v mezinárodních aktivitách, zajištění organizační podpory, široká nabídka vzdělávacích programů.	3. Přestupy žáků mezi školami.
4. Čtenářská gramotnost - spolupráce škol a knihoven	4. Nedostatek pedagogických pracovníků a prostorů k dělení výuky.
5. Při distanční výuce se zvýšily digitální kompetence dětí i dospělých (je možné na to navázat).	5. Změna financování (PhMax) - nemožnost realizovat dělenou a tandemovou výuku.
6. Prostor pro mezipředmětové vztahy.	6. Rychle se měnící vnější prostředí - neschopnost pedagogů/rodičů reagovat.
7. Založení školní knihovny - možnost dotačních titulů.	7. Rozdílný model v hodnocení žáků.
8. Tandemová výuka či dělení výuky do skupin.	
9. Zpojení škol do mezinárodních projektů (E-twinning, Erasmus+ apod.)	

SWOT-3 ANALÝZA	
Priorita 3: Podpora a rozvoj motorických a praktických činností/dovedností u dětí, žáků PV a ZV	
SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
1. Materiální vybavení škol pro praktické činnosti (dovednosti).	1. Nezájem žáků o tuto oblast.
2. Ukázky dobře fungujících firem a živnostníků v praxi.	2. Cenová nedostupnost a nedostatek materiálů na trhu.
3. Poznání nedostupného, neznámého	3. Slabá podpora a neochota rodičů pomoci a s tím související současná nešikovnost dětí.
4. Společenský status: Zvyšující se prestiž a zájem o některé řemeslnické obory.	4. Náročnost na přípravu učitele - úsilí není finančně ohodnoceno , chybí motivace pro učitele.
5. Poznávání řemesel pomocí školních výletů, nabídka kurzů přímo ve škole pro děti.	5. Chybí prostředky pro financování učitele/lektora z rozpočtu.
6. Provázanost s místními firmami může znamenat, že mladí lidé zůstanou v regionu.	6. Manuální práce s nařadím a načiním v MŠ, finančně podpořené dílenské koutky.
	7. Malá míra spolupráce mezi školami na stejném stupni vzdělávání
PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
1. Finanční podpora z EU (MAP, MAS), granty.	1. Legislativních omezení výuky manuálních činností (úrazovost), otázka nastavení státních maturit (povinná maturita z matematiky).
2. Zájem firem o pracovníky provádějící praktické a manuální činnosti, spolupráce s firmami, návštěvy firem ve školách, studium na OU, zájem žáků; možnost účasti dětí na praxi ve firmách a provozech.	2. Přeplněnost vědomostními obory.
3. Společenský status – zvyšující se prestiž a zájem o řemeslnické obory.	3. Počet žáků možný pro manuální činnosti, časová náročnost, počet příležitostí.
4. Zvyšující se povědomí žáků.	4. Omezená schopnost žáků vykonávat jednoduché praktické úkony.
5. Při distanční výuce došlo k rozvoji žáků v oblasti praktických a motorických dovedností – zajištění praktické péče o sebe sama.	5. Nízká prestiž některých manuálních práce, v některých oborech ne úplně dobré finanční ohodnocení
6. Ve školách klást důraz na široké portfolio při volbě budoucího povolání (zejm. v 9. ročníku ZŠ).	6. Převažující zájem o humanitní obory.
7. V rámci ZV nabízet řemeslné kroužky - propagace ve školách.	7. Podceňování řemesel z důvodu společenského statusu.

SWOT-3 ANALÝZA	
Priorita 4: Zajištění rozvoje kariérového poradenství v základních a mateřských školách	
SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
1. Zkušení kariéroví poradci, odborníci se zkušeností z praxe a jejich pravidelná spolupráce s informačním střediskem ÚP.	1. Informovanost rodičů a dětí o pracovních příležitostech v regionu a o možnostech uplatnění po vyučení.
2. Znalost zájmů dětí a žáků (menší školy a kolektivy).	2. Neochota a nezájem některých firem a OSVČ (především menších firem zabývajících se řemeslným oborem) ke spolupráci.
3. Velká ochota spolupráce ze strany některých technických podniků a OSVČ, kteří dlouhodobě hledají zaměstnance.	3. Informovanost rodičů o možnosti poradenství, chybějící dostupnosti nástrojů diagnostiky kariérového poradenství pro všechny školy.
4. Burzy škol a DOD na školách.	4. Považováno za "funkci", která není potřebná.
	5. Nízká úroveň spolupráce s některými rodinami v oblasti výběru budoucího povolání.
	6. U některých škol absence diagnostických a sebeevaluačních testů pro další zaměření žáka.
	7. Programy pro orientaci na trhu práce.
PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
1. Trvalá spolupráce s rodičovskou veřejností, zájmovými spolky, firmami z blízkého okolí.	1. Umělé navyšování maturitních a VŠ oborů bez návaznosti na praxi.
2. Podpora neformálního vzdělávání (řezbářský, včelařský, technický, gastronomický, kreativní kroužek).	2. Touha rodičů i dětí mít maturitu - nechuť k učňovským oborům, představy dětí o budoucím platu.
3. Dny otevřených dveří (firmy a střední školy).	3. Vzdělávací systém neodpovídá rychle se měnící době (nutnost podpořit preferenci schopností dovedností nad vědomostí).
4. Zajištění informovanosti o možnostech uplatnění v technických/řemeslných oborech formou exkurzí či přímého seznámení s provozem.	4. Obtížná orientace v obrovském množství oborů na trhu práce - nedostatečné povědomí o konkrétním obsahu a konkrétním uplatnění na trhu práce, další "dovzdělávání".
5. Nadace České spořitelny "Den pro školu".	
6. Posílení zapojení regionálních zaměstnavatelů do systému vzdělávání, např. exkurze do firem.	
7. Náhled do budoucnosti, změny na trhu práce, řemeslné obory jako jistota.	

SWOT-3 ANALÝZA	
Priorita 5: Rozšíření a obnova zdravého životního stylu v rámci PV i ZV	
SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
1. Aktuální téma, které zajímá širší veřejnosti - zájem a podpora některých rodičů.	1. Stravovací návyky z rodiny, nedostatek pohybových aktivit, minimalizace sociálních kontaktů .
2. Široká nabídka pohybových aktivit Pohybové aktivity v rámci volného času.	2. Finanční a časová náročnost problematiky, vybavení.
3. Podpora zdravého životního stylu.	3. Většina výuky probíhá v interiéru (staticky a teoreticky).
4. Výrazný posun školních jídelen v kvalitě nabídky jídel (širší výběr, více čerstvé zeleniny, pestrost a nápaditost v jídelním lístku a v nápojích).	4. Návštěva dětské lékařky/lékaře přímo v MŠ/ZŠ (nemocnost dětí, nedolečené děti v kolektivu, kompetence učitele ...), i pro rodiče.
5. Relaxační aktivity na odbourání stresu.	5. Nedostatek pobytu v přírodě pod širým nebem. Nedostatek hodin strávených ve venkovní učebně. Nevyužití krásného počasí venku, pramálo učení prožitkem.
PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
1. Regionální rozvoj (spolupráce s farmáři).	1. Zastaralý spotřební koš.
2. Pomoc ze strany rodičů, společenské akce pro rodiče a veřejnost - osvěta, nabídka.	2. Nedostatek, nestálost, nejednotnost informací (např. jednou je mléko zdravé, podruhé ne).
3. Existující programy (Skutečně zdravá škola, Ovoce, do školy, Zdravá 5 atd.), nabídka volnočasových aktivit . Sportovní kroužky, kroužek vaření zaměřený na zdravé stravování, využití webových aplikací a stránek s danou tematikou.	3. Odmítání zdravého životního stylu se strany některých pedagogů, rodičů, dětí.
4. Spolupráce s odborníky (výživové poradenství, lékař, psycholog); v rámci běžných hodin se soustředit na rozvoj softskills a tím vytváření školy jako bezpečného místa.	4. Malá dostupnost "zdravých" potravin/surovin.
5. Propojení teorie s praxí (setkávání se s významnými osobnostmi regionu - sportovci, politici...).	5. Při nepravidelném kontaktu s přírodou se nerozvíjí celková osobnost dítěte.
6. Možnost parkování kol a koloběžek pro děti/žáky. Projekt "Pěšky do školy".	6. Plýtvání potravinami hlavně na 2. stupni ZŠ.
7. Venkovní učebny - realizace, vybavení, využívání	
8. Pomíhat dětem porozumět pocitům, naučit se principy pro překonávání překážek.	

SWOT-3 ANALÝZA	
Priorita 6: Rozvoj a podpora regionálního školství	
SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
1. Znalost regionu.	1. Nedostatečná informovanost (hlavně u vzdálenějších malotřídnic škol v rámci SO-ORP).
2. Zefektivnění Efektivní zavádění nových činností pro rozvoj a podporu regionálního školství.	2. Nedostatečné finanční prostředky.
3. Školy jako komunitní centra obcí.	3. Chybějící metodická podpora pedagogů při komunikaci s rodiči.
4. Spolupráce všech aktérů vzdělávání.	4. Organizace výuky při proškolení pedagogů (suplování, finanční náhrady).
5. Dostatečná informovanost škol v regionálním školství (i tech vzdálenějších v rámci SO ORP).	5. Nedostatek učitelů mužů, hlavně na 1. stupni ZŠ.
6. Blízkost a dostupnost sportovišť.	6. Nízká kapacita zařízení pro děti pod 3 roky.
7. Jazykové, výtvarné a sportovní soutěže v regionu.	7. Absence školství v některých obcích.
	8. Stálá potřeba investic.
PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
1. Sdílené pracovní pozice mezi více školami.	1. Neustále změny legislativy, změna priorit zřizovatele (obce, kraj, MŠMT).
2. Pravidelné setkávání pedagogických pracovníků, např. v rámci celého SO ORP, předávání informací (mezistupňová spolupráce v rámci celého vzdělávacího systému).	2. Nejednotná pozice škol při vyjednávání s krajem.
3. Vytvoření centra podpory pro školy a školská zařízení.	3. Zvýšená administrativní zátěž pro pracovníky škol.
4. Zdravá konkurence a rivalita mezi školami.	4. Přetížení pracovníků kumulací funkcí.
5. Setkávání žáků, předávání si informací a zkušeností.	5. Úbytek dětí ve školách, demografický vývoj.
6. Navázání spolupráce, návštěv nebo výměnných pobytů s jinou MŠ/ZŠ.	6. Nedostatek kvalitních a aprobovaných učitelů.
7. Možnost vytváření speciálních tříd/skupin, dle potřeby a obdarování učitelů - v rámci většího města dochází k pozitivní diferenciaci, sdílení zkušeností	7. Malá spolupráce obce a školy v primárním, sekundárním a terciálním školství - odchod mladých lidí z regionu

SWOT-3 ANALÝZA	
Priorita 7: Rozvoj infrastruktury v rámci PV, ZV, zájmového a neformálního vzdělávání	
SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
1. Motivace k rozvoji ze strany žadatelů.	1. Bariérovost (podmínka bezbariérovosti).
2. Identifikace potřeb v rámci rozvoje infrastruktury.	2. Časová náročnost.
3. Existující infrastruktura.	3. Omezený přístup k informacím o možných zdrojích financování.
	4. Náročnost přípravy projektu (časová, finanční), absence odborného personálního zajištění pro zpracování možných projektů.
	5. Nevyhovující stav infrastruktury.
	6. Vybavenost a úroveň učeben.
	7. Nízká estetická úroveň prostředí některých škol.
PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
1. Projekty EU.	1. Legislativa a krácení rozpočtů obcí a změny v rozpočtovém určení daní.
2. Spolupráce/náklonnost zřizovatele.	2. Přesycenost stavebního trhu a nedostatek dělníků.
3. Školy a školská zařízení jako místo společného setkávání.	3. Absence řemeslníků/dělníků, neochota firem k malým zakázkám.
4. Dlouhodobost a systematičnost v rozvoji infrastruktury.	4. Odmítnutí ze strany okolí, zřizovatele.
5. Odpovídající síť infrastruktury s dostatečnou kapacitou.	5. Náročnost přípravy projektu (časová, finanční), absence odborného personálního zajištění pro zpracování možných projektů.
6. Bezbariérovost jako vize každé školy, příp. veřejné budovy (vozíčkáři, zraněné děti o berlích, starší lidé...)	6. Nestabilita cen materiálů a práce.

Zdroje:

- Charakteristika správního obvodu Česká Třebová. *Český statistický úřad* [online]. 2022 [cit. 2022-06-15]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/x/charakteristika_spravniho_obvodu_ceska_trebova.
- Charakteristika správního obvodu Ústí nad Orlicí. *Český statistický úřad* [online]. 2022 [cit. 2022-06-15]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/x/charakteristika_spravniho_obvodu_usti_nad_orlici.
- *Nemocnice Pardubického kraje: Výroční zpráva pro rok 2018* [online]. 2018 [cit. 2019-07-24]. Dostupné z: <http://www.nempk.cz/sites/default/files/nemocnice-pardubice/obsah/stranky/vyrocnizprava/soubory/nemocnicepardubickehokrajeasvyrocnizpravazarok2018.pdf>.
- *Rejstřík škol a školských zařízení* [online]. 2022 [cit. 2022-08-11]. Dostupné z: <https://rejstrik.msmt.cz/rejskol/>.
- *Veřejná databáze údajů: Český statistický úřad* [online]. 2022 [cit. práce s databází 06-08/20220]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=home>
- Webové stránky jednotlivých obcí.
- Agregované výsledky dotazníkového šetření MŠMT na mateřských a základních školách pro potřeby Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.
- Výkazy MŠMT – M3, M8, R13-01, S1-01, S24-01, Z02-01, Z15-01, Z17-01.
- Výroční zprávy škol za školní roky 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021.
- Tematické zprávy ČSI.
- Vlastní dotazníková šetření – Popisy potřeb škol (2018, 2020), Agregovaný popis potřeb škol (2020), dotazníkové šetření k rovným příležitostem (2022), dotazníkové šetření k online výuce (2020).
- Zdroje u strategických dokumentů jsou uvedeny přímo u daného strategického dokumentu.
- A další.